

Grupi Raiffeisen

**Pasqyrat e konsoliduara sipas Standardeve
Ndërkombëtare të Raportimit Financiar dhe
Raporti i audituesit të pavarur
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017**

INFORMACION I PËRGJITHSHËM	1
RAPORTI I AUDITUESIT TE PAVARUR	Error! Bookmark not defined.
PASQYRA E KONSOLIDUAR E POZICIONIT FINANCIAR.....	5
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE	6
PASQYRA E KONSOLIDUAR E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL.....	8
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FLUKSIT TË PARASË	9
1. Hyrje	10
2. Bazat e përgatitjes	10
3. Politikat kontabël të rëndësishme	10
4. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël.....	24
5. Adoptimi i standardeve të reja të rishikuara dhe interpretimet	24
6. Standardet dhe interpretimet në publikim ende jo efektive.....	25
7. Paraja dhe ekuivalentët e saj.....	35
8. Shuma të kushtëzuara.....	35
9. Investime në letra me vlerë.....	36
10. Hua dhe paradhënie për klientët	39
11. Aktiv tatimor i shtyrë	50
12. Emri i mirë	50
13. Aktive jo-materiale.....	51
14. Ndërtesa dhe pajisje	52
15. Aktive të tjera.....	53
16. Detyrimet ndaj bankave dhe institucioneve bankare.....	53
17. Detyrime ndaj klientëve	54
18. Detyrime të tjera.....	56
19. Borxhi i varur	56
20. Kapitali.....	57
21. Rezerva të tjera.....	57
22. Interesi jo kontrollues.....	57
23. Të ardhura nga interesat	58
24. Shpenzime interesi	58
25. Të ardhura nga komisionet	58
26. Shpenzime komisioni	59
27. Të ardhura neto nga tregtimi	59
28. Të ardhura të tjera operative.....	59
29. Primi i sigurimit të depozitave.....	59
30. Shpenzime personeli	59
31. Shpenzime të përgjithshme administrative	60
32. Tatimi mbi fitimin	60
33. Administrimi i rrezikut financiar	61
34. Administrimi i kapitalit	70
35. Entitetet e strukturuar të pakonsoliduara	72
36. Angazhime dhe detyrime të mundshme.....	72
37. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare	73
38. Paraqitja e instrumentave financiarë sipas kategorisë së matjes	76
39. Palët e lidhura.....	77
40. Ngjarje pas datës së raportimit	78

INFORMACION I PËRGJITHSHËM

Drejtuesit dhe Administratorët më 31 dhjetor 2017 dhe 2016

Këshilli Drejtues (Këshilli Mbikëqyrës)

Peter Lennkh	Kryetar
Heinz Hodl	Anëtar
Ferenc Berszan	Anëtar
Harald Kreuzmair	Anëtar
Andreas Engels	Anëtar

Komiteti i Kontrollit

Heinz Hödl	Kryetar
Johannes Kellner	Anëtar
Susana Benoit	Anëtar

Bordi Drejtues

Christian Canacaris	Drejtor Ekzekutiv
Alexander Zsolnai	Nën kryetar i Bordit të Drejtimit
John McNaughton	Anëtar
Elona Mullahi	Anëtar
Egon Lerchster	Anëtar

Selia e regjistruar

Rruga e Kavajës, Ndërtesa 71, Apt. 4
Tiranë, Shqipëri
Telefon: +355 4 2381 381
Fax +355 4 2275 599

Auditues

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rruga Elbasanit, Pallati poshte Fakultetit Gjeologji - Miniera, Tirana, Albania
Telefon: +355 (4) 451 7920/ 451 7954
Facsimile: +355 (4) 451 7990

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Aksionarëve dhe Drejtimit të Grupit Raiffeisen,

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të konsoliduara të Raiffeisen Bank sh.a ("Banka") dhe filialeve të saj ("Grupi"), të cilat përfshijnë pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar më 31 dhjetor 2017 dhe pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e konsoliduar të ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e konsoliduar të flukseve të parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe nga një përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të konsoliduara bashkëlidhur paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të konsoliduar të Grupit më datë 31 dhjetor 2017 si edhe të performancës së tij financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Basis for Opinion

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA"-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar "Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara" të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Grupi në përputhje me Kodin e Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës ("BKSNE") dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në Raportin Vjetor, i përgatitur nga Drejtimi i Grupit në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare të konsoliduara dhe raportin tonë të auditimit mbi këto pasqyra. Raporti Vjetor pritet të na vihet në dispozicion pas datës së raportit tonë të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim konkluzione që japin siguri lidhur me këto informacione. Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuara më sipër kur të na vihen në dispozicion dhe, të vlerësojmë nëse këto informacione kanë mospërputhje materiale me pasqyrat financiare të konsoliduara apo me kuptueshmërinë që kemi marrë gjatë auditimit ose në rast se përmbajnë anomali materiale. Kur të lexojmë Raportin Vjetor, nëse ne arrijmë në përfundimin se këto informacione përmbajnë anomali materiale, atëherë, ne na kërkohet të raportojmë mbi këtë fakt palëve të ngarkuara me qeverisjen.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare të konsoliduara

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo anomalive. Në përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Grupit për të vazhduar aktivitetin e tij në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënimet shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Grupit, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveçse sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Grupit.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare të konsoliduara në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimve apo anomalive, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare të konsoliduara.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare të konsoliduara, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontroleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontroleve të brendshme të Grupit.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vemendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Grupit për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare të konsoliduara prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.
- Marrja e evidencave të mjaftueshme të auditimit në lidhje me informacionin financiar të entiteteve ose aktiviteteve të biznesit brenda Grupit për të shprehur një opinion mbi pasqyrat financiare të konsoliduara. Ne jemi përgjegjës për drejtimin, mbikëqyrjen dhe performancën e auditimit të Grupit. Ne mbetemi vetëm përgjegjës për opinionin tonë të auditimit.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara (vazhdim)

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Grupit, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.

Deloitte Audit Albania sh.p.k

Rr. Elbasanit, Pallati poshte Fakultetit Gjeologji - Miniera,

Tiranë, Shqipëri

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Enida Cara
Auditues ligjor
Partner Angazhimi

Tiranë, Shqipëri
14 qershor, 2018

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar pozicionit financiar më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

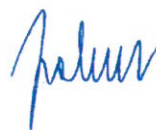
PASQYRA E KONSOLIDUAR E POZICIONIT FINANCIAR

Aktivët	Shënime	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Paraja dhe ekuivalentët e saj	7	51,071,193	57,046,334
Shuma të kushtëzuara	8	19,467,731	21,628,345
Investime të mbajtura për tregtim	9.1	7,826,094	14,198,975
Investime të mbajtura deri në maturim	9.2	72,768,827	77,833,482
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë	9.3	2,485,514	2,528,780
Hua dhe paradhënie për klientët	10	90,081,549	90,591,932
Parapagim i tatimit mbi fitimin		1,217,819	746,741
Aktiv tatimor i shtyrë	11	20,140	28,039
Emri i mirë	12	92,783	92,783
Aktive afatgjata jomateriale	13	1,460,951	1,557,194
Ndërtesa dhe pajisje	14	1,482,584	1,603,016
Aktive të tjera	15	2,479,727	2,681,832
Totali i aktiveve		250,454,912	270,537,453
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	16	4,502,268	4,329,408
Detyrime ndaj klientëve	17	204,626,518	229,179,129
Detyrime të tjera	18	2,171,372	2,464,777
Borxh i varur	19	8,820,852	8,965,577
Totali detyrimeve		220,121,010	244,938,891
Kapitali			
Kapitali aksionar	20	14,178,593	14,178,593
Fitimi i pashpërndarë		3,306,190	8,113,779
Rezerva të tjera	21	12,849,119	3,306,190
Aktivët neto që i atribuohen aksionarëve Bankës		30,333,902	25,598,562
Interesi i pakontrollueshëm	22	-	-
Totali i kapitalit		30,333,902	25,598,562
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		250,454,912	270,537,453

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë miratuar nga Bordi Drejtues i Grupit Raiffeisen më 6 Qershor 2018.

Christian Canacaris
Drejtore i Përgjithshëm

Alexander Zsolnai
Nën Kryetar i Bordit Drejtues

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet lexuar së bashku me shënimet nga faqja 10 deri në 78, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJS DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Të ardhura nga interesat	23	7,428,699	8,133,956
Shpenzime për interesa	24	(287,858)	(447,911)
Të ardhura neto nga interesat		7,140,841	7,686,045
Humbje neto nga zhvlerësimi i huave	10,18	447,691	(8,940,259)
Të ardhura/(Shpenzime) neto pas zhvlerësimi të huave		7,588,532	(1,254,214)
Të ardhura nga komisionet	25	3,303,163	2,852,797
Shpenzime për komisionet	26	(682,457)	(537,595)
Të ardhura neto nga komisionet		2,620,706	2,315,202
Të ardhura neto nga investimi	9,3	(36,745)	257,582
Të ardhura neto nga tregtimi	27	163,809	1,635,700
Shpenzime të tjera operative, neto	28	521,756	(351,464)
		648,820	1,541,818
Primi i sigurimit të depozitave	29	(627,567)	(665,358)
Shpenzime për personelin	30	(2,355,190)	(2,571,417)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	13,14	(639,277)	(696,369)
Shpenzime të përgjithshme administrative	31	(2,356,561)	(2,725,721)
		(5,978,595)	(6,658,865)
Fitimi/(Humbje) para tatimit		4,879,463	(4,056,059)
Tatimi mbi fitimin	32	(144,123)	(147,688)
Fitimi/(Humbje) neto për vitin		4,735,340	(4,203,747)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse			
<i>Zëra që mund të riklasifikohen më pas në fitim humbje:</i>			
Investime të mbajtura për qëllime shitje:			
- Fitime minus humbje që rezultojnë gjatë vitit		-	-
- Fitime minus humbje që mund të riklasifikohen në fitim humbje pas nxjerrjes jashtë përdorimit ose zhvlerësimi		-	-
Të ardhura/(Humbje) të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		-	-
Totali i të ardhurave/(humbjeve) gjithëpërfshirëse për vitin		4,735,340	(4,203,747)

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJS DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE (VAZHDIM)

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Fitimi/(Humbja) i atribuohet:		
- Aksionarëve të Bankës	4,735,340	(4,224,514)
- Interesi i pakontrollueshëm	-	20,767
Fitimi/(Humbja) për vitin	4,735,340	(4,203,747)
Totali i të ardhurave/(humbjeve) gjithëpërfshirëse i atribuohet:		
- Aksionarëve të Bankës	4,735,340	(4,203,747)
- Interesi i pakontrollueshëm	-	-
Totali i të ardhurave/(humbjeve) gjithëpërfshirëse për vitin	4,735,340	(4,203,747)
Fitimet/(Humbjet) për aksion nga fitimet që i atribuohen aksionarëve të Bankës, bazë dhe të pakësuara (shprehur në lekë për aksion)	676,477	(603,502)

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 10 deri në 78.

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL**I atribuohen aksionarëve të Bankës**

	Kapitali aksionar	Rezerva e përgjithshme	Rezerva e rivlerësimit	Fitimi i pashpërndarë	Totali pakontrollueshëm	Interesi i kapitalit	Totali i kapitalit
Teprica më 1 janar 2016	14,178,593	3,135,352	-	12,795,084	30,109,029	101,969	30,210,998
Humbja e vitit	-	-	-	(4,224,514)	(4,224,514)	20,767	(4,203,747)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	(4,224,514)	(4,224,514)	20,767	(4,203,747)
Transferimi nga fitimi i pashpërndarë në rezervë të përgjithshme	-	170,838	-	(170,838)	-	-	-
Dividend i paguar gjatë vitit	-	-	-	(266,073)	(266,073)	(15,309)	(281,382)
Shitja interesi i pakontrollueshëm	-	-	-	(19,880)	(19,880)	(107,427)	(127,307)
Teprica më 31 dhjetor 2016	14,178,593	3,306,190	-	8,113,779	25,598,562	-	25,598,562
Fitimi i vitit	-	-	-	4,735,340	4,735,340	-	4,735,340
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	4,735,340	4,735,340	-	4,735,340
Teprica më 31 dhjetor 2017	14,178,593	3,306,190	-	12,849,119	30,333,902	-	30,333,902

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital duhet lexuar së bashku me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 10 deri në 78.

GRUPI RAIFFEISEN

Pasqyra e konsoliduar e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E FLUKSEVE TË PARASË

Fluksi i parasë nga aktiviteti operacional		31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Fitimi/(Humbja) para tatimit		4,879,463	(4,056,059)
<i>Zëra jo-monetarë në pasqyrën e konsoliduar gjithëpërfshirëse e të ardhurave</i>			
Zhvlerësimi dhe amortizimi	13,14	639,277	696,369
(Fitim)/Humbja nga shitja e aktiveve të qëndrueshme	28	(27,767)	33,350
(Fitim)/Humbje nga zhvlerësimi neto nga aktivet financiare		(447,691)	8,940,259
E ardhura neto nga interesat		(8,069,017)	(8,594,354)
Humbje/(Të ardhura neto) nga rivlerësimi i instrumentave me vlerë të drejtë		425,808	(417,853)
Humbje/(Të ardhura neto) nga rivlerësimi i instrumentave të përcaktuar me vlerë të drejtë		23,770	(174,876)
Ndryshimi në provigjone për debitorë të tjerë		105,425	(131,912)
Ndryshime në provigjone për detyrime të mundshme		2,266	(739,697)
Efekt i rivlerësimit të kursit të këmbimit parasë dhe ekuivalentëve të saj		484,557	70,657
Fluksi parasë nga aktiviteti operacional përpara ndryshimeve në kapitalin qarkullues		(1,983,909)	(4,374,116)
Rënie në shumat e kushtëzuara		2,160,614	7,003,973
Rënie në hua dhe paradhënie për klientët		1,182,113	1,830,698
Rënie e investimeve të tregtueshme		5,947,073	7,216,921
Rënie në letrat me vlerë të drejte përmes fitim/humbjes (Rritje)/Rënie në aktive të tjera		19,376	1,069,954
		(374,217)	16,915
Rënie në detyrimet ndaj institucioneve financiare		(86,629)	1,561,934
Rënie në detyrimet ndaj klientëve		(24,524,799)	(17,378,127)
(Rënie)/Rritje në detyrimet e tjera		(270,977)	1,084,187
Fluksi i parasë nga aktiviteti operacional pas ndryshimeve në kapitalin qarkullues		(17,931,355)	(1,967,661)
Interesa të fituara		8,759,026	8,611,589
Interesa të paguara		(511,924)	(867,253)
Tatimi mbi fitimin i paguar		(132,221)	(383,781)
Paraja neto (e përdorur në)/e gjeneruar nga aktiviteti operacional		(9,816,474)	5,392,894
Fluksi i parasë nga aktiviteti investues			
Blerje filiali		-	(127,307)
Blerje e ndërtesave dhe pajisjeve	14	(267,421)	(551,712)
Blerje e aktiveve afatgjata jomateriale	13	(225,002)	(213,512)
Të ardhura neto nga shitja e aktiveve afatgjata materiale		97,358	64,468
Të ardhura neto nga blerja dhe maturimi i letrave me vlerë të mbajtura deri në maturim		51,442,722	59,239,397
Blerje e letrave me vlerë të mbajtura deri në maturim		(46,721,767)	(84,462,329)
Paraja neto e gjeneruar/(përdorur në)aktivitetin investues		4,325,890	(26,050,995)
Fluksi i parasë nga aktiviteti financues			
Dividend i paguar nga fitimi i pashpërndarë nga viti i kaluar		-	(281,383)
Paraja neto e përdorur në aktivitetin financues		-	(281,383)
Rënia neto në para dhe ekuivalentët e saj gjatë vitit		(5,490,584)	(20,939,484)
Paraja dhe ekuivalentët e saj në fillim të vitit	7	57,046,334	78,056,475
Efekt i rivlerësimit të kursit të këmbimit të parasë dhe ekuivalentëve të saj		(484,557)	(70,657)
Paraja dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit	7	51,071,193	57,046,334

Pasqyra e konsoliduar e flukseve të parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të konsoliduara e paraqitura në faqet 10 deri në 78.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

1. HYRJE

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 për Raiffeisen Bank sh.a. ("Banka") dhe filialeve të saj ("Grupi"). Grupi përfshin shoqërinë mëmë - Raiffeisen Bank Sh.a. (në vijim "Banka" ose "Shoqëria Mëmë") dhe 2 filialet e saj të zotëruara plotësisht Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffeisen Invest - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Raiffeisen INVEST").

Raiffeisen Bank Sh.a., më poshtë referuar ("Banka") është një institucion bankar i cili vepron në përputhje me Ligjin 9901, datë 14 Prill 2008 "Për tregtarët dhe Shoqëritë tregtare", dhe Ligjin 9662, datë 18 Dhjetor 2006 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", si dhe me ligjet e tjera të rëndësishme. Banka është themeluar dhe vendosur në Shqipëri dhe zhvillon aktivitetin e saj operativ në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është bijë 100% e zotëruar nga Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është pala kontrolluese finale.

Aktiviteti kryesor. Aktivitetet kryesore të biznesit të Grupit janë operacionet bankare me pakicë, ofrimi i qirave financiare ndaj shoqërive dhe individëve dhe mbledhja dhe investimi i fondeve të pensionit vullnetar, në kuadër të Republikës së Shqipërisë. Banka vepron nëpërmjet një rrjeti prej 76 vendodhje shërbimi më 31 dhjetor 2017 (31 Dhjetor 2016: 79 vendodhje shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat administrohen në 6 distrikte dhe nuk ka operacione jashtë shtetit.

Pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 janë autorizuar për tu publikuar nga Bordi Drejtues më 6 qershor 2018. Aprovimi i pasqyrave financiare nga Aksionarët do të kryhet në Mbledhjen Vjetore të Përgjithshme të Aksionarëve.

2. BAZAT E PËRGATITJES

(a) Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare të Grupit janë përgatitur në pajtueshmëri me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas parimit të kostos historike, të modifikuara sipas njohjes fillestare të instrumentave financiar bazuar në vlerën e drejtë, dhe sipas rivlerësimit të aktiveve financiare të mbajtura për tregtim dhe instrumentat financiar përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjes. Politikat kryesore kontabël janë paraqitur më poshtë.

Monedha e prezantimit. Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Lek, përveç rasteve kur cilësohet ndryshe. Ndryshe siç tregohet, informacioni financiar i paraqitur në Lek është rumbullakosur në mijëshen më të afërt.

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME

Politikat kontabël në vijim janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare, përveç rasteve kur cilësohet ndryshe.

(a) Konsolidimi i pasqyrave financiare

Filialet janë ato investime, përfshirë njësitë ekonomike të strukturuar, që Grupi i kontrollon sepse Grupi (i) ka fuqi për të drejtuar aktivitetet përkatëse të njësisë ku është investuar që ndikojnë në mënyrë të konsiderueshme kthimin e tyre, (ii) ka ekspozim, ose të drejta, të kthimit të ndryshueshme nga përfshirja e tij me njësinë ku është investuar, dhe (iii) ka aftësinë për të përdorur fuqinë e tij mbi të investuarit duke ndikuar në shumën e kthimit të investitorit. Ekzistenca dhe efekti i të drejtave substanciale, duke përfshirë të drejtat substanciale votuese potenciale, janë konsideruar kur vlerësohet nëse Grupi ka mundësi për një entitet tjetër. Që një e drejtë të jetë e pavarur, mbajtësi duhet të ketë aftësinë praktike për ta ushtruar atë të drejtë kur vendimet për drejtimin e aktiviteve përkatëse të filialit duhet të bëhet. Grupi mund të ketë pushtet mbi një filial edhe kur ajo mban më pak se shumica e fuqisë votuese. Në një rast të tillë, Grupi vlerëson madhësinë e të drejtave të votimit në krhasim me madhësinë dhe shpërndarjen e zotërimeve të bartësve të tjerë të votave për të përcaktuar fuqinë në qoftë se ajo është de- facto mbi filialet. Të drejta mbrojtëse e investitorëve të tjerë, të tilla si ato që kanë të bëjnë me ndryshimet themelore të aktiviteve të filialit ose të zbatohen vetëm në rrethana të jashtëzakonshme, nuk ndalojnë Grupin nga kontrollimi i filialit. Filialet janë të konsoliduara nga data në të cilën kontrolli i transferohet Grupit, dhe janë të decentralizuara nga data në të cilën përfundon kontrolli.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(a) Konsolidimi i pasqyrave financiare (vazhdim)

Metoda e blerjes kontabël është përdorur për të kontabilizuar blerjen e filialeve. Aktivet e identifikueshme të blera dhe detyrimet dhe detyrimet e keqia të konstatuara në një kombinim biznesi janë matur me vlerën e tyre të drejtë në datën e blerjes, pavarësisht nga shtrirja e çdo interes jo-kontrollues. Grupi mat interesin jo-kontrollues që përfaqëson interesin e tanishëm të pronësisë dhe i jep të drejtë mbajtësit të një pjesë proporcionale të aktiveve neto në rast të likuidimit të një transaksioni me bazë transaksioni, qoftë në: (a) vlerën e drejtë, ose (b) mos kontrollimin e një pjesë proporcionale të interesit për aktivet neto të të blerit. Interesat jo kontrolluese që nuk përfaqesojnë interesat pronësore, maten me vlerën e drejtë.

Emri i mirë matet duke zbritur aktivet neto të të blerit nga totali i kostos për të blerit, shuma e interesave jo-kontrolluese të të blerit dhe vlerës së drejtë të një interesi në të blerit mbajtur menjëherë përpara datës së blerjes. Çdo shumë negative ("emër i mirë negativ"), njihet në fitim ose humbje, pasi menaxhimi rivlerëson nëse ajo ka identifikuar të gjitha asetet e blera dhe të gjitha detyrimet e detyrimet e keqia, si dhe shqyrton përshtatshmërinë e matjes së tyre.

Tranferimi i pagesës për njësinë e blerë matet me vlerën e drejtë të aktiveve të dhëna, instrumentat e kapitalit të lëshuara dhe detyrimet nga marrëveshje të keqia, por përjashton blerjen e kostove tvlidhura si këshillimi, ligjori, vlerësimi dhe shërbime të ngjashme profesionale. Kostot e transaksionit që ndodhin gjatë lëshimit të instrumentave të kapitalit i zbriten kapitalit; transaksionet e ndodhura për lëshimin e borxhit i zbriten vlerës së mbartur dhe të gjitha transaksionet e tjera të lidhura me blerjen shpenzohen. Transaksionet midis kompanive, balancat dhe fitimet e pa-realizuara midis grupit të kompanive eliminohen; humbjet e perealizuara gjithashtu eliminohen përveç rastit kur kostot nuk mund të rekuperohen. Banka dhe të gjitha filialet përdorin politika kontabiliteti uniforme dhe konsistente me politikatat e Grupit.

Bazuar në natyrën e aktivitetit, filialet e këtij Grupi kanë disa politika specifike të kontabilitetit të cilat janë detajuar në shënimin 3 (n) për Raiffeisen Leasing sh.a. dhe në shënimet 3 (t) dhe 3 (u), për Raiffeisen INVEST.

Blerjet dhe shitjet e interesave jo-kontrolluese. Grupi zbaton modelin e njësisë ekonomike për të kontabilizuar transaksionet me pronarët për interesin jo-kontrollues. Çdo diferencë midis shumës së blerjes dhe vlerës kontabël të interesave jo-kontrolluese të fituar është regjistruar si një transaksion i kapitalit direkt në kapitalin neto. Grupi njih dallimin mes konsiderimit të shitjes dhe vlerës kontabël të interesave jo-kontrolluese të shitur si një transaksion kapitali në pasqyrën e ndryshimeve në kapital.

Interesat pjesëmarrës. Interesat pjesëmarrës janë subjektet mbi të cilat Grupi ka ndikim të rëndësishëm (direkt ose indirekt), por nuk i kontrollojnë, zakonisht zotëron mes 20 dhe 50 për qind të të drejtave të votës. Investimet në interesat pjesëmarrës kontabilizohen duke përdorur metodën e kapitalit neto, dhe njihen fillimisht me kosto. Vlera kontabël e interesave pjesëmarrës përfshin emrin e mirë të identifikuar të blerjes minus humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi, nëse ka. Dividendët e marrë nga interesat pjesëmarrës zvogëlojnë vlerën kontabël të investimit. Ndryshimet e tjera pas- blerjes në pjesën e Grupit të aktiveve neto të një pjesëmarrje njihen si vijon: (i) pjesa e Grupit në lidhje me fitimet ose humbjet e interesave pjesëmarrës të regjistruar në pasqyrën e konsoliduar e të ardhurave për vitin si pjesë e rezultatit të sipërmarrjeve, (ii) pjesa e Grupit e të ardhurave të tjera përmbledhëse njihet në kapitalin neto dhe të paraqitura veçmas, (iii) të gjitha ndryshimet e tjera në pjesën e Grupit të vlerës kontabël të aktiveve neto të sipërmarrjeve njihen në fitim ose humbje brenda pjesës së rezultatit nga sipërmarrjet. Megjithatë, kur pjesa e humbjeve të Grupit në një pjesëmarrje e barabartë ose tejkalimi i interesit të tij në pjesëmarrje, duke përfshirë çdo të arkëtueshme tjetër të pasigurtë, Grupi nuk njih humbje të mëtejshme, nëse nuk i ka shkaktuar detyrime ose pagesa në emër të pjesëmarrjes.

Fitimet e perealizuara nga transaksionet midis Grupit dhe sipërmarrjeve të tij eliminohen deri në masën e interesit të Grupit ndaj sipërmarrjeve; humbjet e perealizuara eliminohen gjithashtu, përveçse nëse transaksioni jep dëshmi për një zhvlerësim të aktivitetit të transferuar.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(a) Konsolidimi i pasqyrave financiare (vazhdim)

Heqja e filialeve, pjesëmarrjeve ose sipërmarrjeve të përbashkëta. Kur Grupi pushon të ketë kontroll ose influencë të konsiderueshme, çdo interes i mbajtur në njësinë rimatet me vlerën e drejtë, me ndryshimin në vlerën kontabël njihet në fitim ose humbje. Vlera e drejtë është shuma fillestare kontabël për qëllimet e më pas të kontabilitetit për interesin e ruajtur si një pjesëmarrje, sipërmarrje e përbashkët ose aktiv financiar. Përveç kësaj, çdo shumë e njohur më parë në kapitalin neto në lidhje me atë subjekt, llogaritet sikur Grupi kishte hequr direkt aktivet ose detyrimet e lidhura. Kjo mund të thotë se shumata e njohura më parë në të ardhurat e tjera janë të ricikluar në fitim ose humbje. Nëse interes pronësor në një pjesëmarrje është zvogëluar, por ndikim të rëndësishëm ruhet, vetëm një pjesë proporcionale e shumave të njohura më parë në kapitalin neto riklasifikohen në fitim ose humbje, kur është e përshtatshme..

(b) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet e këmbimeve në monedhë të huaj regjistrohen me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në ditën e transaksionit. Aktivet dhe pasivet monetare të emetuara në monedhë të huaj në datën e raportimit konvertohen në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën e bilancit.

Fitimi ose humbja nga ndryshimi i kurseve të këmbimit është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, të rregulluara me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të kthyer në monedhën funksionale me kursin e fundit të periudhës. Aktivet dhe detyrimet jo monetare në monedhë të huaj, të cilat maten me vlerë të drejtë, kthehen në monedhën funksionale me kursin e datës së caktimit të vlerës së drejtë. Diferencat që lindin nga kurset e këmbimit regjistrohen në pasqyrën e konsoliduar përmbljedhëse të të ardhurave.

Kurset zyrtare të Grupit për monedhat kryesore (LEK ndaj njësisë së monedhës së huaj) më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 ishin si më poshtë:

	31 dhjetor 2017		31 dhjetor 2016	
	Fund viti	Mesatar	Fund viti	Mesatar
Dollari Amerikan (USD)	111.10	119.08	128.17	124.61
Monedha e Bashkimit Europian (EUR)	132.95	134.15	135.23	137.35

(c) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat njihen si fitime ose humbje në pasqyrën e konsoliduar përmbljedhëse të të ardhurave në bazë të metodës së interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që aktualizon pagesat dhe arkëtimet e ardhshme monetare gjatë jetës së aktivitetit, ose detyrimit financiar (ose kur është e përshtatshme një periudhë më e shkurtër) për t'i barazuar me vlerën kontabël të aktivitetit ose detyrimit financiar. Kur përlllogarit interesin efektiv, Grupi merr parasysh flukset e ardhshme të parave sipas kontratës, por jo humbje të ardhshme krediti.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të marra, të cilat janë një pjesë integrale e normës efektive të interesit. Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen, ose emetimin e një aktivi apo detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura si fitime ose humbje në pasqyrën e konsoliduar përmbljedhëse të të ardhurave përfshijnë:

- interesat nga aktivet ose detyrimet financiare me kosto të amortizuar mbi bazën e normës së interesit efektiv
- interesat nga letrat me vlerë të vlefshme për shitje të llogaritura mbi bazën e interesit efektiv

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat për aktivet dhe detyrimet e tregtueshme konsiderohen si pjesë e aktivitetit tregtar të Grupit dhe paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve të tregtueshme në fitimin neto nga tregtimi.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(d) Tarifa dhe komisione

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet, të cilat janë pjesë integrale e normës së interesit efektiv në një aktiv ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të ardhura të tjera nga komisione dhe tarifa, duke përmendur këtu tarifat e shërbimeve për llogaritë, komisionet e shitjeve, tarifa të depozitave, njihen në momentin që ofrohen shërbimet e lidhura me to.

Shpenzime të tjera për komisione dhe tarifa lidhen kryesisht me tarifa transaksionesh ose shërbimesh, të cilat shpenzohen në momentin që shërbimet përftohen.

(e) Të ardhurat neto nga tregtimi

Të ardhurat neto nga tregtimi përfshijnë fitimet minus humbje të lidhura me aktivet dhe detyrimet e tregtueshme dhe gjithashtu të gjitha ndryshimet në vlerë të drejtë, të realizuara ose jo, interesin, dividendët dhe ndryshimet në këmbimin valutor.

(f) Pagesat e qirasë dhe shpenzime të tjera operative

Pagesat e bëra nën qiranë operative janë njohur në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave në bazë të metodës lineare mbi jetëgjatësinë e qirasë. Zbritje nga qiraja njihen si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimit të qirasë gjatë jetës së qirasë. Shpenzimet e qirasë njihen në momentin që ato ndodhin.

(g) Përfitimet e punonjësve

- *Plan pensioni me kontribute të përcaktuara*

Detyrimet për planet e pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzim në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave kur ato ndodhin. Grupi paguan kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme për përfitimet e punonjësve që dalin në pension. Autoritetet Shqiptare janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributësh të përcaktuar për pensione.

- *Leja vjetore e paguar*

Grupi njih si detyrim vlerën e pa aktualizuar të kostos së vlerësuar në lidhje me lejen vjetore që pritet të paguhet në këmbim të shërbimeve të punëmarrësit për periudhën.

- *Përfitimet afatshkurtra*

Detyrimet për përfitime afatshkurtra nuk aktualizohen dhe regjistrohen në periudhën kur ofrohet shërbimi.

Një provigjon mund të regjistrohet për shumën që pritet të paguhet në lidhje me bonuset afatshkurtra në para ose planet e pjesëmarrjes në fitime, nëse Grupi ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të shkuara të ofruara nga punonjësi dhe detyrimi mund të matet në mënyrë të besueshme.

- *Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës*

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës regjistrohen si shpenzim atëherë kur Grupi, në mënyrë të dukshme, ka vendosur të zbatojë një plan formal të detajuar për të ndërprerë punësimin para datës së daljes në pension. Përfitime të ofruara për largimin vullnetar do të regjistrohen vetëm atëherë kur oferta është bërë, është e mundshme që oferta do të pranohet dhe numri i personave që do të pranojnë ofertën mund të matet në mënyrë të besueshme.

(h) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Tatimi mbi fitimin njihet në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital. Në këto raste tatimi njihet si zë i kapitalit. Tatimi aktual është tatimi që pritet të paguhet mbi fitimin e tatueshëm të vitit, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e mbylljes së pasqyrave financiare dhe çdo sistemim të tatimit të pagueshëm për vitet e mëparshme.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(h) Tatim fitimi (vazhdim)

Tatimi i shtyrë është llogaritur duke përdorur metodën e bilancit, duke marrë në konsideratë diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe bazës tatimore. Vlera e tatimit të shtyrë është llogaritur duke përdorur normën tatimore të pritshme kur diferencat e përkohshme do të rimerren, sipas ligjeve në fuqi në datën e raportimit.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet për aq sa është e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm do të jetë i disponueshëm, kundrejt të cilit diferencat tatimore të zbritshme të mund të përdoren. Një pasiv tatimor i shtyrë njihet për të gjitha diferencat e përkohshme të tatueshme. Aktivi tatimor i shtyrë dhe pasivi tatimor i shtyrë rishikohen çdo datë raportimi dhe zvogëlohen për aq sa nuk është e mundur të realizohet respektivisht përfitimi apo detyrimi fiskal i lidhur me të. Taksa të tjera shtesë lidhur me dividendin njihen kur njihet edhe detyrimi për pagimin e dividendit.

(i) Instrumentat financiarë – termat kyçe të matjes

Në varësi të klasifikimit të tyre, instrumentet financiare mbahen me vlerën e drejtë ose të amortizuar koston siç përshkruhet më poshtë:

Vlera e drejtë është çmimi që do të marrë për të shitur një aktiv ose për të paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi në një treg aktiv. Një treg aktiv është ai në të cilin transaksionet të aktivitetit ose pasivitetit të ndodhin me frekuencë të mjaftueshme dhe të vëllimit të sigurojë informata të çmimeve në baza të vazhdueshme. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të tregtuara në një treg aktiv matet si produkt i çmimit të kuotuar për aktivin individual ose pasivin dhe sasinë e mbajtura nga njësi ekonomike. Ky është rasti edhe në qoftë se vëllimi normal i përditshëm i një tregu nuk është i mjaftueshëm për të absorbuar sasi të mbajtura dhe urdhra të pozicionimit për të shitur në një transaksion të vetëm mund të ndikojnë në çmimin e cituar.

Një portofol i derivateve financiare ose aktivitetet dhe detyrimet të cilat nuk tregtohen në një treg aktiv maten me vlerën e drejtë të një grupi aktivesh financiare dhe pasiveve financiare në bazë të çmimit që do të marrë për të shitur një pozicion neto të gjatë (dmth një pasuri) për një ekspozim të caktuar të rrezikut ose të paguar për të transferuar një pozicion neto të shkurtër (p.sh. një përgjegjësi) për një ekspozim të veçantë të rrezikut në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Kjo është e zbatueshme për aktivitetet e mbajtura me vlerë të drejtë mbi një bazë përsëritëse nëse Grupi: (a) menaxhon grupin e aktiveve financiare dhe pasiveve financiare në bazë të ekspozimit neto të njësisë ekonomike në një rrezik të veçantë të tregut (ose rreziqe) ose me rreziku i kredisë i një palë të veçantë në përputhje me menaxhimin e rrezikut të dokumentuar të njësisë ekonomike ose strategjinë e investimit; (b) ajo ofron informacion mbi këtë bazë për grupin e aktiveve dhe detyrimeve ndaj personelit drejtues kryesor të njësisë ekonomike; dhe (c) rreziqet e tregut, duke përfshirë edhe kohëzgjatjen e ekspozimit të njësisë ekonomike ndaj një rreziku të veçantë të tregut (ose rreziqeve) që vijnë nga aktivitetet financiare dhe pasivitetet financiare është në thelb i njëjtë. Teknikat e vlerësimit siç janë modelet e aktualizuara të flukseve monetare apo modelet e bazuara në transaksionet e palëve të palidhura të fundit të apo konsideratë e të dhënave financiare të investuarit, janë përdorur për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuara financiare për të cilat informacioni çmimi i tregut të jashtëm nuk është në dispozicion. Matjet e vlerës së drejtë janë analizuar nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë si vijon: (i) Niveli i një matje janë me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktive ose pasive identike, (ii) Niveli dy i matjeve janë vlerësimet teknikat me të gjitha inputet materiale vëzhgueshme për të aktivitetit ose detyrimit, qoftë drejtpërdrejt (që është, si çmimet) ose tërthorazi (që është, rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) Niveli tre matjet janë vlerësimet jo të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme të tregut të vetëm (që është, matje kërkon inputet e rëndësishme jo të vëzhgueshme). Referojuni Shënimit 37.

Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen, ose emetimin e një instrumenti financiar. Një kosto shtesë është ajo që nuk do të kishte ndodhur nëse transaksioni nuk kishte ndodhur. Kostot e transaksionit përfshijnë tarifat dhe komisionet e paguara agjentëve (përfshirë punonjësit që veprojnë si agjentë të shitjes), këshilltarë, agjentët dhe tregtarët, taksat e agjensive rregullatore dhe shkëmbyesit e letrave me vlerë, dhe taksat e transferimit dhe detyrave. Kostot e transaksionit nuk përfshijnë primet ose zbritjet e borxheve, kostot e financimit ose të brendshme administrative ose që mbajnë.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(i) Instrumentat financiarë – termat kyçe të matjes (vazhdim)

Kostoja e amortizuar është vlera me të cilën instrumenti financiar është njohur në njohjen fillestare më pak se shlyerjet e principalit, plus interesin e përllogaritur, dhe për aktivet financiare më pak se zhvlerësimi për humbjet e shkaktuara nga zhvlerësimi. Interesi i përllogaritur përfshin amortizimin e kostove të transaksionit të shtyra në njohjen fillestare dhe e çdo primi apo zbritje të vlerës në maturim, duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e përllogaritura nga interesi dhe shpenzimet e përllogaritura nga interesi, duke përfshirë të dy kupon të përllogaritur dhe zbritjen ose primin e amortizuar (duke përfshirë tarifën e shtyra në lindje, në qoftë se ka), nuk janë paraqitur veçmas dhe janë të përfshira në vlerat e mbartura të artikujve të lidhur në pasqyrën e pozicionit financiar.

Metoda e interesit efektiv është një metodë e ndarjes së të ardhurave nga interesi ose shpenzimeve të interesit në periudhën përkatëse, në mënyrë që të arrihet një normë konstante periodike të interesit (norma e interesit efektiv) në vlerën kontabël.

Norma e interesit efektiv është norma që aktualizon pagesat e vlerësuara të ardhshme monetare ose arkëtimet (duke përfshirë humbjet e ardhshme të kredisë) përmes jetës së pritshme të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, nëse është e përshtatshme, në vlerën bartëse neto të instrumentit financiar. Flukset monetare të aktualizuara të normave efektive të interesit të instrumentave të ndrzshueshme në datën tjetër të interesit të rivlerësimit, me përjashtim të primit apo të zbritjes e cila reflekton përhapjen kredisë mbi normën e luhatshme të specifikuar në instrumentin, ose variabla të tjera që nuk janë rivendosur në normat e tregut. Këto prime ose zbritje amortizohen gjatë gjithë jetës së pritshme të instrumentit. Llogaritja e vlerës aktuale përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të marra midis palëve të kontratës që janë pjesë integrale e normës efektive të interesit.

Njohja fillestare e instrumenteve financiare. Letrat me vlerë të tregtueshme, derivatet dhe instrumente të tjera financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë regjistruar fillimisht me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjera financiare regjistrohen fillimisht në vlerë të transaksioneve plus kostot e transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare dëshmohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare është regjistruar vetëm në qoftë se ka një dallim në mes vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të dëshmohet nga transaksione të tregut aktual të të njëjtit instrument ose nga një teknikë vlerësimi inputeve të cilës përfshijnë vetëm të dhëna nga tregje të mbikëqyruara.

Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare që kërkojnë dorëzimin brenda kuadrit kohor të vendosur nga rregullorja ose marrëveshja e tregut ("Mënyra e rregullt" e blerjeve dhe shitjeve) janë të regjistruara në datën e tregtimit, e cila është data në të cilën Grupi angazhohet për të ofruar një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur njësia ekonomike bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Grupi përdor teknika të vlerësimit të aktualizuar të flukseve të parasë për të përcaktuar vlerën e drejtë të kredive për palët e lidhura që nuk tregtohen në një treg aktiv. Dallimet mund të lindin mes vlerës së drejtë në njohjen fillestare, e cila konsiderohet të jetë çmimi i transaksionit, dhe shumës së përcaktuar në njohjen fillestare duke përdorur një teknikë vlerësimi me nivel 3 inputesh. Diferenca të tilla janë njohur fillimisht në aktive të tjera ose detyrimeve të tjera dhe më pas amortizohen mbi një bazë lineare përgjatë afatit të kredive ndaj palëve të lidhura. Dallimet njihen menjëherë në fitim ose humbje, nëse vlerësimi përdor vetëm nivelin 1 ose nivelin 2 të inputeve.

Çrregjistrimi i aktiveve financiare. Grupi çrregjistron mjetet financiare kur (a) pasuritë janë çliruar ose të drejtat për flukset e parasë nga asetet ndryshe skaduara ose (b) Grupi ka transferuar të drejtat për flukset e mjeteve monetare nga aktive financiare ose kanë hyrë në një kualifikuese përçimit ndërsa marrëveshje (i) gjithashtu transferojë kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aseteve ose (ii) as transferimit as e mbajtur thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por jo mbajtjen e kontrollit. Kontrolli ruhet në qoftë se pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për ta shitur aktivin në tërësinë e tij një pale të tretë të palidhur pa nevojë të vendosë kufizime mbi shitjen.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(j) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedha, monedha, gjendje të pakushtëzuara të Bankës Qendrore, llogari rrjedhëse dhe aktive shumë likuide me afat maturimi më pak se tre muaj, të cilat nuk ndikohen shumë nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe përdoren nga Grupi për administrimin e angazhimeve afatshkurtra. Këto aktive mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar.

(k) Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme

Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme janë ato aktive dhe detyrime që Grupi i blen ose i mban kryesisht për qëllimin e shitjes ose riblerjes në periudhën afatshkurtër, ose i mban si pjesë e portofolit, i cili përdoret për ruajtjen e pozicionit, ose për përfitime afatshkurtra.

Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme, fillimisht njihen me kosto dhe më vonë maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar, duke i kaluar kostot direkte të transaksionit si fitim ose humbje në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave. Çdo fitim ose humbje si pasojë e ndryshimit në vlerën e drejtë njihet si pjesë e "Të ardhurave neto nga tregtimi" në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave. Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme nuk riklasifikohen pas regjistrimit fillestar.

(l) Instrumentat financiarë derivateve

Instrumentet derivative financiare, duke përfshirë kontratat e këmbimit valutor, të ardhmes e normave të interesit, marrëveshjeve të normave të ardhshme, monedhës dhe të normës së interesit swap dhe të monedhës dhe të normave të interesit opsione mbahen me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet derivative janë kryer si aktive kur vlera e drejtë është pozitiv, dhe si detyrime kur vlera e drejtë është negativ. Ndryshimet në vlerën e drejtë të instrumenteve derivative janë të përfshira në fitim ose humbje për vitin (fitimet më pak humbjet në derivate). Grupi nuk ka të bëjë kontabilitetin mbrojtës. Instrumente të caktuara derivative të ngulitura në instrumente të tjera financiare trajtohen si instrumente derivative të veçanta kur rreziqet dhe karakteristikat e tyre nuk janë të lidhura ngushtë me ato të kontratës bazë.

(m) Huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve

Kredi dhe paradhënie për klientët regjistrohen kur Grupi përparime të holla për të blerë ose të shpikë një arkëtueshme joderivativ të pakuotuar nga një klient për shkak në data fikse ose të përcaktuara, dhe nuk ka ndërmend të tregtimit të arkëtueshme. Hua dhe paradhënie klientëve mbahen me koston e amortizuar.

(n) Zhvlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura me koston e amortizuar

Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje për vitin kur kanë ndodhur si rezultat i një apo më shumë ngjarjeve ("ngjarjet humbje") që kanë ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit financiar dhe të cilat kanë një ndikim në shumës apo kohës së vlerësuar flukset monetare të ardhshme të një aktiviteti financiar ose grup aktivesh financiare të cilat mund të maten me besueshmëri. Nëse Grupi i përcakton se ka prova objektive ekziston që nga rënia ishte shkaktuar për një aktiv financiar të vlerësuar individualisht, qoftë i rëndësishëm ose jo, ajo e përfshin aktivitetin në një grup aktivesh financiare me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë, dhe vlerëson në mënyrë kolektive për zhvlerësimin e tyre.

Faktorët kryesorë që Grupi i konsideron në përcaktimin nëse një aktiv financiar është zhvlerësuar janë statusi i saj i vonuar dhe realizueshmërinë e kolateralit përkatës, nëse ka ndonjë. Kriteret e mëposhtme kryesore tjera janë përdorur gjithashtu për të përcaktuar nëse ka një evidencë objektive që një humbje nga zhvlerësimi ka ndodhur:

- çdo këst që është i vonuar dhe pagesa të vonuara nuk mund t'i atribuohet një vonese të shkaktuar nga sistemet e shlyerjes;
- huamarrësi përjeton një vështirësi të rëndësishme financiare siç dëshmohet nga informacioni financiar të huamarrësit që Grup fiton;
- huamarrësi konsideron falimentimin ose një riorganizim financiar;
- ekziston një ndryshim i pafavorshëm në statusin e pagesave të huamarrësit, si rezultat i ndryshimeve në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që ndikojnë huamarrësit; ose
- vlera e kolateralit në mënyrë të konsiderueshme ul si pasojë e përkeqësimit të kushteve të tregut.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(n) Zhvlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura në koston e amortizuar (vazhdim)

Për qëllimet e vlerësimit kolektiv të zhvlerësimit, aktivet financiare grupohen në bazë të karakteristikave të ngjashme të rrezikut të kredisë. Këto karakteristika janë të rëndësishme për vlerësimin e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare për grupe të tilla aktivesh, sepse janë treguesë të aftësisë së debitorit për të paguar të gjitha shumat në përputhje me termat kontraktuale të aktiveve që janë të vlerësuar.

Flukset monetare të ardhshme në një grup aktivesh financiare, që janë të vlerësuara në mënyrë kolektive për zhvlerësim, vlerësohen në bazë të flukseve të mjeteve monetare kontraktuale të aktiveve dhe përvojën e menaxhimit në lidhje me shkallën në të cilën shumat do të bëhet i vonuar si pasojë e kaluara ngjarjet e humbjes dhe suksesi i shërimit të shumave të prapambetura. Përvoja e kaluar është e rregulluar në bazë të të dhënave aktuale të mbikëqyrura për të pasqyruar efektet e kushteve aktuale, që nuk prekin periudhat e kaluara, dhe për të hequr efektet e kushteve të kaluara që nuk ekzistojnë aktualisht.

Nëse kushtet e një aktivi të dëmtuar financiar të mbajtur me koston e amortizuar janë rinegociuar ose ndryshe modifikuar për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit ose emetuesit, zhvlerësimi matet duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv përpara modifikimit të termave. Pasuri rinegociuar çregjistrohet atëherë dhe një aset i ri njihet me vlerën e tij të drejtë vetëm nëse rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit të ndryshuar ndjeshëm. Kjo është dëshmuar normalisht me një diferencë të konsiderueshme midis vlerave aktuale të flukseve të mjeteve monetare dhe origjinale flukseve të mjeteve të reja të mjeteve monetare të pritshme.

Humbjet nga zhvlerësimi njihen gjithmonë përmes një llogarie të zbritjes të shkruani vlerën kontabël neto të aktivitetit me vlerën aktuale të flukseve monetare të pritshme (të cilat përjashtojnë humbjet e ardhshme të kredisë që nuk kanë ndodhur), të aktualizuara me normën fillestare të interesit efektiv të aktivitetit. Llogaritja e vlerës aktuale të flukseve të ardhshme të vlerësuara të mjeteve monetare të një aktivi financiar të kolateralizuar pasqyron flukset monetare që mund të rezultojë nga foreclosure minus kostot për përfitimin dhe shitjen e kolateralit, nëse është apo jo i mundshëm.

Nëse, në një periudhë të mëpasshme, shuma e humbjes nga zhvlerësimi ulet dhe kjo ulje mund të lidhet objektivisht me një ngjarje që ndodh pasi është njohur zhvlerësimi (siç është përmirësimi i klasifikimit kreditues i borxhmarrësit), humbja nga zhvlerësimi e njohur më parë është i kundërt nga rregullimin e llogarisë së zbritjes përmes fitimit ose humbjes për vitin.

Pasuritë e painkasuara shlyhen me provigjonin humbje nga rënia në vlerë pasi të gjitha procedurat e nevojshme për të rimarrë aktivin kanë përfunduar dhe shuma e humbjes është përcaktuar. Rikuperimet pasuese të shumave zbritura më parë janë kredituar në llogarinë humbje nga çvlerësimi në fitim ose humbje për vitin.

(o) Qeratë financiare të arkëtueshme

Aty ku Grupi është një qiradhënës në një qira e cila transferon kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet rastësore të pronësisë të qiramarrësi, asetet me qira jashtë janë paraqitur si një qira financiare të arkëtueshme dhe mbarten me vlerën aktuale të pagesave të ardhshme të qirasë. Arkëtueshmet qiratë financiare njihen fillimisht në fillim (kur fillon afati qira) duke përdorur një normë aktualizimi të përcaktuar në fillim (më parë i datës së marrëveshjes së qirasë dhe datës së angazhimit nga palët me dispozitat kryesore të qirasë). Dallimi në mes të arkëtueshme bruto dhe vlerës aktuale përfaqëson të ardhurat pafitur financave.

Këto të ardhura njihet gjatë afatit të qirasë duke përdorur metodën neto të investimeve (para tatimit), i cili pasqyron një normë konstante periodike të kthimit. Kostot rritëse që lidhet drejtpërdrejt me negocimin dhe rregullimin me qira janë të përfshira në matjen fillestare të qirasë financiare të arkëtueshme dhe të zvogëlojë sasinë e të ardhurave të njohura gjatë afatit të lizingut. Të ardhurat nga qiratë e Financave është regjistruar brenda ardhura të tjera operative në fitim ose humbje për vitin. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje për vitin kur kanë ndodhur si rezultat i një apo më shumë ngjarje ("ngjarje të humbura") që kanë ndodhur pas njohjes fillestare të qirasë financave të arkëtueshmeve.

Grupi përdor të njëjtat kritere kryesore për të përcaktuar nëse ka një evidencë objektive që një humbje nga zhvlerësimi ka ndodhur, si për kreditë e mbajtura me koston e amortizuar. Humbjet nga zhvlerësimi njihen përmes një llogarie të zbritjes të shkruajnë shumën neto kontabël e arkëtueshme në vlerën aktuale të flukseve monetare të pritshme (të cilat përjashtojnë humbjet e ardhshme të kredisë që nuk kanë ndodhur), e zbritur në normat e interesit të nënkuptuar në qira financiare. Flukset e ardhshme të mjeteve monetare pasqyrojnë flukse monetare që mund të rezultojë nga marrjen dhe shitjen e aseteve subjekt qirasë.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(p) Letrat me vlerë

Investimi në letra me vlerë matet fillimisht me vlerën e drejtë duke i shtuar kostot direkte të transaksionit dhe në vijim kontabilizohen mbi bazën e klasifikimit, si të mbajtura deri në maturim, me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave, ose të disponueshme për shitje.

i Letra me vlerë të mbajtura deri në maturim

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim janë investimet që kanë pagesa fikse ose të përcaktuara, të cilat nuk janë klasifikuar si të disponueshme për shitje apo me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave, për të cilat Grupi ka qëllimin dhe mundësinë për t'i mbajtur deri në maturim. Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim mbahen më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i shumave të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturim, jo shumë afër maturimit, do të çonte në riklasifikimin e të gjithë portofolit të mbajtur deri në maturim si investim i disponueshëm për shitje dhe do ndalonte Grupin për klasifikimin e tyre si investim i mbajtur deri në maturim për periudhën aktuale dhe për dy vitet pasuese.

ii Vlera e drejtë përmes pasqyrës së konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave

Grupi mban disa letra me vlerë për investime me vlerën e drejtë, me ndryshimet e vlerës së drejtë të njohura menjëherë në fitim ose humbje, siç përshkruhet në politikën kontabël 3 (i).

iii Instrumenta të tjerë me vlerë të drejtë të përcaktuar me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes

Investimet në instrumenta të tjerë me vlerë të drejtë të përcaktuar përmes fitimit ose humbjes janë investime jo-derivative, të cilat nuk klasifikohen në ndonjë kategori tjetër të aktiveve financiare. Investimet në kapital, të cilat nuk janë të kuotuar dhe vlera e drejtë nuk mund të matet në mënyrë të besueshme, maten me kosto. Instrumenta të tjerë me vlerë të drejtë të përcaktuar përmes fitimit ose humbjes maten me vlerën e tyre të drejtë. Të ardhurat nga interesi regjistrohen në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave sipas metodës së interesit efektiv. Fitimet ose humbjet nga kursi i këmbimit që lidhen me instrumenta të tjerë me vlerë të drejtë të përcaktuar përmes fitimit ose humbjes njihen në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave. Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen direkt në kapital deri në momentin që letra me vlerë shitet ose zhvlerësohet, moment në të cilin vlera progresive e njohur në kapital kalon si fitim ose humbje në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave.

iv Të tjera letra me vlerë me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Të tjera letra me vlerë me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes janë mjetet financiare të përcaktuara në mënyrë të pakthyeshme, në njohjen fillestare, në këtë kategori. Menaxhimi cakton letrat me vlerë në këtë kategori vetëm nëse (a) Klasifikimi i tillë eliminon ose redukton një mospërputhje kontabël që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose pasiveve apo njohjes së fitimeve dhe humbjeve të tyre mbi baza të ndryshme në mënyrë të konsiderueshme; ose (b) një grup aktivesh financiare, pasivesh financiare ose të dyja bashkë drejtohet dhe performanca e tij vlerësohet mbi bazën e vlerës së drejtë, në përputhje me një menaxhim rreziku të dokumentuar apo strategji investimi. Njohja dhe matja e kësaj kategorie të aktiveve financiare është në përputhje me politikën e mësipërme për aktivet tregtare.

(q) Emri i mirë

Emri i mirë mbahet me kosto minus humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë, nëse ka. Grupi teston emrin e mirë për zhvlerësim të paktën çdo vit dhe sa herë që ka shenja se emri i mirë mund të jetë çvlerësuar. Emri i mirë është i ndarë për njësitë gjeneruese të mjeteve monetare, apo grupeve të njësisve gjeneruese të mjeteve monetare, të cilat priten të përfitojnë nga sinergjitë e kombinimit të biznesit. Këto njësi ose grup njësisish përfaqësojnë nivelin më të ulët në të cilën Grupi monitoron emrin e mirë, dhe nuk janë më të mëdha se një segment shfrytëzimi. Fitimet ose humbjet e nxjerrjes jashtë përdorimit të një operacioni brenda një njësie gjeneruese të mjeteve monetare të cilës i është shpërndarë emri i mirë të përfshijë vlerën kontabël të emrit të mirë të shoqëruar me operacionin e deponuar, zakonisht matet në bazë të vlerave relative të operacionit të deponuar dhe pjesë të parave të gatshme gjenerimin njësi cila ruhet.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(r) Aktivet afatgjata materiale

i Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve afatgjata materiale paraqiten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të ngarkueshme për blerjen e aktivitetit. Kosto e aktiveve të ndërtuara nga vetë Grupi përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore, si dhe ndonjë kosto tjetër që lidhet drejtpërdrejt me vënien e aktivitetit në vendin dhe kushtet e nevojshme që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar nga Drejtimi dhe kostot e çmontimit dhe kthimit të vendndodhjes në kushtet e duhura. Kur pjesë të një elementi të aktiveve afatgjata materiale kanë jetëgjatësi të dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elementë të veçanta të aktiveve afatgjata materiale.

ii Kostot vijuese

The Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën e mbartur të elementit nëse është e mundshme që përfitime ekonomike, në të ardhmen që i atribuohen atij elementi, do të rrjedhin në Grup, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e shërbimeve ditore të aktiveve afatgjata materiale njihen në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave në momentin kur ndodhin.

iii Zhvlerësim

Zhvlerësimi njihet me metodën lineare gjatë jetëgjatësisë së vlerësimit të përdorimit të çdo zëri të aktiveve afatgjata materiale. Aktivitetet e marra me qira zhvlerësohen për më të shkurtrën midis kohës së qirasë dhe jetëgjatësisë së aktivitetit. Toka dhe punimet në proces nuk zhvlerësohen. Jetëgjatësitë të vlerësuara për periudhën aktuale dhe atë krahasuese janë si vijon:

	2017 (në vite)	2016 (në vite)
• Ndërtesa	20	20
• Automjete	7	5
• Kompjuterat dhe pajisje informatike	4 deri në 7	4
• Software dhe Licensa	8	8
• Machineri dhe sisteme	7	5
• Pajisje për zyre dhe mobilje	5 deri në 7	5
• Përmirësimet e objekteve me qira	1 deri në 10	1 deri në 10

Jetëgjatësia dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi.

(s) Aktive afatgjata jomateriale

Aktivitetet afatgjata jomateriale të blera nga Grupi paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Shpenzimet e mëvonshme mbi aktivitetet afatgjata jomateriale kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime lidhen me rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik prej aktivitetit. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave.

Shpenzimi i amortizimit njihet bazuar mbi metodën lineare të amortizimit gjatë jetës së dobishme ekonomike, prej datës në të cilën aktivi është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme ekonomike e aktiveve afatgjata jomateriale është 8 vjet. Shpenzimet e kërkimit të kryera me qëllim përfitimin e një njohurie shkencore ose teknike regjistrohen si shpenzim në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave në momentin kur ndodhin.

(t) Aktive të riposeduara

Në disa rrethana të caktuara, pronat e vëna në hipotekë mund të rimerren nëpërmjet ekzekutimit të koleteraleve të hipotekuar për huatë e klasifikuara si hua të këqija. Pronat e rimarra në zotërim vlerësohen me më të voglën midis vlerës së ankandit të fundit dhe vlerës së drejtë pasi i janë zbritur kostot e shitjeve, të njohura në pasqyrat financiare të konsoliduara si "Aktive të tjera". Qëllimi i Drejtimit ndaj pronave të rimarra në zotërim është shitja sa më e shpejtë e tyre, duke i përdorur arkëtimet nga shitja për uljen e borxheve të këqija.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(u) Fondi vullnetar i pensionit dhe Fondet e investimit

Raiffeisen INVEST vepron si një Kompania Menaxhuese për Fondet me kontribute të caktuara si më mëposhtë:

o Fondi me kontribute të caktuara "Fond i pensioneve vullnetar Raiffeisen", i cili është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare të Shqipërisë më 18 tetor, 2010;

o "Raiffeisen Prestige", i cili është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare të Shqipërisë më 13 dhjetor, 2011;

o "Fondi i Investimeve Raiffeisen Euro Invest", i cili është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare të Shqipërisë më 26 shtator, 2012.

Kërkesat e ligjit të ri nr 10197 datë më 10 dhjetor 2009 "Për fondet e pensionit vullnetar" dhe ligji nr 10198 datë më 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", përfshijnë përgjegjësinë e shoqërisë administruese për të përgatitur pasqyra financiare të konsoliduara për të kompanine dhe fondet.

Më 30 nëntor 2011, në bazë të vendimit të Asamblesë së Përgjithshme të aksionarit të vetëm, objekti i kompanisë së menaxhimit të aktivitetit është zgjeruar për të përfshirë:

- menaxhimi i fondit të pensioneve vullnetare përmes mbledhjes dhe investimit të fondeve në bazë të ligjit nr. 10197, datë 10 dhjetor 2009 "Për Fondet e Pensioneve Vullnetare", si dhe në përputhje me parimin e rrezikut-përhapjes (diversifikim), me qëllim të sigurimit të përfitimeve të daljes në pension për personat që marrin pjesë në fondin e pensioneve. Kompania mund të ofrojë edhe shpërndarjen e pensionit,

- për të krijuar dhe / ose menaxhuar sipërmarrjet kolektive të investimit në bazë të ligjit nr. 10.198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive",

- Aktivitetet e tjera të përcaktuara në ligjin nr. 10.198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive".

Më 31 dhjetor 2017, vlera e aktiveve neto të fondit të pensionit vullnetar Raiffeisen kishte shumën 506,975 mijë Lek (2016: 412,208 mijë Lek), shuma e Raiffeisen Prestige 57,088,241 mijë Lek (2016: 51,667,310 mijë Lek) dhe shuma Raiffeisen Invest Euro 14,713,442 mijë Lek (2016: mijë Lek 13,606,435).

(v) Planet e kontributeve të përcaktuara (Fondi i Pensionit Vullnetar dhe fondet e investimeve)

Në një fond me kontribute të përcaktuara, shuma e përfitimeve të ardhshme të pjesëmarrësve përcaktohet nga kontributet e paguara dhe fitimi nga investimet e fondit. Detyrimet njihen në fitim ose humbje kur maturohen dhe paraqiten si interesa të kredituara të fondit të pensioneve nën të ardhurat nga investimi dhe të ardhurat nga transaksioni. Fondet veprojnë në përputhje me ligjin nr. 10197, datë 10 dhjetor 2009 "Për Fondet e Pensionit Vullnetar" dhe ligjit nr. 10198 me datë 10 dhjetor 2009 "Për Sipërmarrjet e Investimeve Kolektive". Gjithashtu, strategjia investuese e aktiveve të këtyre fondeve bazohet në politikën e brendshme të investimeve të Shoqërisë Administruese dhe në rregulloren "Për aktivet e lejuara, kufizimet dhe kurifit maksimal i investimeve të fondit të pensionit" e miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare Shqiptare. Më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 portofoli i investimeve të fondeve përfshin obligacione qeveritare dhe bono thesari, depozita afatshkurtra në banka të nivelit të dytë dhe të tjera para dhe ekuivalentë të saj. First Investment Bank (FiB) Shqipëri sh.a. vepron si bankë depozitare për të gjitha Fondet.

Vlera neto e aktiveve

Vlera neto e aseteve është e barabartë me totalin e aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

Vlera e njësisë së Fondit

Vlera e njësisë është e barabartë me vlerën neto të aktiveve, pjesëtuar me numrin e njësive në datën e raportimit. Bazuar në politikën e secilit Fond, vlera fillestare e një njësie ka qenë e barabartë me 1,000 Lek.

Të ardhurat nga interesi

Të ardhurat nga interesi përfshijnë të ardhurat nga kuponat e obligacioneve dhe interesave të depozitave. Të ardhurat nga interesi paraqitet bazuar në bazë të përlogaritur.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABEL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(v) Planet e kontributeve të përcaktuara (Fondi i Pensionit Vullnetar dhe fondet e investimeve) (vazhdim)

Komisione të Shoqërisë Administruese

Secili Fond duhet t'i paguajë Shoqërisë Administruese një tarifë, e cila është e ndryshme për çdo Fond. Raiffeisen Prestige ka aplikuar një komision prej 1.25% (në vit) mbi vlerën neto të aktiveve (2016: 1.25%). Fondi Raiffeisen Invest Euro paguan një komision prej 1.5% mbi vlerën neto të aktiveve (2016: 1.5%). Fondi Vullnetar i Pensioneve paguan një komision prej 1.5% (vjetore) mbi vlerën neto të aktiveve (2016: 1.5%).

Fitimi/ humbja e realizuar dhe fitimet/ humbjet e perealizuara

Fitimi/ humbjet e realizuara njihen në bazë të shitjes së letrave me vlerë me një diferencë ndërmjet çmimit të ofruar me vlerën e principalit dhe interesin e maturuar e letrave me vlerë të blera me prim apo zbritje. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin. Fitim/ humbjet e perealizuara njihen si diferencë midis kostos dhe vlerës së drejtë. Kur letrat me vlerë janë shitur fitimi/ humbja e perealizuar transferohet në fitimin ose humbjen e periudhë.

Bazuar në SNRF 10 kërkesa, ekspozimi ndaj kthimeve të ndryshueshme duhet të jetë shumë më lart se ekspozimi nga tarifat e menaxhimit të nivelit të tregut të asetëve, në mënyrë që të marrin në konsideratë konsolidimin e fondeve që menaxhohen nga subjekti, që nuk është rasti për Grupin e cila ka të drejtë të 1,5% të vlera neto asetet e fondeve të s. Më tej, Grupi nuk ka në pronësi ndonjë njësi e investimeve ose në fondin e pensioneve apo në fondet e investimeve. Asetet e Fondit janë "unazë e rrethuar" nga kompania e Administratës (filial i grupit). Sipas legjislacionit shqiptar për fondet e pensioneve dhe fondeve të investimeve, titulli ligjor mbi asetet e Fondit mbetet me kontribuesve. Si pasojë, Grupi nuk e ka konsoliduar ndonjë prej fondeve të administruara nga një prej filialeve të saj në 2017 pasqyrat financiare të konsoliduara.

(w) Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare

Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare janë burimet kryesore të financimit të Grupit. Kur Grupi shet një aktiv financiar dhe hyn në një marrëveshje ri-blerjeje për ta blerë këtë aktiv (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në të ardhmen, marrëveshja kontabilizohet si një depozitë dhe aktivi vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit. Grupi klasifikon instrumentet kapitale si detyrime financiare ose instrumente kapitale në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare maten fillimisht me vlerën e tregut duke i shtuar kostot e transaksionit dhe në vijim maten me kosto të amortizuara duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(x) Shitja dhe riblerja e marrëveshjeve dhe huadhënia e letrave me vlerë

Marrëveshjet e shitje dhe riblerjes ("marrëveshjet repo"), të cilat në fakt ofrojnë kthimin e huadhënësit ndaj palës tjetër, trajtohen si transaksione financiare të siguruara. Letra me vlerë të shitura sipas marrëveshjeve të tilla të shitjes dhe të riblerjes nuk çregjistrohen. Letrat me vlerë nuk riklasifikohen në bilanc, përveç nëse i transferuari ka të drejtën sipas kontratës ose të zakonit të shitjes ose të rivendosjes letrat me vlerë, në të cilin rast ato janë riklasifikuar si të arkëtueshme të riblerjes. Detyrim korrespondues është paraqitur brenda shumave për shkak të bankave të tjera ose fonde të tjera të marra hua.

Letrat me vlerë të blera sipas marrëveshjeve për t'u rishitur ("marrëveshjet repo të inversuara"), e cila në mënyrë efektive kërkon të sigurojë kthimin e huadhënësit për Grupin, regjistrohen si shkak nga bankat e tjera ose huave dhe paradhëniet për klientët, sipas rastit. Dallimi midis shitjes dhe riblerjes me çmimin e rregulluar nga interesi dhe dividendët, të ardhurat e mbledhura nga pala tjetër, trajtohen si e ardhur nga interesi dhe të përlllogaritura mbi jetën e marrëveshjeve repo duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Letrat me vlerë të huazuara për palët e treta për një tarifë fikse janë mbajtur në pasqyrat financiare të konsoliduara në kategorinë e tyre origjinale në pasqyrën e pozicionit financiar përveç nëse pala tjetër ka të drejtën sipas kontratës ose të zakonit të shitjes ose të rivendosjes letrat me vlerë, në të cilin rast ato janë riklasifikuar dhe paraqitur veç e veç. Letrat me vlerë të huazuara për një tarifë fikse nuk janë të regjistruara në pasqyrat financiare të konsoliduara, nëse këto janë u shiten palëve të treta, në të cilin rast blerje dhe shitje regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave për vitin brenda fitimet më pak humbjet e krijuara nga letrat me vlerë të tregtueshme. Detyrimi për kthimin e letrave me vlerë është regjistruar me vlerën e drejtë në fonde të tjera të marra hua.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(y) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Grupit, përveç aktiveve tatimore të shtyra rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla, atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit. Humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse monetare, të cilat janë të pavarura nga aktivitetet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në pasqyrën e konsoliduar përmbledhëse të të ardhurave. Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare është vlera më e madhe ndërmjet vlerës së drejtë minus kostot e shitjes dhe vlerës së tij në përdorim. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e çmuara të ardhshme të mjeteve monetare janë aktualizuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë aktualizimi para tatimit, që reflekton vlerësimin aktual të tregjeve për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Humbjet e mëparshme rishikohen për të vlerësuar nëse zhvlerësimi është ulur apo nuk ekziston më. Një humbje anulohet nëse ka evidencë se nuk ka zhvlerësim dhe ka patur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga zhvlerësimi anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin dhe sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

(z) Provigjonet

Një provigjon njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Grupi ka një detyrim ligjor ose konstruktiv, i cili mund të matet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që të mira ekonomike do të kërkohen për shlyerjen e këtij detyrimi. Provigjonet caktohen duke aktualizuar flukset e pritshme të parave me një normë para tatimit, e cila reflekton vlerën e tregut dhe nëse është e përshtatshme, rrezikun specifik të detyrimit.

Humbjet nga provigjonet e huave për detyrime dhe angazhime të mundshme

Angazhimet dhe detyrimet e mundshme të tilla si marrëveshjet undraën të jepen në rast se ata detyrohen formalisht. Detyrimet mund të zhvillohen në një mënyrë që nuk priten fillimisht. Për këtë arsye ato vlerësohen vazhdimisht për të përcaktuar nëse një dalje e burimeve që përpëmbajnë një përfitim ekonomik është bërë e mundshme. Në qoftë se detyrimi rezulton me një obligim aktual, i cili mund të matet në mënyrë të besueshme, duhet njohur një provigjon në pasqyrat financiare të konsoliduara. Vetëm angazhimet e parevokueshme mund të shkaktojnë një rrezik kredie, prandaj vetëm angazhimet dhe pasiguritë e parevokueshme mund të jenë subjekt i provigjonimit. Për ekspozimet e rëndësishme, vlerësimi bëhet në mënyrë individuale. Në rastet e vlerësimeve të bazuara në portofol, ndërtimi i portofolit dhe llogaritja e provigjoneve të bazuara në portofol duhet të bëhen siç tregohet në zhvlerësimet e Huave dhe Paradhëniet për klientët.

Kapitali aksioner. Aksionet e zakonshme dhe aksionet preferenciale jo-të-shlyera me dividendët diskrecionalë klasifikohen si kapital. Kostot rritëse që lidhen drejtpërdrejt me emetimin e aksioneve ose opsioneve të reja janë paraqitur në kapitalin neto si një zbritje neto e tatimit nga të ardhurat. Çdo tejkallim i vlerës së drejtë të shumës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara është regjistruar si premium aksioneve në kapitalin neto.

Dividendët. Dividendët janë të regjistruar në kapitalin neto në periudhën në të cilën ato janë deklaruar. Çdo dividend i deklaruar pas përfundimit të periudhës së raportimit dhe para se pasqyrat financiare të konsoliduara janë autorizuar për publikim, janë paraqitur në ngjarjet pasuese. Raportet statutorë të kontabilitetit të Grupit janë bazë për shpërndarjen e fitimit dhe ndarjeve të tjera. Legjislacioni shqiptar përcakton bazën e shpërndarjes si tanishme fitimit neto të vitit.

Fitimet për aksion. Fitimet për aksion përcaktohen duke pjesëtuar fitimin ose humbjen që i takon pronarëve të Grupit me numrin mesatar të ponderuar të aksioneve të paguara që marrin pjesë gjatë vitit raportues.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT KONTABËL TË RËNDËSISHME (VAZHDIM)

(aa) Angazhimet e lidhura me kredinë

Grupi lëshon garanci financiare dhe angazhime për të disbursuar kredi. Garancitë financiare paraqesin garanci të pakthyeshme për të bërë pagesat në rast se një klient nuk mund të përmbushë detyrimet e saj ndaj të tretëve, dhe mbajnë të njëjtin rrezik krede si kreditë. Garancitë dhe angazhimet për të siguruar një kredi financiare njihen fillimisht me vlerën e tyre të drejtë, e cila është evidentuar normalisht nga shuma e tarifave të marra. Kjo shumë është e amortizuar në një bazë lineare mbi jetën e angazhimit, me përjashtim të angazhimeve për origjinën e kredisë në qoftë se është e mundur që Grupi do të hyjë në një marrëveshje të veçantë të kreditimit dhe nuk presin të shesin kredi pak pas disbursimit; tarifrat dhe angazhimet e kredive të tilla janë të shtyra dhe përfshijnë vlerën kontabël neto të kredisë në njohjen fillestare. Në fund të çdo periudhe raportuese, angazhimet maten me më të lartën midis (i) balancës së mbetur të paamortizuar të shumës në njohjen fillestare dhe (ii) vlerësimin më të mirë të shpenzimit të kërkuar për të shlyer detyrimin në fund të çdo periudhe raportimi .

(bb) Kompensimi

Aktivet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto raportohet në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar vetëm kur ekziston një e drejtë ligjërish të zbatueshme për të kompensuar shumat e njohura, dhe ka një synim për të ose të shlyejë mbi një bazë neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht. Një e drejtë e tillë i vendosur jashtë (a) nuk duhet të jetë i kushtëzuar në një ngjarje në të ardhmen dhe (b) duhet të jenë të zbatueshme ligjërish në të gjitha rrethanat e mëposhtme: (i) në rrjedhën normale të biznesit, (ii) rast të mospagimit dhe (iii) ngjarja e paafësisë pague ose falimentimit.

(cc) Paraqitja e pasqyrës së pozicionit financiar sipas likuiditetit

Grupi nuk ka një cikël operativ në mënyrë të qartë të identifikueshme dhe për këtë arsye nuk paraqet aktivet dhe pasivet aktuale dhe afatgjata ndaras në pasqyrën e pozicionit financiar. Në vend të kësaj, analiza e aktiveve dhe pasiveve sipas maturiteteve të tyre të pritshme paraqitet në Shënimin 33.

(dd) Krahasueshmëria

Të gjitha shumat janë raportuar apo zbulohen me informacionin krahasues.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

4. VLERËSIME DHE GJYKIME TË RËNDËSISHME KONTABËL

Grupi bën vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë shumat e njohura në pasqyrat financiare, dhe vlerat kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e drejtimit dhe të faktorëve të tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme në rrethanat. Menaxhimi gjithashtu bën gjykime të caktuara, përveç atyre që përfshijnë vlerësimet, në procesin e zbatimit të politikave kontabël. Vlerësimet që kanë efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare dhe vlerësimeve që mund të sjellë një rregullim të rëndësishëm në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

i. Parimi i vijimësisë

Pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit janë përgatitur sipas parimit të vijimësisë, e cila supozon se Grupi dhe filialet e tij do të vazhdojnë aktivitetin e tyre operacional në të ardhmen e parashikueshme. Për të bërë këtë gjykim, drejtimi ka marrë në konsideratë pozicionin financiar të Grupit dhe të filialeve të tij, qëllimet aktuale, përfitueshmerinë nga operacionet dhe burimet financiare dhe analizoi ndikimin e krizave financiare më të fundit në funksionimin e mëtejshëm të Grupit. Gjithashtu, Drejtimi nuk është në dijeni të pasigurive të mundshme që mund të shkaktojnë dyshime në aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi. Për këtë arsye, pasqyrat financiare të konsoliduara janë përgatitur në bazë të parimit të vijimësisë.

ii. Provigjone për humbje nga kreditë

Grupi rishikon rregullisht protofolin e kredisë për të përcaktuar zhvlerësim. Në përcaktimin nëse një humbje nga zhvlerësimi duhet të regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave për vitin, Grupi bën gjykime nëse ka ndonjë të tregues të dukshëm që tregon se ka një ulje të ndjeshme në flukset e vlerësuar të mjeteve monetare të ardhshme nga një portofoli i kredive para se rënia mund të identifikohet me një kredi specifike e atij portofoli. Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna që tregojnë se ka pasur një ndryshim negativ në statusin e pagesave të huamarrësve në grup, ose të kushteve ekonomike kombëtare dhe rajonale që lidhen me mungesat në aktivet në grup. Drejtimi përdor vlerësime të bazuara në përvojën historike për humbjet nga aktivet me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe prova objektive të zhvlerësimit të ngjashme me ato në portofolin kur caktimin flukset e ardhshme të parasë. Metodologjia dhe supozimet e përdorura për të vlerësuar të dy sasinë dhe kohën e flukseve monetare të ardhshme rishikohen rregullisht për të reduktuar diferencat midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes. Humbjet nga zhvlerësimi për kreditë të rëndësishme individualisht janë të bazuar në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme të aktualizuara të kredive individuale, duke marrë në konsideratë. Pagesa dhe realizimin me çfarëdo lloj aseti që mbahen si kolateral kundrejt huave. Një rritje 10% apo ulje në përvojën aktuale të humbjeve në krahasim me të ardhmen e vlerësuar aktualizuar flukset monetare nga kreditë të rëndësishme individualisht, të cilat mund të lindin nga dallimet në sasi dhe kohën e flukseve të mjeteve monetare, do të rezultojë në rënie në vlerë të zhvlerësimit të huave me LEK 308,740 mijë (2016: LEK 615,221 mijë) ose një rritje të humbjeve nga zhvlerësimi i kredisë me LEK 312,301 mijë (2016: LEK 67,441 mijë) respektivisht.

5. ADOPTIMI I STANDARDEVE TË REJA TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET

Standardet e mëposhtme, të cilat janë kryesisht amendime të standardeve ekzistuese dhe interpretime të nxjerra nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve Kontabël janë efektive për periudhën aktuale.

- **Ndryshime në SNK 7 “Pasqyra e Levizjes së Parasë”**- Iniciativa e informacioneve shpjeguese (efektive për periudhat vjetore duke filluar në apo pas datës 1 Janar 2017),
- **Ndryshime në SNK 12 “Tatimi mbi të Ardhurat”** - Njohja e aktiveve tatimore të shtyra për humbjet e parealizuara (efektive për periudhat vjetore duke filluar në apo pas datës 1 Janar 2017),
- **Ndryshime në SNRF 12 si pasojë e “Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)”** rezultuar nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF (SNRF 1, SNRF 2, dhe SNK 28) kryesisht me një pikëpamje për të eliminuar mospërputhjet dhe për të qartësuar formulimin (ndryshimet mbi SNRF 12 do të jenë të aplikueshme për periudhat vjetore duke filluar në apo pas datës 1 Janar 2017).

Zbatimi i këtyre ndryshimeve tek standardet ekzistuese nuk ka çuar në ndryshime për sa i përket politikave kontabël të Grupit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi i ri ishin publikuar, por ende jo efektive:

SNRF 9 “Instrumentat financiare” efektive për periudhat vjetore që fillojnë më dhe pas datës 1 Janar 2018).

Grupi parashikon se zbatimi i SNRF 9 në të ardhmen mund të ketë një ndikim në shumat e njohura në aktivet dhe detyrimet financiare. Pritet që SNRF 9 të rrisë nivelin e përgjithshëm të provigjoneve për aktivet dhe detyrimet. Parashikimi është bazuar në një kërkesë për të njohur provigjonet në shumën e parashikuar të kredive të pashlyera.

Grupi do të aplikojë SNRF 9 në 1 janar 2018, sipas versionit të publikuar në korrik 2014 dhe do të përshtasë ndryshimet e SNRF 9 në të njëjtën datë.

Më 27 dhjetor 2017, Parlamenti Europian publikoi rregulloren (EU) 2017/2395 mbi kërkesat në tranzicion drejt SNRF 9. Rregullorja mundëson zgjedhjen midis dy metodave të ndryshme për të përkthyer njohjes së efektit të zbatimit të standartit në kapitalin rregullator:

1. Njohja e efektit të plotë në mënyrë lineare, e shpërndarë në një periudhë 5 vjecare, ose
2. Njohja e impaktit të plotë në ditën e përshtatjes.

Grupi ka vendosur të aplikojë metodën e dytë.

Klasifikimi dhe Matja e Përgjithshme

SNRF 9 përmban një përjasje të re për klasifikimin dhe matjen e aktiveve financiare, që reflekton modelin e biznesit sipas të cilit manaxhohen aktivet dhe karakteristikat e fluksit të parasë së tyre.

Grupi do të aplikojë tre kategori për klasifikimin e aktiveve financiare:

- Aktivet financiare të matura me kosto të amortizuar (KA)
- Aktivet financiare të matura me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDNATGJ) dhe
- Aktive financiare të matura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes (VDNFH)

Kategoritë ekzistuese të SNK 39 si: të mbajtura deri në maturim, kredi dhe llogari të arkëtueshme, të vlefshme për shitje do të eliminohen.

Aktivitet Financiare do të maten me koston e amortizuar nëse plotësohen të dy kushtet e mëposhtme:

- Aktiviteti mbahet sipas një modeli biznesi, objektivi i të cilit është të mbajë aktive financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale.
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar shprehin qartë termat kohorë të flukseve monetare, të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi principalin e mbetur.

Objektivi i një modeli biznesi mund të jetë mbajtja e aktiveve financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale, edhe në rastin kur shitje të aktiveve financiare kanë ndodhur ose priten që të ndodhin.

Një aktiv financiar klasifikohet si i matur me VDNATGJ nëse ai mbahet nëpërmjet një modeli biznesi, objektivi i të cilit është të mbledhë flukse monetare kontraktuale dhe të shesë aktive financiare, kur kushtet kontraktuale të aktiveve financiare specifikojnë datat e caktuara të flukseve monetare, të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi principalin e mbetur.

Për njohjen fillestare të një instrumenti të kapitalit neto që nuk mbahet për shitje, Grupi mund të zgjedhë të paraqesë në mënyrë të pakthyeshme ndryshimet e mëvonshme në vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Kjo përzgjedhje bëhet për çdo investim individualisht dhe mbulon interesa strategjike që nuk paraqiten plotësisht në mënyrë të konsoliduar. Të gjithë aktivet e tjerë financiare, që nuk plotësojnë kriteret për tu klasifikuar si të matura me koston e amortizuar ose VDNATP, klasifikohen si të matura me vlerën e drejtë, ndryshimet e të cilës njihen në fitim-humbje. Si rrjedhojë, Grupi ka mundësinë që në njohjen fillestare të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme një aktiv financiar, matja e të cilit bëhet me VDNFH, nëse të vepruarit në këtë mënyrë eliminon ose redukton ndjeshëm një mospërputhje matjeje ose njohjeje, për shembull një mospërputhje kontabël që do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve, ose njohja e fitimeve dhe humbjeve në to, në baza të ndryshme. Një aktiv financiar klasifikohet në një nga këto kategori në njohjen e tij fillestare.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Vlerësimi i modelit të biznesit

Grupi ka vlerësuar objektivin e modelit të biznesit në të cilin një aktiv financiar mbahet në nivel portofoli, dhe kjo reflekton më së miri mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe se si informacioni i përcillet drejtimit.

Në vlerësimin se cili model biznesi është i përshtatshëm, janë shqyrtuar kriteret e mëposhtme:

- Si performanca e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të këtij modeli) janë vlerësuar dhe raportuar drejt personelit drejtues të njësisë ekonomike;
- Si ndikojnë rreziqet në performancën e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli) dhe mënyra e manaxhimit të këtyre rreziqeve;
- Si kompensohen drejtuesit e biznesit, p.sh. nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve financiare ose në flukset monetare kontraktuale të mbledhura;
- Frekuenca, vlera dhe koha e realizimit të shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet dhe pritshmëria për aktivitetin e ardhshëm të shitjeve; dhe
- Nëse aktiviteti i shitjeve dhe mbledhja e flukseve monetare kontraktuale janë pjesë integrale e modelit të biznesit apo ndodhin në mënyrë të rastësishme (modelet mbajtur deri në maturim dhe mbajtur për shitje).

Aktivitetet financiare që mbahen për tregtim dhe ato që vlerësohen me vlerë të drejtë do të maten me VDNFH.

Analizë e Karakteristikave të Flukseve Monetare Kontraktuale

Pasi Grupi përcakton se modeli i biznesit të një portofoli specifik është mbajtja e aktiveve financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale (ose njëkohësisht arkëtimi i flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare), duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar specifikojnë datat e caktuara të flukseve monetare, të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi principalin e mbetur. Për këtë qëllim, interesi përcakton vlerën në kohë të parasë, rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore. Rreziqe dhe kosto të tjera themelore të huadhënies, si dhe një marzhin e fitimit. Ky vlerësim do të kryhet për çdo instrument në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Kur vlerëson nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit, Grupi do të marrë parasysh kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo do të përfshijë vlerësimin nëse aktiviteti financiar përmban një kusht kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale në mënyrë që të mos plotësojë këtë kusht. Grupi do të marrë në konsideratë:

- Parapagimin, kushtet e zgjatjes së kontratës
- Veçoritë e levës financiare
- Nëse një kusht i kontratës është i limituar në aktive ose flukse monetare specifike
- Instrumentet e lidhura me kontratë

Në vitin 2018, BSNK publikoi një amendament për SNRF 9 në lidhje me tiparet e parapagimit me kompensim negativ. Kompensimi negativ lind kur kushtet kontraktuale lejojnë huamarrësin të parapaguajë instrumentin para maturimit kontraktual, por shumën e parapagimit mund të jetë më e vogël se shumën e papaguar të principalit dhe interesit. Megjithatë, për t'u kualifikuar për matjen me anë të Kostos së Amortizuar, kompensimi negativ duhet të jetë kompensim i arsyeshëm për përfundimin e parakohshëm të kontratës. Grupi nuk pret një volum të lartë të parapagimeve me kompensim negativ, i cili duhet të matet detyrimisht me VDNFH.

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testit të vlerësimit

Vlera në kohë e parasë është elementi i interesit që merr në konsideratë kalimin e kohës (SNRF 9. B4. 1.9A). Nuk merr parasysh rreziqet e tjera (kredisë, likuiditetit etj) ose kostot (administrative, etj.) të lidhura me mbajtjen e një aktiviteti financiar.

Në disa raste, elementi i vlerës në kohë të parasë mund të mos jetë plotësisht i saktë. Një rast i tillë ndodh kur norma e interesit e një aktiviteti financiar rivendoset periodikisht, por frekuenca e kësaj rivendosjeje nuk përputhet me luhatjet e normës së interesit. Në këtë rast njësitë duhet të vlerësojnë modifikimin, në mënyrë që të përcaktojnë nëse flukset monetare kontraktuale përfaqësojnë akoma pagesa vetëm të interesit dhe principalit, që do të thotë maturiteti i rivendosjes nuk ndryshon ndjeshëm flukset e mjeteve monetare nga një instrument standard i përsosur.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testit të vlerësimit (vazhdim)

Ky vlerësim nuk është një zgjedhje e politikës kontabël, dhe nuk mund të shmanget vetëm duke konkluduar që një instrument, në mungesë të një vlerësimi të tillë, do të matet me vlerën e drejtë. Një test vlerësimi do kryhet për karakteristikat kontraktuale të mëposhtme:

- Frekuenca e normës së rivendosjes nuk përputhet me luhatjet e normës së interesit
- Tregues vonese
- Klauzola lehtësuese
- Periudha e mospagimit të principalit
- Normat e referencës së tregut sekondar

Vlerësimi i ndikimit në klasifikim dhe matje

SNRF 9 do të ndikojë në klasifikimin dhe matjen e aktiveve financiare të mbajtura të Grupit më 1 Janar 2018 si më poshtë:

Kreditë dhe paradhëniet për bankat dhe klientët, të klasifikuar si hua dhe llogari të arkëtueshme të matura me koston e amortizuar sipas SNK 39, do të maten me koston e amortizuar në përputhje me SNRF 9. Vetëm një portofol jo material mund të matet detyrimisht me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes, përshkak të mospërbushjes së kushteve të testit “Vetëm të Pagesave të Principalit dhe Interesit” (VPPI) ose të testit të vlerësimit.

Aktivet financiare të mbajtura deri në maturim, të matura me koston e amortizuar sipas SNK 39, si rregull gjithashtu do të maten me koston e amortizuar në përputhje me SNRF 9. Vetëm një portofol jo material do të riklasifikohet në modelin “mbajtur për shitje” dhe matet me VDNTAGJ.

Instrumentet e borxhit të vlefshëm për shitje, të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet kapitalit sipas SNK 39, si rregull gjithashtu do të maten në VDNATGJ në përputhje me SNRF 9.

Instrumentet financiare të mbajtura për tregtim, të matura me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes, si rregull do të maten me vlerën e drejtë në përputhje me SNRF 9.

Grupi nuk parashikon që këto ndryshime të kenë impakt të rëndësishme në kapitalin e Grupit.

Kontabiliteti mbrojtës

SNRF 9 lejon opsionet e kontabilitetit mbrojtës. Grupi planifikon të vazhdojë të zbatojë dispozitat për kontabilitetin mbrojtës në përputhje me SNK 39, duke marrë parasysh ndryshimet të paraqitura në shënimet shpjeguese sipas SNRF 7.

Zhvlerësimi i përgjithshëm

Llogaritja e humbjeve të pritura të kredisë kërkon përdorimin e parashikimeve kontabël të cilat, sipas përkufizimit, rrallëherë do të jenë të barabarta me rezultatet aktuale. Drejtimi ushtron gjykim në zbatimin e politikave kontabël të Grupit.

Grupi vlerëson në bazë të parashikimit humbjet e pritura të kredisë të lidhura me aktivet e saj të borxhit të mbartura me koston e amortizuar dhe VDNATGJ, dhe me ekspozimin që rrjedh nga angazhimet e huasë, kontratat e qirasë dhe kontratat e garancisë financiare. Grupi njeh provigjion për humbje të tilla në çdo datë raportimi.

Ky seksion paraqet një përmbledhje të aspekteve të SNRF 9 që përfshijnë një nivel të lartë gjykimi dhe pasiguri në vlerësimin e burimeve kryesore, që kanë një rrezik të lartë të rezultojë në një rregullim material brenda vitit të ardhshme. Informacioni sasior i këtyre parashikimeve dhe gjykimeve është përfshirë në shënimet e lidhura me informacionin për bazën e vlerësimit të efektit të çdo zëri të pasqyrave financiare.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë pasqyron një vlerë të paanshme dhe me probabilitet të ponderuar që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, vlerën në kohë të parasë dhe informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

Matja e lejueshme për humbjet e pritshme të kredisë për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, është një zonë që kërkon përdorimin e modeleve komplekse dhe supozimeve të rëndësishme në lidhje me kushtet e ardhshme ekonomike dhe sjelljen e kredisë. Vlerësime të rëndësishme:

- Përcaktimi i kriterëve për rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë
- Zgjedhja e modeleve dhe supozimeve të përshtatshme për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë
- Vendosja e numrit dhe peshave relative të skenarëve të ardhshëm për secilin lloj produkti/tregu dhe humbjet e pritshme të kredisë të lidhura
- Krijimi i grupeve të aktiveve financiare të ngjashme me qëllim matjen e humbjeve të pritshme të kredisë.

Për Grupin rreziku i kredisë vjen nga rreziku i humbjeve financiare, nëse ndonjë nga klientët e Grupit ose palët e treta nuk përmbushin detyrimet e tyre kontraktuale për Grupin. Rreziku i kredisë vjen kryesisht nga huatë dhe paradhëniet ndërbankare, tregëtare dhe të konsumit, dhe angazhimet e kredisë që rrjedhin nga aktivitete të tilla si huazimi, por mund të lindin edhe nga rritja e kredisë, siç janë garancitë financiare, letrat e kreditit dhe pranimet.

Grupi gjithashtu është e ekspozuar ndaj rreziqeve të tjera të kreditit që vijnë si pasojë e investimeve në letra me vlerë të borxhit dhe ekspozime të tjera tregtare (“ekspozime tregtimi”) duke përfshirë aktivet e portofoleve të tregëtimit jo kapital dhe vderivativët si balanca të rregulluara me palët e treta të tregut dhe marrëveshjet e riblerjes.

Vlerësimi i ekspozimit të kredisë për qëllime të menaxhimit të rrezikut është kompleks dhe kërkon përdorimin e modeleve. Vlerësimi i rrezikut të kredisë për një portofol të aktiveve përfshin vlerësime të mëtejshme në lidhje me mundësitë e mosshlyerjeve të ndodhura, të raporteve të lidhura me humbjen dhe korrelacioneve të mosshlyerjeve ndërmjet palëve. Grupi mat rrezikun e kredisë duke përdorur probabilitetin e mosshlyerjes së kredive, ekspozimin në mosshlyerje të kredisë dhe humbjet nga mosshlyerja. Kjo është një metodë mbizotëruese e përdorur për qëllimet e matjes së humbjeve të pritshme të kredisë sipas SNRF 9.

SNRF 9 përshkruan një model me tre hapa për zhvlerësimin bazuar në ndryshimet në cilësinë e kredisë që nga njohja fillestare. Ky model kërkon që një instrument financiar, i cili nuk është i zhvlerësuar nga kreditë në njohjen fillestare, klasifikohet në nivelin 1 dhe rreziku i tij kreditor monitorohet vazhdimisht. Nëse është identifikuar një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare, instrumenti financiar kalon në nivelin 2, por nuk konsiderohet të jetë i zhvlerësuar nga kredia. Nëse instrumenti financiar është i zhvlerësuar nga kreditimi, instrumenti financiar më pas zhvendoset në nivelin 3.

Për instrumentet financiare në nivelin 1, humbja e pritshme e kredisë matet me një shumë të barabartë me pjesën e humbjeve të pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mundshme gjatë 12 muajve të ardhshëm. Instrumentet në nivelet 2 ose 3 kanë humbjet e pritshme të kredive të matura në bazë të humbjeve të pritshme të kredisë gjatë gjithë jetëgjatësisë. Sipas SNRF 9, kur matet humbja e pritshme e kredisë është e nevojshme të merret në konsideratë informacioni për të ardhmen. Aktivet financiare të blera ose me origjinë nga kreditë e zhvlerësuara janë aktive financiare të cilat janë të zhvlerësuara nga kredia në njohjen fillestare. Humbja e pritshme e kreditit matet në vazhdimësi të jetës (Niveli 3).

Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Grupi konsideron që një instrument financiar ka përjetuar një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë kur një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose ndaluese të mëposhtme janë plotësuar:

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Kriteret sasiore

Grupi përdor kriteret sasiore si tregues parësor të rritjes së konsiderueshme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale.

Për vlerësimin sasiore, Grupi krahason kurbën e probabilitetit të mospagimit për të gjithë jetëgjatësinë me të dhënat e matura, me kurbën e ardhshme të probabilitetit të mos pagimit në datën e njohjes fillestare. Për vlerësimin e kurbës së probabilitetit të mospagimit për të gjithë jetëgjatësinë në datën e njohjes fillestare, bëhen supozime rreth strukturës së saj. Për instrumentet financiare me vlerësim të lartë, supozohet se kurba do të përkeqësohet me kalimin e kohës. Për instrumentet financiare me vlerësim të ulët, supozohet se kurba do të përmirësohet me kalimin e kohës. Shkalla e përmirësimit ose përkeqësimit do të varet nga niveli i vlerësimit fillestar. Në mënyrë që këto dy kurba të bëhen të krahasueshme probabilitetet e mosshlyerjes janë përshkallëzuar në probabilitete vjetore të mosshlyerjes. Në përgjithësi një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë konsiderohet të jetë shoqëruar me një rritje relative në probabilitetin e mosshlyerjes deri në 250% pavarësisht se kjo shumë mund të jetë më e ulët për shkak të faktorëve kufizues si afërsia me maturitetin dhe portofoli i produkteve.

Grupi nuk është në dijeni të ndonjë praktike tregu të pranuar përgjithësisht, e cila specifikon një nivel për të cilin një instrument financiar duhet të transferohet në nivelin 2. Nga kjo perspektivë, pritet që rritja e probabilitetit të mospagimit në datën e raportimit, e cila konsiderohet e rëndësishme, do të zhvillohet gjatë një periudhe kohore si rezultat i një procesi përsëritës ndërmjet pjesëmarrësve të tregut dhe mbikëqyrësve.

Kriteret cilësore

Grupi përdor kriteret cilësore si një tregues dytësor për rritje të rëndësishme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale. Transferimi në nivelin 2 zhvillohet kur plotësohen kriteret e mëposhtme.

Për portofolet qeveritare, bankare, të korporatave dhe të financave të projektit, nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

- Treguesit e jashtëm të tregut
- Ndryshime në kushtet e kontratës
- Ndryshime në qasjen e drejtimit
- Gjykimi i ekspertëve

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë përfshin informacione të ardhshme dhe kryhet në baza tremujore në një nivel marrëveshjeje për të gjithë portofolet jo të tregtueshme të mbajtur nga Grupi.

Për portofolet e tregtueshme, nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

- Lëshime përsa i përket marrëveshjes së kredisë, kur huamarrësi po kalon vështirësi
- Gjykimi i ekspertëve

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë përfshin informacion për të ardhmen dhe kryhet në baza mujore në një nivel marrëveshjeje për të gjitha portofolet e tregtueshme të mbajtura nga Grupi.

Ndalesa

Nëse një huamarrës vonohet më shumë se 30 ditë për pagesat e tij kontraktuale, instrumenti financiar mendohet të ketë patur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë dhe në këtë rast, aplikohet një ndalesë. Në disa raste të kufizuara, supozimi se aktivet financiare të cilat janë me më shumë se 30 ditë vonesa duhet të kalojnë në nivelin 2, hidhet poshtë.

Përfjashtime nga rreziku i ulët kredisë

Grupi nuk ka përdorur përfjashtimin që vjen nga rreziku i ulët i kredisë për klientët huamarrës; megjithatë, përdor në mënyrë selektive përfjashtimin që vjen nga rreziku i ulët i kredisë për instrumentat e borxhit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Përcaktimi i mospagimit dhe aktiveve të zhvlerësuar nga kreditimi

Grupi përcakton që një instrument financiar është në mospagim, i cili është plotësisht në përputhje me përkufizimin e zhvlerësimit nga kreditimi, kur plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

Kriteret sasiore

Huamarrësi është më shumë se 90 ditë vonesë për pagesat e tij kontraktuale; Nuk është bërë asnjë përpjekje për të hedhur poshtë supozimin se aktivet financiare të cilat janë më shumë se 90 ditë vonesë duhet të jenë në nivelin 3.

Kriteret cilësore

Huamarrësi ka mundësi për të mos paguar, që tregon se është në vështirësi të konsiderueshme financiare. Këto janë raste kur:

- Huamarrësi i janë mundësuar lëshime për një afat të gjatë për shkak të vështirësive që është duke kaluar ose mund të kalojë
- Huamarrësi është i vdekur
- Huamarrësi është i paafte të paguajë
- Huamarrësi është në kundërshtim me kushtet financiare të kontratës
- Nuk ka një treg aktiv për aktivin financiar për shkak të vështirësive financiare
- Është e mundshme që huamarrësi të hyjë në falimentim
- Aktivet financiare janë blerë ose origjinojnë me një zbritje të thellë nga cmimi, që pasqyron humbjet e shkaktuara te kredisë.

Kriteret e mësipërme janë zbatuar mbi të gjitha instrumentet financiare të mbajtura nga Grupi dhe janë në përputhje me përkufizimin e mospagimit të përdorur për qëllime të menaxhimit të brëndshëm të rrezikut të kredisë. Përkufizimi i mosshlyerjes është aplikuar vazhdimisht për të modeluar probabilitetin e mosshlyerjes, ekspozimin ndaj mosshlyerjes dhe humbjen nga mosshlyerja gjatë llogaritjeve të humbjeve të pritshme të Grupit. Një instrument konsiderohet të mos jetë më në vonesë (dmth. të jetë përmirësuar) kur nuk i plotëson asnjë nga kriteret e paracaktuara për një periudhë të njëpasnjëshme prej një minimum prej 3 muajsh ose më gjatë për ekspozimet e vështira të ristrukturuara. Kjo periudhë prej 3 muajsh është përcaktuar në bazë të një analize e cila konsideron mundësinë e një instrumenti financiar që kthehet në kategorinë e kredive me problem, pas përmirësimit duke përdorur përkufizime të ndryshme të mundshme të përmirësimit.

Shpjegimi i të dhënave, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose jetëgjatësisë, në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet si i dëmtuar nga kredia.

Informacioni ekonomik për të ardhmen gjithashtu përfshihet në përcaktimin e probabilitetit të mospagimit 12-mujor dhe të probabilitetit të mospagimit për të gjithë jetëgjatësinë e aktivitetit, ekspozimit në mospagim dhe humbja nga mospagimi. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit. Humbjet e pritshme të kredisë janë prodhimi i probabilitetit të mospagimit, humbja nga mospagimi, ekspozimi në mospagim dhe faktorit aktualizues (FA).

Probabiliteti i mosshlyerjes

Probabiliteti i mosshlyerjes paraqet mundësinë që një huamarrës nuk përmbush detyrimet financiare gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit. Si rregull, probabiliteti i mosshlyerjes është llogaritur duke përdorur probabilitetin rregullator 12 mujor të mosshlyerjes, pa asnjë marzh konservativizmi. Më pas përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të llogaritet profili i mosshlyerjes nga pika e njohjes fillestare e përgjatë gjithë jetës së kredisë ose portofolit të huave. Këto metoda bazohen në të dhënat historike të vrojtuar apo funksionet parametrike.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Probabiliteti i mosshlyerjes (vazhdim)

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen nga mosshlyerja e vlerës së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Për qeverinë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimeve apo të manaxhimit të investimeve mundësia e mosshlyerjes krijohet duke përdorur metodën e matricës së tranzicionit. Informacioni i pritshëm përfshihet në probabilitin e mosshlyerjes më anë të modelit një faktorial Vasicek.
- Lidhur me bizneset e mëdha dhe institucionet financiare skenari i mosshlyerjes krijohet duke përdorur metodën e regresionit parametrik të mbijetesës, Informacioni i pritshëm përfshihet në probabilitin e mosshlyerjes më anë të modelit një faktorial Vasicek.
- Lidhur me kredidhënien hipotekore të bizneseve të vogla, skenari i mosshlyerjes krijohet duke përdorur regresionin parametrik të mbijetesës duke konkuruar strukturën e rrezikut. Informacioni i pritshëm përfshihet në probabilitin e mosshlyerjes më anë të modelve satelitore.

Në rastet e kufizuara kur disa të dhëna nuk janë në dispozicion, për llogaritjen përdoret grupimi, mesatarja ose krahasimi i të dhënave.

Humbja nga mosshlyerja

Humbja nga mosshlyerja, paraqet pritshmërinë që ka Grupi për shkallën e humbjes lidhur me ekspozim që nuk është paguar në kohë. Kjo humbje varion sipas produktit apo palës së tretë nga e cila rrjedh. Humbja nga mospagimi shprehet si përqindje për njësi ekspozimi në kohën e mospagimit. Ajo llogaritet në bazë 12 mujore ose për të gjithë jetëgjatësinë, ku humbja nga mospagimi 12-mujor është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse ndodh mospagimi në 12 muajt e ardhshëm dhe humbja nga mospagimi gjatë jetës është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse mospagimi ndodh gjatë jetës së mbetur.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen nga mosshlyerja e vlerës së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Për qeverinë, humbja nga mosshlyerja është përlllogaritur duke përdorur burimet e tregut.
- Për klientët korporata, financimet e projekteve, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve, humbja nga mosshlyerja krijohet duke aktualizuar flukset e përfitura gjatë procesit të punës. Informacioni i pritshëm/i ardhshëm përfshihet në këtë humbje duke përdorur modelin Vasicek.
- Për kredi të tregtueshme me hipotekë dhe kredi të tjera të tregtueshme, humbja nga mosshlyerja krijohet duke hequr rregullimet rënëse dhe të tjera marzhe konservatore nga rregullorja e humbjes nga mosshlyerja. Informacioni i pritshëm/i ardhshëm përfshihet në këtë humbje duke përdorur modele të ndryshme satelitore.
- Në rrethana të limituara kur disa të dhëna nuk janë plotësisht të disponueshme, modele të tjera alternative, krahasimi i të dhënave apo gjykimi nga ekspertë mund të përdoren në përlllogaritje.

Ekspozimi i mosshlyerjes

Ekspozimi në mospagim bazohet në shumat që Grupi pret që klientët t'i kenë borxh në kohën e mospagimit, gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur. Ekspozimi në mospagim 12-mujor dhe gjatë jetëgjatësisë përcaktohen në bazë të profilit të pagesës së pritshme, e cila ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet e amortizueshme dhe huatë që mundësojnë shlyerjen e njëhershme të principalit në maturim (bullet), llogaritja e ekspozimit në mospagim është bazuar në shlyerjet kontraktuale të huamarrësit gjatë një periudhe 12 mujore ose për të gjithë jetëgjatësinë. Aty ku është e përshtatshme, në llogaritje merren parasysh supozimet e ripagimit/rifinancimit të parakohshëm.

Për produktet e rinovueshme, ekspozimi në mospagim llogaritet duke i shtuar shumës së tërhequr një faktor konvertimi të kedisë, i cili lejon tërheqjen e pritshme të kufirit të mbetur deri në kohën e mospagimit. Marzhet rregullatorë të kujdesshme hiqen nga faktori i konvertimit të kedisë. Në rastet e kufizuara kur disa të dhëna nuk janë plotësisht të disponueshme, për llogaritjen përdoret krahasimi i të dhënave.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Faktori aktualizues

Si rregull, për ekspozime në pasqyrën e pozicionit financiar që nuk janë qera financiare ose instrumenta të blerë ose të origjinuar nga zhvlerësimi i kredisë, norma aktualizuese e përdorur në llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë është norma efektive e interesit ose një përafrim i saj.

Përlllogaritja

Humbja e pritshme e kredisë është një produkt i probabilitetit të mosshlyerjes, humbja nga mosshlyerja dhe Ekspozimi i mosshlyerjes, shumëzuar me probabilitetin e mungesës së mospagimit (probabilitetin e pagimit) të një periudhe më para periudhës kohore të konsideruar. Kjo e fundit shprehet nga funksioni i mbijetesës. Kjo llogarit vlerat e ardhshme të humbjeve të pritura të kredisë, të cilat pastaj aktualizohen në datën e raportimit dhe më pas mblidhen. Vlerat e llogaritura të humbjeve të pritshme të kredisë vlerësohen me një skenar të ardhshëm.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar dispozitat e nivelit 3 të shumave të papaguara të kredisë dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Qeveritë, klientët korporata, financimet e projektit, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve dhe ndërmarrjet e investimeve kolektive - Provigjonet e nivelit 3 llogariten nga menaxherët e ristrukturimit që aktualizojnë flukset e pritshme të parasë sipas normës së përshtatshme efektive të interesit.
- Kredi me hipotekë për individë – Provigjonet e nivelit 3 krijohen duke llogaritur vlerën e zbritur të realizimit të kolateralit.
- Kreditë e tjera të shitjes me pakicë - Provigjonet e nivelit 3 gjenerohen duke llogaritur vlerësimin më të mirë statistikor të humbjes së pritshme, duke marrë parasysh kostot indirekte.

Nuk është bërë asnjë përpjekje për të hedhur poshtë supozimin se aktivet financiare që janë me më shumë se 90 ditë vonesë duhet të jenë në nivelin 3.

Informacion për të ardhmen

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritura të kredisë përfshijnë informacion që sheh nga e ardhmja. Grupi ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesorë ekonomike që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritshme të kredisë për çdo portofol.

Këto variabla ekonomike dhe ndikimi i tyre lidhur me probabilitetin e mosshlyerjes, humbjen nga mosshlyerja dhe ekspozimi nga mosshlyerja varen nga tipi i kategorisë.

Gjykim i ekspertëve zbatohet në këtë proces. Parashikimet e variablave ekonomike (skenari ekonomik bazë) sigurohen nga Raiffeisen Research në baza tremujore dhe japin parashikimin më të mirë për ekonominë gjatë tre viteve të ardhshme. Pas tre vjetësh, për të projektuar variablat ekonomike për jetëgjatësinë e plotë të secilit instrument, përdoret një metodë e kthimit në mesatare, që do të thotë se variablat ekonomike kanë tendencë ose të jenë një normë mesatare afatgjatë ose të kenë një normë mesatare të rritjes afatgjatë deri në maturim. Ndikimi i variablave ekonomike mbi probabilitetin e mospagimit, humbja në mospagim dhe ekspozimi në mospagim përcaktohet duke përdorur regresionin statistikor për të kuptuar ndikimin që ndryshimet në këto variabla kanë pasur historikisht në normat e mospagimit dhe mbi përbërësit e humbjes në mospagim dhe ekspozimit në mospagim.

Përveç skenarit ekonomik bazë, kërkimet studimore të Grupit gjithashtu ofrojnë një skenar me rastin më të mirë dhe një skenar me rastin më të keq, të ponderuara për të siguruar kapërcimin e jo-linearitetit. Grupi ka arritur në konkluzionin se tre skenare ose më pak kapin në mënyrë të përshtatshme jo-linearitetin. Peshat e skenarit përcaktohen nga një kombinim i analizës statistikore dhe gjyqimit të ekspertizës së kredisë, duke marrë parasysh gamën e rezultateve të mundshme që secili skenar i zgjedhur përfaqëson. Probabiliteti i ponderuar i humbjeve të pritshme të kredisë përcaktohet duke drejtuar secilin skenar nëpërmjet modelit përkatës të humbjeve të pritshme dhe duke e shumëfishuar atë me peshën e skenarit të duhur.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Informacion për të ardhmen (vazhdim)

Ashtu si me çdo parashkim ekonomik, projektimi dhe mundësia e ngjarjeve janë subjekt i një shkalle të lartë pasigurie të natyrshme, për këtë arsye rezultatet aktuale mund të jenë në mënyrë të konsiderueshme të ndryshme me ato të projektuara.

Grupi konsideron që këto parashikime përfaqësojnë vlerësimin më të mirë të rezultateve të mundshme dhe mbulojnë çdo jo-linearitet dhe asimetri të mundshme në portofolet e ndryshme të Grupit.

Analiza e ndjeshmërisë

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në humbjen e lejueshme të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- Portofolet e shoqërive
 - Prodhimi i brendshëm bruto
 - Norma e papunësisë
 - Norma afatgjatë e obligacioneve qeveritare
 - Norma e inflacionit
- Portofolet e tregtueshme
 - Prodhimi i brendshëm bruto
 - Norma e papunësisë
 - Çmimet e pasurive të paluajtshme

Tranzicioni

Ndryshimet në politikat kontabël që rrjedhin nga miratimi i SNRF 9 në përgjithësi do të zbatohen në mënyrë retrospektive, përveçse përshkruhet më poshtë:

- Grupi do të përfitojë nga përjashtimi duke e lejuar atë të mos rishikojë informacionin krahasues për periudhat e mëparshme në lidhje me ndryshimet në klasifikimin dhe matjen (duke përfshirë zhvlerësim). Diferencat në vlerën kontabël të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare që rezultojnë nga zbatimi i SNRF 9 njihen në fitimet e pashpërndara që nga 1 janari 2018.
- Vlerësimet e mëposhtme duhet të bëhen në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e aplikimit fillestar:
 - Përcaktimi i modelit të biznesit në të cilin mbahet një aktiv financiar.
 - Emërtimi dhe revokimi i emërtimeve të mëparshme të aktiveve dhe detyrimeve të caktuara financiare të matura në VDNFH
 - Caktimi i disa investimeve strategjike që nuk mbahen për tregtim si në VDNATGJ.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

- **SNRF 15 "Të ardhurat nga kontratat me klientët"** dhe ndryshime të mëtejshme (efektiv më ose pas datës 1 janar 2018),
- **SNRF 16 "Qiratë"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNRF 2 "Pagesat bazuar në Aksione"**, - Klasifikimi dhe Matja e transaksioneve të pagesave me bazë aksionet (efektiv më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në SNRF 4 "Kontratat e sigurimit"** - Aplikimi i SNRF 9 "Instrumentat financiarë" me SNRF 4 "Kontratat e sigurimit" (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018, ose kur SNRF 9 "Instrumentat financiarë", është aplikuar për herë të parë),
- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta"** - Shitja apo Kontributi i aseteve mes një Investitori dhe bashkëpunëtorëve të tij, ose sipërmarrje të përbashkëta dhe ndryshimeve të mëtejshme (data efektive e shtyrë për kohë të pacaktuar derisa projekti kërkimor mbi metodën e kapitalit neto është përfunduar),
- **Ndryshimet në SNK 28 "Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta"**- interesa afatgjatë në Pjesëmarrje dhe Ndërmarrje të Përbashkëta (efektiv më ose pas datës 1 Janar 2019),
- **Ndryshime në SNK 40 "Investime në aktive afatgjata materiale"** - Transferimet e investimeve të aktiveve afatgjata materiale (efektiv në periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2018),
- **Ndryshime në SNRF 1 dhe SNK 28 si pasojë e "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)"** rezultuar nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF (SNRF 1, SNRF 12, dhe SNK 28) kryesisht me një pikëpamje për të eliminuar mospërputhjet dhe për të qartësuar formulimin (ndryshimet mbi SNRF 1 dhe SNK 28 do të jenë të aplikueshme për periudhat vjetore duke filluar në ose pas datës 1 Janar 2018),
- **Ndryshimet në standardet e ndryshme "Përmirësimet në SNRF-të (cikli 2015-2017)"** që rezultojnë nga përmirësimi i përvitshëm të projektit të SNRF (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllimin që të shmangin mospërputhjet dhe të qartësojnë formulimin (efektiv në periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2019),
- **KIRFN 22 "Transaksionet valutë dhe Konsiderata për avancat"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).
- **KIRFN 23 "Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat"** efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).

Grupi ka vendosur të mos i zbatojë keto standarde, rishikime dhe interpretime përpara datave efektive të tyre. Përveç impaktit të SNRF 9, i cili u vlerësua nga Grupi gjatë vitit 2017, Grupi beson se zbatimi i standarteve të reja, rishikimeve dhe interpretimeve nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat e konsoliduara financiare të Grupit në periudhën fillestare të zbatimit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

7. PARAJA DHE EKUIVALENTËT E SAJ

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
<i>Arka</i>	3,621,000	3,331,400
<i>Banka Qendrore</i>		
Llogari rrjedhëse	11,022,418	20,453,888
Depozita	-	6,760,000
Interesi i përlllogaritur i depozitave	-	93
<i>Banka</i>		
Llogari rrjedhëse me bankat rezidente	3,017	4,275
Llogari rrjedhëse me bankat jo- rezidente	730,764	2,000,850
Depozita me bankat rezidente me maturitet me të vogël se tre muaj	1,260,134	2,142,185
Depozita me bankat jo- rezidente me maturitet me të vogël se tre muaj	34,433,860	22,353,643
Totali	51,071,193	57,046,334

Llogaritë rrjedhëse me Bankën Qendrore nuk fitojnë interes. Depozitat me Bankën Qendrore më 31 dhjetor 2016 janë me normë interesi 0.25%. Normat vjetore të interesit mbi depozitat me afat me bankat rezidente më 31 dhjetor 2017 variojnë nga 1.28% to 1.3% (31 dhjetor 2016: 0.70% deri në 1.25%). Normat vjetore të interesit mbi depozitat me afat me bankat jo-rezidente më 31 dhjetor 2017 variojnë nga -0.94% to 1.5% (31 dhjetor 2016: -6.00% deri në 0.41%).

8. SHUMA TË KUSHTËZUARA

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
<i>Banka Qendrore</i>		
Rezerva e detyrueshme	19,273,090	21,394,739
<i>Banka</i>		
Depozita me bankat jo- rezidente me maturitet më të madh se tre muaj	-	-
Llogari garancie	194,641	233,606
Totali	19,467,731	21,628,345

Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore nuk është për përdorim të përditshëm nga Banka dhe përfaqëson një rezervë minimale depozite, të kërkuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Rezerva të tilla llogariten si 10% i shuma mesatare e depozitave per muajin të detyruar ndaj bankave dhe klientëve, dhe janë si në LEK dhe në monedhë të huaj (USD dhe EUR).

Analiza e cilësisë së parasë në Banka dhe shumave të kushtëzuara mund të përmblihet bazuar vlerësimet e Standard and Poor si më poshtë më 31 dhjetor 2017 dhe 2016:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
As në vonesë apo të zhvlerësuara		
A	6,645,592	-
A-1	2,548,844	7,008,228
A-1+	2,658,823	472,677
A-2	19,288,919	7,268,044
A-3	-	15,429
B	1,260,134	25,694
P-1	1,993,566	-
P-2	-	2,027,427
Të pavlerësuara	36,143,046	61,857,180
Vlera Kontabël	70,538,924	78,674,679

Në grupimin të pavlerësuara ndodhet rezerva e detyrueshme te Banka Qendrore.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË

9.1 Investime të mbajtura për tregtim

Letrat me vlerë të tregëtueshme përfshijnë bonot e thesarit të qeverisë shqiptare dhe obligacione të qeverisë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Obligacione të qeverisë	7,825,176	14,109,250
Bono thesari	918	89,725
Totali	7,826,094	14,198,975

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2017 i referohen bonove të qeverisë me kupon zero me normë të brendshme kthimi që varion nga 2.1% deri në 2.6% në vit (31 dhjetor 2016: nga 1.29% deri në 3.1%).

Obligacionet e qeverisë më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me obligacionet në Lek 2- vjeçare, 3- vjeçare, 5- vjeçare dhe 7- vjeçare të emetuara nga qeveria e Shqipërisë me normë kuponi 5.07% deri në 10.85% në vit (31 dhjetor 2016: nga 3.77% deri në 10.85%).

9.2 Investime të mbajtura deri në maturim

Investime të mbajtura deri në maturim përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë shqiptare si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Bono thesari (Shënimi 9.2.1)	12,974,062	19,688,013
Obligacione të qeverisë (Shënimi 9.2.2)	44,353,306	32,672,165
Obligacione të mbuluara (Shënimi 9.2.3)	15,441,459	13,674,467
Obligacione të qeverisë jo residente (Shënimi 9.2.4)	-	9,822,586
Bonde korporatash (Shënimi 9.2.5)	-	1,976,251
Totali	72,768,827	77,833,482

9.2.1 Bono thesari

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me Bonot e Thesarit të Qeverisë së Shqipërisë me kupon zero dhe norma të brendshme të kthimit nga 0.95% në 3.82% në vit (31 dhjetor 2016: nga 2.3% në 4.5%).

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e obligacioneve	13,088,060	19,782,673
Zbritja e paamortizuar	(113,998)	(94,660)
Totali	12,974,062	19,688,013

9.2.2 Obligacionet e qeverisë

Obligacionet e qeverisë më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me obligacionet në LEK 2-year, 3-vjeçare, 5-vjeçare, 7-vjeçare dhe 10-vjeçare të emetuara nga qeveria e Shqipërisë me përqindje kuponi nga 1.5% në 10.85% në vit (31 dhjetor 2016: nga 1.5% në 10.85%).

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e bondeve	43,926,409	32,292,529
Primi i paamortizuar	13,705	18,726
Interesi i përllogaritur	413,192	360,910
Totali	44,353,306	32,672,165

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË (VAZHDIM)

9.2 Investime të mbajtura deri në maturim (vazhdim)

9.2.3 Obligacionet e mbuluara

Obligacionet e mbuluara më 31 dhjetor 2017 përfaqësojnë bonde 1-vjeçare dhe 3-vjeçare në EUR emetuar nga Raiffeisen Bank Çeki me përqindje kuponi 0.47% në 0.75% në vit (31 dhjetor 2016: 0.75% deri në 0.93%).

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e bondeve	15,382,315	13,523,000
Primi i paamortizuar	29,699	138,891
Interesi i përlogaritur	29,445	12,576
Totali	15,441,459	13,674,467

9.2.4 Obligacionet e qeverisë jo rezidente

Obligacionet e qeverisë jo rezidente më 31 dhjetor 2016 përfaqësojnë bonde në EUR emetuar nga qeveria gjermane me përqindje kuponi 3.75% në vit.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e bondeve	-	9,466,100
Primi i paamortizuar	-	3,452
Interesi i përlogaritur	-	353,034
Totali	-	9,822,586

9.2.5 Obligacionet e Korporatave

Obligacionet e Korporatave më 31 dhjetor 2016 përfaqësojnë bonde 1-vjeçare në EUR me përqindje kuponi që varion nga 3.88% në 5.13% në vit.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e bondeve	-	1,893,220
Primi i paamortizuar	-	9,711
Interesi i përlogaritur	-	73,320
Totali	-	1,976,251

9.3 Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Letra me vlerë të tjera të përcaktuara me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes përfshijnë obligacionet e Qeverisë Shqiptare, performanca e së cilës është menaxhuar dhe vlerësuar mbi bazën e vlerës së drejtë, në përputhje me strategjinë e investimeve të Grupit. Informacion mbi këtë bazë është dhënë rregullisht dhe shqyrtuar nga Bordi i Drejtorëve të Grupit.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e bondeve	2,485,514	2,528,780
Total	2,485,514	2,528,780

Obligacionet e qeverisë më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me obligacionet në LEK 2-year, 3-vjeçare, 5-vjeçare, 7-vjeçare dhe 10-vjeçare të emetuara nga qeveria e Shqipërisë me përqindje kuponi nga 6.62% në 7.85% në vit (31 dhjetor 2016: 6.62% në 7.85%).

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË (VAZHDIM)

Analiza sipas cilësisë së kredisë së letrave me vlerë të investimit është përmbledhur si më poshtë në 31 dhjetor 2017 dhe 2016:

	Investime të mbajtura për tregtim		Investime të mbajtura deri në maturim		Investime të pëcaktuara me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
As në vonesë as të zhvlerësuara	-	-	-	-	-	-
B+	7,826,094	14,198,975	57,327,368	52,360,178	2,485,514	2,528,780
A1	-	-	-	13,674,467	-	-
A2	-	-	-	702,519	-	-
BBB+	-	-	11,449,897	-	-	-
A-	-	-	-	704,809	-	-
Baa1	-	-	3,991,562	-	-	-
A+	-	-	-	568,923	-	-
Aaau	-	-	-	9,822,586	-	-
Vlera Kontabël	7,826,094	14,198,975	72,768,827	77,833,482	2,485,514	2,528,780

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Hua dhe paradhënie për klientët	103,374,861	110,382,716
Provizione për zhvlerësimin e huave	(13,293,312)	(19,790,784)
Vlera neto	90,081,549	90,591,932

Lëvizjet në provizionet për zhvlerësimin e huave janë si më poshtë: :

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të periudhës	19,790,784	13,714,055
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	2,579,940	12,363,471
Rimarrje nga provigjioni nga huatë	(3,006,198)	(3,440,183)
Rezerva për blerjen e Portfolit të Tirana Leasing	-	-
Kreditë e çregjistruara	(6,071,214)	(2,846,559)
Teprica në fund të periudhës	13,293,312	19,790,784

Përqindjet e interesit për huatë dhe paradhëniet për klientët variojnë nga 0.03% në 12.94% në vit në monedhë të huaj dhe nga 1.97% në 14.85 % në vit në LEK (31 dhjetor 2016: nga 0.14% në 12.69% në vit në monedhë të huaj dhe nga 1.38% në 14.91 % në vit në LEK).

Huatë dhe paradhëniet për klientët të detajuara sipas segmenteve të biznesit më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

	31 dhjetor 2017					
	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTALI
Overdraft	1,952,758	35,892,146	5,101,970	645,201	77,812	43,669,887
Karta krediti	463,271	38,422	60,287	-	53,641	615,621
Kredi						
Afat-shkurtër	311,370	1,540,175	171,895	33,024	2,763	2,059,227
Afat-mesëm	5,220,757	10,568,814	1,656,540	165,321	144,616	17,756,048
Afat-gjatë	9,814,710	6,880,158	2,067,317	200,908	453,404	19,416,497
	15,346,837	18,989,147	3,895,752	399,253	600,783	39,231,772
Hipotekë	10,975,308	5,708	1,018,647	141,846	3,749,909	15,891,418
Të tjera	515,049	2,853,342	531,825	433,981	16,649	4,350,846
<i>Minus tarifë administrimi</i>	(236,715)	(101,379)	(39,287)	(7,302)	-	(384,683)
TOTALI	29,016,508	57,677,386	10,569,194	1,612,979	4,498,794	103,374,861

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

31 dhjetor 2016

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTAL
Overdraft	1,920,640	41,158,349	5,254,176	720,565	70,900	49,124,630
Karta krediti	462,136	10,698	52,155	-	51,277	576,266
Kredi						
Afat-shkurtër	214,583	1,094,775	7,547	695	4,048	1,321,648
Afat-mesëm	5,271,214	13,167,207	1,742,628	275,152	143,932	20,600,133
Afat-gjatë	7,954,279	8,898,579	2,182,950	273,424	417,888	19,727,120
	13,440,076	23,160,561	3,933,125	549,271	565,868	41,648,901
Hipotekë	10,163,725	105,685	834,393	183,969	3,527,966	14,815,738
Të tjera	433,409	3,161,143	605,257	414,859	15,012	4,629,680
Minus tarifë administrimi	(216,603)	(146,669)	(39,226)	(10,001)	-	(412,499)
TOTALI	26,203,383	67,449,767	10,639,880	1,858,663	4,231,023	110,382,716

Lëvizjet në provigjonet për zhvlerësimin e huave për klientët të detajuara sipas segmenteve të biznesit më 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016 janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

31 dhjetor 2017

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTAL
Teprica në fillim të periudhës	2,310,048	16,164,864	958,192	309,343	48,337	19,790,784
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	392,485	1,833,433	248,646	105,245	131	2,579,940
Rimarrje nga provigjioni nga huatë	(650,767)	(2,077,769)	(177,908)	(76,049)	(23,705)	(3,006,198)
Kreditë e çregjistruara	(152,328)	(5,525,586)	(321,083)	(72,217)	-	(6,071,214)
Teprica në fund të periudhës	1,899,438	10,394,942	707,847	266,322	24,763	13,293,312

31 dhjetor 2016

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTAL
Teprica në fillim të periudhës	1,784,557	10,570,309	1,085,878	269,940	3,371	13,714,055
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	1,264,515	10,607,680	348,011	98,882	44,383	12,363,471
Rimarrje nga provigjioni nga huatë	(346,597)	(2,829,478)	(207,999)	(55,825)	(284)	(3,440,183)
Kreditë e çregjistruara	(392,427)	(2,183,647)	(267,698)	(3,654)	867	(2,846,559)
Teprica në fund të periudhës	2,310,048	16,164,864	958,192	309,343	48,337	19,790,784

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

Përqëndrimet e riskut në sektorin ekonomik brenda portofolit të kredive të klientëve është si më poshtë:

Ne mijë Lekë	2017		2016	
	Shuma	%	Shuma	%
Tregtia, riparimi i automjeteve dhe artikujve shtëpiake	19,450,163	19%	29,506,661	27%
Individë	33,748,583	33%	30,242,930	27%
Prodhimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike, gazit dhe ujit	23,382,038	23%	21,187,836	19%
Industria e përpunimit	6,761,842	6%	8,110,404	7%
Ndërtim	5,306,424	5%	5,361,822	5%
Ndërmjetësimi monetar dhe financiar	2,846,495	3%	2,633,084	2%
Transporti, magazinimi dhe telekomunikacioni	467,486	0%	1,347,324	1%
Industria nxjerrëse	3,867,533	4%	4,169,637	4%
Bujqësia dhe gjuetia	1,430,470	1%	1,944,124	2%
Kolektive, sociale dhe personale	2,096,267	2%	1,933,269	2%
Shëndetësi dhe punë sociale	1,912,380	2%	1,248,098	1%
Të tjera	2,105,180	2%	2,697,527	3%
Totali i huave dhe huadhënies për klientët (përpara zhvlerësimit)	103,374,861	100%	110,382,716	100%

Më 31 dhjetor 2017 Grupi kishte 6 huamarrës (2016: 13 huamarrës) me shumën e kredisë mbi 1,000,000 mijë lekë. Totali i kredisë së marrë nga këta klientë është 30,035,590 mijë (2016: LEK 39,946,683 mijë) ose 29,04% e totalit të portofolit të kredisë (2016: 36,15%). Informacioni mbi kolateralin më 31 dhjetor 2017 është si më poshtë:

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	Totali
Kredi të pasiguruara	17,609,247	7,166,131	1,978,668	339,224	794,170	27,887,440
Kredi të siguruara nga të tretë	3,935,296	27,101,882	54,391	401,094	1,984,579	33,477,242
Kredi të kolateralizuara me:						
- pasuri të paluajtshme rezidente	6,391,752	1,117,652	1,660,848	201,239	1,621,203	10,992,694
- të tjera pasuri të paluajtshme	252,728	14,903,591	4,605,824	196,582	59,977	20,018,702
- investime të tregtueshme	349,128	742,325	54,499	852	2	1,146,806
- depozitë cash	36,577	4,878,695	1,691,928	65,733	-	6,672,933
- Makina dhe mjete të lëvizshme/ Mjete	465,294	1,767,108	523,036	408,256	15,349	3,179,044
Totali i Hua dhe paradhënie për klientët	29,040,022	57,677,385	10,569,194	1,612,980	4,475,280	103,374,861

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

Informacioni mbi kolateralin më 31 dhjetor 2016 është si më poshtë:

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	Totali
Kredi të pasiguruara	15,618,769	1,611,866	197,059	328,855	743,333	18,499,882
Kredi të siguruara nga të tretë	1,292,331	24,681,787	520,133	204,262	758,544	27,457,057
Kredi të kolateralizuara me:						
- pasuri të paluajtshme rezidente	7,986,433	974,242	1,936,882	391,917	2,625,615	13,915,089
- të tjera pasuri të paluajtshme	594,346	21,806,567	5,636,814	374,291	89,352	28,501,370
- investime të tregtueshme	288,463	1,004,043	42,979	5,004	160	1,340,649
- depozite cash	21,311	15,387,935	1,710,606	158,751	-	17,278,603
- Makina dhe mjete të lëvizshme/ Mjete	401,730	1,983,327	595,407	395,583	14,019	3,390,066
Totali i huasë dhe paradhënie për klientët	26,203,383	67,449,767	10,639,880	1,858,663	4,231,023	110,382,716

Mjete të tjera përfshijnë kryesisht pajisje dhe llogaritë e arkëtueshme. Paraqitja e mësipërme përfaqëson vlerën më të ulët midis vlerës kontabël neto të kredisë ose të kolateralit marrë, pjesa e mbetur është shpalosur në ekspozimet e të pasigurta. Vlera e mbartur e huave është ndarë në bazë të likuiditetit të aktiveve të marra si kolateral.

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

Analiza e cilësisë së kredisë të huave dhe paradhënieve më 31 dhjetor 2017 është si më poshtë:

Kredi as në vonesë e as të zhvlerësuar:

	<i>Korporata</i>	<i>SME</i>	<i>Mikro biznes</i>	<i>Individë</i>	<i>Punonjës</i>	<i>Totali</i>
Shkalla 2B	12,863	-	-	-	-	12,863
Shkalla 3C	1	-	-	-	-	1
Shkalla 4A	12,743	-	-	-	-	12,743
Shkalla 4B	4,284	2,266,442	-	-	-	2,270,726
Shkalla 4C	311	-	-	-	-	311
Shkalla 5A	966,845	-	-	-	-	966,845
Shkalla 5B	1,210,244	1,658,876	-	-	-	2,869,120
Shkalla 5C	825,248	-	-	-	-	825,248
Shkalla 6A	1,971,695	872,562	-	-	-	2,844,257
Shkalla 6B	1,467,439	400,216	-	-	-	1,867,655
Shkalla 6C	3,138,734	677,150	-	-	-	3,815,884
Shkalla 6.1	89,240	-	-	-	-	89,240
Shkalla 6.2	43,813	-	-	-	-	43,813
Shkalla 7A	24,144,913	233,519	-	-	-	24,378,432
Shkalla 7B	2,432,915	592,846	-	-	-	3,025,761
Shkalla 7C	1,518,460	402,052	-	-	-	1,920,512
Shkalla 8A	800,992	224,298	-	-	-	1,025,290
Shkalla 8B	46,515	232,825	-	-	-	279,340
Shkalla 8C	541,656	162,654	-	-	-	704,310
Shkalla 9A	1,267	-	-	-	-	1,267
Shkalla 9B	2,009,806	544,657	-	-	-	2,554,463
Shkalla 9C	373,913	-	-	-	-	373,913
*Shkalla (pa klasifikuar)	4,580	3,808	1,184,461	25,575,049	4,341,062	31,108,960
Totali i kredive as në vonesë e as të zhvlerësuar:	41,618,477	8,271,905	1,184,461	25,575,049	4,341,062	80,990,954

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIJENTET (VAZHDIM)

Kredi në vonesë, por jo të zhylerësuar:

	Korporata	SME	Mikro biznes	Individë	Punonjës	Totali
- më pak se 30 ditë vonesë	1,861,788	1,063,408	63,465	1,108,290	149,310	4,246,261
- 30 deri në 60 ditë vonesë	793,615	71,710	30,762	221,343	-	1,117,430
- 60 deri në 90 ditë vonesë	-	21,886	14,769	112,295	-	148,950
- 90 deri në 180 ditë vonesë	413	146,568	8,956	30,870	-	186,807
- 180 deri në 360 ditë vonesë	7,556	19,667	2,753	15,282	-	45,258
- mbi 360 ditë vonesë	162,022	61,489	6,018	15,260	-	244,789
Totali i kredive në vonesë, por jo të zhylerësuar	2,825,394	1,384,728	126,723	1,503,340	149,310	5,989,495

Kredi të zhylerësuar individualisht (bruto)

- më pak se 30 ditë vonesë	841,454	102,562	35,175	275,896	51	1,255,138
- 30 deri në 60 ditë vonesë	723,690	8,311	1,462	76,859	4	810,326
- 60 deri në 90 ditë vonesë	-	1,851	5,997	114,743	-	122,591
- 90 deri në 180 ditë vonesë	534,162	64,345	22,897	245,507	1	866,912
- 180 deri në 360 ditë vonesë	1,615,929	62,131	68,850	275,174	1,592	2,023,676
- mbi 360 ditë vonesë	9,518,281	673,362	167,414	956,708	4	11,315,769
Totali i kredi të zhylerësuar individualisht (bruto)	13,233,516	912,562	301,795	1,944,887	1,652	16,394,412
Minus provigjont	(10,394,941)	(707,847)	(266,322)	(1,899,439)	(24,763)	(13,293,312)
Totali i kredive dhe paradhëniet për klientët	47,282,446	9,861,348	1,346,657	27,123,837	4,467,261	90,081,549

* Analiza e detajuar e cilësisë së kredisë të huave të pa klasifikuara më 31 dhjetor 2017 për Micro biznes, Individë dhe Punonjës është si më poshtë:

	Mikro biznes	Individë	Punonjës	Totali
Shkalla 0.5	1,011	329,586	67,691	398,288
Shkalla 1.0	-	2,438,985	1,192,562	3,631,547
Shkalla 1.5	8,926	5,143,781	1,672,944	6,825,651
Shkalla 2.0	15,688	6,868,474	862,908	7,747,070
Shkalla 2.5	127,705	5,996,660	386,899	6,511,264
Shkalla 3.0	630,691	2,425,019	57,492	3,113,202
Shkalla 3.5	78,290	730,143	25,840	834,273
Shkalla 4.0	10,391	191,406	878	202,675
Shkalla 4.5	722	134,922	129	135,773
Shkalla 5	1,469	10,913	-	12,382
Shkalla (pa klasifikuar)	309,568	1,305,160	73,719	1,688,447
Totali	1,184,461	25,575,049	4,341,062	31,100,572

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTET (VAZHDIM)

Analiza e cilësisë së kredisë të huave dhe paradhënive më 31 dhjetor 2016 është si më poshtë:

Kredi as në vonesë e as të zhvlerësuar:

	<i>Korporata</i>	<i>SME</i>	<i>Mikro biznes</i>	<i>Individë</i>	<i>Punonjës</i>	<i>Totali</i>
Shkalla 2B	1,024,572	-	-	-	-	1,024,572
Shkalla 4A	6,432	-	-	-	-	6,432
Shkalla 4B	5,420	1,417,151	-	-	-	1,422,571
Shkalla 4C	123,685	-	-	-	-	123,685
Shkalla 5A	221,865	-	-	-	-	221,865
Shkalla 5B	2,116,017	2,007,601	-	-	-	4,123,618
Shkalla 5C	347,910	-	-	-	-	347,910
Shkalla 6A	3,132,017	860,629	-	-	-	3,992,646
Shkalla 6B	1,162,921	1,076,579	-	-	-	2,239,500
Shkalla 6C	21,002,229	384,414	-	-	-	21,386,643
Shkalla 6.2	1,003,950	-	-	-	-	1,003,950
Shkalla 7A	3,452,480	497,900	-	-	-	3,950,380
Shkalla 7B	2,218,868	309,742	-	-	-	2,528,610
Shkalla 7C	103,331	521,873	-	-	-	625,204
Shkalla 8A	1,021,510	218,352	-	-	-	1,239,862
Shkalla 8B	253,917	247,929	-	-	-	501,846
Shkalla 8C	1,536,340	160,164	-	-	-	1,696,504
Shkalla 9A	2,546,751	-	-	-	-	2,546,751
Shkalla 9B	221,977	703,128	-	-	-	925,105
Shkalla 9C	683,109	-	-	-	-	683,109
Shkalla 10	5,049	-	-	-	-	5,049
*Shkalla (pa klasifikuar)	634,216	6,767	1,280,354	22,528,270	4,106,234	28,555,841
Totali i kredive as në vonesë e as të zhvlerësuar:	42,824,566	8,412,229	1,280,354	22,528,270	4,106,234	79,151,653

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIJENTET (VAZHDIM)**Kredi në vonesë, por jo të zhvlerësuar:**

	Korporata	SME	Mikro biznes	Individë	Punonjës	Totali
- më pak se 30 ditë vonesë	1,354,011	646,163	80,337	980,000	124,219	3,184,730
- 30 deri në 60 ditë vonesë	1,554,987	138,851	54,926	245,109	112	1,993,985
- 60 deri në 90 ditë vonesë	673,417	19,849	21,424	58,811	-	773,501
- 90 deri në 180 ditë vonesë	9,869	105,129	29,581	153,507	-	298,086
- 180 deri në 360 ditë vonesë	431,191	15,097	9,891	19,306	-	475,485
- mbi 360 ditë vonesë	125,014	144,103	5,386	27,732	-	302,235
Totali i kredive në vonesë, por jo të zhvlerësuar	4,148,489	1,069,192	201,545	1,484,465	124,331	7,028,022

Kredi të zhvlerësuar individualisht (bruto)

- më pak se 30 ditë vonesë	5,016,810	402	38,395	322,829	350	5,378,786
- 30 deri në 60 ditë vonesë	-	132	1,756	64,743	-	66,631
- 60 deri në 90 ditë vonesë	129	-	7,299	154,031	-	161,459
- 90 deri në 180 ditë vonesë	1,509,426	13,552	26,439	259,242	108	1,808,767
- 180 deri në 360 ditë vonesë	5,275,478	47,705	51,770	384,671	-	5,759,624
- mbi 360 ditë vonesë	8,674,869	1,096,668	251,105	1,005,132	-	11,027,774
Totali i kredi të zhvlerësuar individualisht (bruto)	20,476,712	1,158,459	376,764	2,190,648	458	24,203,041
Minus provigjionet	(16,164,864)	(958,192)	(309,343)	(2,310,048)	(48,337)	(19,790,784)
Totali i kredive dhe paradhëniet për klientët	51,284,903	9,681,688	1,549,320	23,893,335	4,182,686	90,591,932

*Analiza e detajuar e cilësisë së kredisë të huave të pa klasifikuara më 31 dhjetor 2016 për Micro biznes, Individë dhe Punonjës është si më poshtë:

	Mikro biznes	Individë	Punonjës	Totali
Shkalla 0.5	11,567	-	-	11,567
Shkalla 1.0	7,316	319,100	71,374	397,790
Shkalla 1.5	32,066	2,405,507	1,244,444	3,682,017
Shkalla 2.0	449,285	3,140,995	1,244,349	4,834,629
Shkalla 2.5	357,255	7,043,723	1,008,649	8,409,627
Shkalla 3.0	109,299	4,936,874	307,201	5,353,374
Shkalla 3.5	31,971	2,562,530	132,951	2,727,452
Shkalla 4.0	19,896	720,999	20,017	760,912
Shkalla 4.5	42,905	319,169	678	362,752
Shkalla (pa klasifikuar)	218,794	1,079,373	76,571	1,374,738
Totali	1,280,354	22,528,270	4,106,234	27,914,858

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

As me vonesë as të zhvlerësuara huatë dhe letrat me vlerë

Për qëllimet e vlerësimit kolektiv të zhvlerësimit, aktivet financiare grupohen në bazë të karakteristikave të ngjashme të rrezikut të kredisë. Këto karakteristika janë të rëndësishme për vlerësimin e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare për grupe të tilla aktiveve, sepse janë treguesë të aftësisë së debitorit për të paguar të gjitha shumat në përputhje me termat kontraktuale të aktiveve që janë të vlerësuar. Një shpjegim i cilësisë së kredisë së as e fundit për shkak dhe as të zhvlerësuara kredive sipas klasifikimit thei klasat e rrezikut është dhënë më poshtë:

Shkalla e vlerësimit

(1A, 1B)*, 1C
2.A, 2B, 2C
3A, 3B, 3C
4A, 4B, 4C
5A, 5B, 5C
6A, 6B, 6C
7A, 7B, 7C
8A, 8B, 8C
9A, 9B, 9C
10A, 10B, 10C

Përshkrimi

Rrezik minimal
Kreditim i shkëlqyer
Kreditim shumë i mirë
Kreditim i mirë
Kreditim mesatar
Kreditim i pranueshëm
Kreditim marxhinal
Kreditim i dobët/ nën standard
Kreditim shumëi dobët/ i dyshimtë
Default

Hua dhe letra me vlerë të zhvlerësuara

Hua dhe letra me vlerë të zhvlerësuara janë ato hua dhe letra me vlerë për të cilat Grupi ka përcaktuar se është e mundur që ajo mos të arkëtojë të gjithë shumën e interesit dhe principalit të huasë në bazë të kushteve të kontratës. Këto kredi janë të vlerësuara 10 A në sistemin e brendshëm të kategorizimit të rrezikut të kredisë të Grupit. Grupi ka një politikë të strukturuar të aplikuar për vlerësimin e kolateralit për kreditë të përcaktuara si të zhvlerësuara individualisht. Në varësi të klasës / llojit të kolateralit ka norma specifike zbritjesh të aplikuar, duke filluar nga 0% deri në 100%. Kjo është për shkak të kërkesave komplekse ligjore dhe vonesave të konsiderueshme në kthimin dhe realizimin e kolateralit.

Hua me vonesë por jo të zhvlerësuara

Hua dhe letra me vlerë ku pagesat e interesit ose pagesat e principalit janë me vonesë, por që Grupi beson se zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm për shkak të shkallës së garancive / kolateralit të vlefshëm dhe /ose shkallës së arkëtimit të shumës së huasë.

Hua me kushte të rinegociueshme

Hua me kushte të rinegociueshme janë hua të cilat janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të klientit dhe kur Grupi ka bërë lëshime, të cilat nuk do t'i bënte në rast të kundërt. Në momentin që huaja është ristrukturuar, qëndron në të njëjtën kategori, edhe pse performanca pas ristrukturimit mund të përmirësohet. Me 31 dhjetor 2017 hua të rikstrukturuara ishin LEK 11,214,108 mijë (2016: LEK 15,882,761 mijë).

Fondi për zhvlerësim

Grupi vendos një provigjion për humbjet nga zhvlerësimet që përfaqëson vlerësimin e Grupit për humbjet e ndodhura të portofolit. Përbërësit kryesorë të këtij provigjioni janë: një komponent për humbjet specifike që lidhet me ekspozimet e konsiderueshme individualisht dhe një provigjion i përgjithshëm për grupet e aktiveve të ngjashme në lidhje me humbjet e realizuara, por që nuk janë identifikuar në huatë që janë subjekt i vlerësimit individual për zhvlerësime.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)

Politikat e fshirjes

Grupi fshin një hua/letër me vlerë (dhe çdo provigjion për humbjet nga zhvlerësimi) kur Komiteti i Kredive Problematike të Grupit vendos që huatë/letrat me vlerë janë të pa arkëtueshme. Ky përcaktim arrihet pasi janë marrë në konsideratë informacione si ndodhia e ngjarjeve të konsiderueshme, të cilat kanë ndikuar në gjendjen financiare të huamarrësit në mënyrë të tillë që ai nuk është në gjendje të paguajë detyrimin, ose të ardhurat nga ekzekutimi i kolateralit nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar ekspozimin total. Më poshtë është paraqitur analiza e shumave neto dhe bruto (e provigjioneve për zhvlerësim) të aktiveve individualisht të zhvlerësuara, sipas shkallës së rrezikut. Më 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016, huatë dhe paradhëniet e klientëve në lidhje me balancën dhe llogaritja e zhvlerësimi është si më poshtë:

	Hua dhe paradhënie klientëve	
	Bruto	Neto
31 dhjetor 2017		
Të zhvlerësuara individualisht	16,394,412	5,459,381
Totali	16,394,412	5,459,381
31 dhjetor 2016		
Të zhvlerësuara individualisht	24,203,041	5,676,434
Totali	24,203,041	5,676,434

Grupi mban kolaterale për huatë dhe paradhëniet e klientëve në formën e hipotekave për pasuritë, letra të tjera me vlerë të bllokuara dhe garanci. Vlerësimet e vlerave të drejta bazohen në vlerën e kolateralit në kohën kur merret huaja dhe në përgjithësi ri-vlerësohen çdo vit nga vlerësues të jashtëm dhe të brendshëm. Për huatë që i jepen bankave të tjera nuk mbahet kolateral, përveç rasteve kur letrat me vlerë mbahen si pjesë e riblerjeve të anasjellta dhe aktivitetit huamarrës të letrave me vlerë. Në përgjithësi nuk mbahet kolateral për investimet në letrat me vlerë. Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016 nuk është mbajtur një kolateral i tillë.

31 dhjetor 2017	Kundrejt zhvlerësimeve individuale	Kundrejt zhvlerësimeve në grup	Totali
	Prona	19,026,729	
Peng	11,880,488	59,896,469	71,776,957
Para	418,819	4,696,714	5,115,533
Garanci	5,630,375	36,924,962	42,555,337
Sigurim jete	748,603	14,823,437	15,572,040
Totali	37,705,014	210,284,736	247,989,750
31 dhjetor 2016	Kundrejt zhvlerësimeve individuale	Kundrejt zhvlerësimeve në grup	Totali
Prona	171,097,714	20,127,563	191,225,277
Peng	500	3,700,021	3,700,521
Para	44,296,863	18,182,134	62,478,997
Garanci	629,174	2,457,051	3,086,225
Sigurim jete	159,958,198	91,858,129	251,816,327
Total	375,982,449	136,324,898	512,307,347

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

10. HUA DHE PARADHENIE PER KLIENTET (VAZHDIM)***Efeki financiar i kolateralit mbi provigjionin***

Efeki financiar i kolateralit prezantohet si ndikim i kolateralit dhe përmirësimit të kredive të tjera nga provigjionet e zhvlerësimit të njohura në fund të periudhës raportuese. Pa mbajtjen e kolateralit dhe përmirësimeve të tjera të kreditit, dispozitat nga zhvlerësimi do të ishin më të larta nga shumat e mëposhtme:

	Aktive të mbi-kolateralizuara		Aktive të nën-kolateralizuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Korporata	31,266,446	163,121,644	22,097,129	19,103,675
Sipërmarrje të vogla	6,223,227	18,921,435	2,367,298	1,558,550
Mikro biznese	1,048,765	3,405,055	224,991	152,049
Individë	14,551,761	41,459,848	560,125	368,622

Vlera e kolateraleve më 31 dhjetor 2016 paraqitet si më poshtë:

	Aktive të mbi-kolateralizuara		Aktive të nën-kolateralizuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Korporata	15,667,170	425,802,745	10,975,356	4,592,867
Sipërmarrje të vogla	4,268,670	30,650,785	1,067,319	535,044
Mikro biznese	1,090,808	4,680,643	219,180	96,776
Individë	12,604,362	45,632,333	731,886	403,062

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

11. AKTIV TATIMOR I SHTYRË

Lëvizja në aktivin tatimor të shtyrë është si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të periudhës	28,039	33,271
Shpenzimet nga tatimi i shtyrë lidhur me krijimin dhe rimarrjen e diferencave të përkohshme (Shënimi 32)	(7,899)	(5,232)
Teprica në fund të periudhës	20,140	28,039

Lëvizjet në diferencat e përkohshme gjatë vitit njihen dhe paraqiten në pasqyrën e konsoliduar përmblendhëse të të ardhurave. Aktiv i tatimor i shtyrë është llogaritur në bazë të normës së tatimit sipas legjislacionit shqiptar për 2017 është 15% (2016: 15%). Për 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016 tatimi i shtyrë i aktiveve dhe detyrimeve është njohur për zërat më poshtë.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Aktiv tatimor i shtyrë		
Zhvlerësim kontabël i përshpejtuar	2,753	1,741
Tarifa e shtyrë e disbursimit të qerasë	17,387	26,298
	20,140	28,039
Detyrim tatimor i shtyrë		
Provizione për humbje nga rënia në vlerë	-	-
	-	-
Aktiv tatimor i shtyrë neto	20,140	28,039

12. EMRI I MIRË

Gjatë vitit 2008, Raiffeisen Bank bleu 100% të aksioneve të Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. (“Raiffeisen INVEST”), për një shumë prej 109,648 mijë lekë. Blerja është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare të Shqipërisë bazuar në vendim Nr.30, të datës 26 mars 2016, të regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Shqipërisë më 23 prill. Raiffeisen INVEST ka një kapital të paguar prej 90 milionë lekë më 31 dhjetor 2017 (2016: 90 milionë lekë).

Emri i mirë në datën e blerjes është llogaritur si tejkallim i kostos së kombinimit të biznesit mbi aktivet neto të njësisë ekonomike të blerë që janë identifikuar, duke rezultuar në një shumë prej 92,783 mijë lekë. Aktivet neto të njësisë ekonomike të blerë në datën e blerjes të identifikuar përafrohen me vlerën e tyre të drejtë prej 16,865 mijë lekë.

Emri i mirë testohet për zhvlerësim të paktën çdo vit ose sa herë që ka tregues se emri i mirë mund të jetë çvlerësuar. Më 31 dhjetor 2017 vlera kontabël e filialit (njësia gjeneruese të mjeteve monetare të cilës i është shpërndarë emri i mirë), nuk e tejkalon vlerën e rikuperueshme dhe për këtë arsye emri i mirë konsiderohet të mos jetë i zhvlerësuar. Nuk ka humbje nga zhvlerësimi të njohur në pasqyrën e konsoliduar të fitim/humbjes dhe e të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 (2016: zero).

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

13. AKTIVE JO-MATERIALE

Lëvizjet e aktiveve jo-materiale për vitin e mbyllur 31 dhjetor 2017 dhe 2016 detajohen si më poshtë:

	Software	Liçensa	Totali
Kosto			
Teprica më 1 janar 2016	2,214,126	525,574	2,739,700
Shtesa	203,676	9,837	213,513
Nxjerrje jashtë përdorimi	(153,882)	(25,164)	(179,046)
Teprica më 31 dhjetor 2016	2,263,920	510,247	2,774,167
Teprica më 1 janar 2017	2,263,920	510,247	2,774,167
Shtesa	215,216	14,695	229,911
Nxjerrje jashtë përdorimi	(78,028)	(34,726)	(112,754)
Teprica më 31 dhjetor 2017	2,401,108	490,216	2,891,324
Amortizimi i akumuluar			
Teprica më 1 janar 2016	(850,008)	(288,059)	(1,138,067)
Amortizimi gjatë vitit	(226,090)	(31,824)	(257,914)
Nxjerrje jashtë përdorimi	153,844	25,164	179,008
Teprica më 31 dhjetor 2016	(922,254)	(294,719)	(1,216,973)
Teprica më 1 janar 2017	(922,254)	(294,719)	(1,216,973)
Amortizimi gjatë vitit	(245,669)	(39,760)	(285,429)
Nxjerrje jashtë përdorimi	37,598	34,431	72,029
Teprica më 31 dhjetor 2017	(1,130,325)	(300,048)	(1,430,373)
Vlera e mbetur neto:			
Më 31 dhjetor 2016	1,341,666	215,528	1,557,194
Më 31 dhjetor 2017	1,270,783	190,168	1,460,951

Nuk ka asnjë aktiv të vendosur si kolateral më 31 dhjetor 2017 (2016: asnjë)

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

14. NDËRTESA DHE PAJISJE

Lëvizjet në ndërtesa dhe pajisje për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 janë detajuar si më poshtë:

	Toka dhe ndërtesa	Kompjuterat & ATM	Automjete	Punë në proçes	Të tjera	Totali
Kosto						
Teprica më 1 janar 2016	1,445,916	2,379,306	343,285	8,900	630,415	4,807,822
Shtesa	115,912	180,681	67,476	112,530	75,113	551,712
Nxjerrje jashtë përdorimi	(119,478)	(59,999)	(53,342)	-	(97,024)	(329,843)
Transferim nga punime në proçes	60,143	(753,581)	-	(102,901)	796,339	-
Teprica më 31 dhjetor 2016	1,502,493	1,746,407	357,419	18,529	1,404,843	5,029,691
Teprica më 1 janar 2017	1,502,493	1,746,407	357,419	18,529	1,404,843	5,029,691
Shtesa	388	109,997	9,915	121,124	25,995	267,419
Nxjerrje jashtë përdorimi	(51,062)	(123,524)	(67,199)	-	(147,674)	(389,459)
Transferim nga punime në proçes	24,224	57,812	-	(104,244)	22,208	-
Teprica më 31 dhjetor 2017	1,476,043	1,790,692	300,135	35,409	1,305,372	4,907,651
Zhvlerësimi i akumuluar						
Teprica më 1 janar 2016	(659,654)	(1,817,889)	(235,139)	-	(507,676)	(3,220,358)
Zhvlerësimi gjatë vitit	(69,817)	(214,092)	(43,862)	-	(110,683)	(438,454)
Nxjerrje jashtë përdorimi	30,231	58,739	51,505	-	91,662	232,137
Transferime	-	629,381	-	-	(629,381)	-
Teprica më 31 dhjetor 2016	(699,240)	(1,343,861)	(227,496)	-	(1,156,078)	(3,426,675)
Teprica më 1 janar 2017	(699,240)	(1,343,861)	(227,496)	-	(1,156,078)	(3,426,675)
Zhvlerësimi gjatë vitit	(70,525)	(169,137)	(35,139)	-	(79,047)	(353,848)
Nxjerrje jashtë përdorimi	30,201	122,400	59,103	-	143,752	355,456
Teprica më 31 dhjetor 2017	(739,564)	(1,390,598)	(203,532)	-	(1,091,373)	(3,425,067)
Vlera e mbetur neto:						
Më 31 dhjetor 2016	803,253	402,546	129,923	18,529	248,765	1,603,016
Më 31 dhjetor 2017	736,479	400,094	96,603	35,409	213,999	1,482,584

Nuk ka asnjë aktiv të vendosur si kolateral më 31 dhjetor 2017 (2016: asnjë).

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

15. AKTIVE TË TJERA

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Inventarët	1,518,310	1,778,755
TVSH e arkëtueshme	340,069	342,379
Debitorë të tjerë, neto	349,512	266,280
Shpenzimet e parapaguara dhe të përlogaritura	263,256	288,178
Money gram	8,580	6,240
Totali	2,479,727	2,681,832

Më 31 dhjetor 2017, kolaterali i riposeduar i Grupit është 1,518,310 mijë Lek (2016: 1,658,418 mijë Lek). Kolaterali i zotëruar është i përbërë nga toka dhe ndërtesa të blera nga Grupi në shlyerjen e kredive në vonesë. Grupi pret ti shesë aktivet në të ardhmen e afërt. Pasuritë nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjatë të mbajtur për shitje, dhe klasifikohen si inventar në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Pasuritë njihen fillimisht me vlerën e drejtë kur blihen.

Debitorë të tjerë, përfshin zërat e mëposhtëm:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Debitorë të tjerë	498,915	552,718
Provigjion për humbjet nga debitorë të tjerë	(149,403)	(286,438)
Debitorë të tjerë, neto	349,512	266,280

Lëvizja në provigjionet për debitorë të tjerë paraqitet si më poshtë:

	2017	2016
Teprica në fillim të periudhës	286,438	153,336
Provigjion për humbjet nga debitorë të tjerë	-	135,768
Rimarrje nga provigjioni për humbjet nga debitorët	(128,056)	-
Ndikimi i kursit të këmbimit	(8,979)	(2,666)
Teprica në fund të periudhës	149,403	286,438

16. DETYRIMET NDAJ BANKAVE DHE INSTITUCIONEVE BANKARE

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Llogari rrjedhëse		
Bankat dhe institucionet financiare rezidente	1,620,657	649,979
Bankat dhe institucionet financiare jo-rezidente	19,988	36,456
	1,640,645	686,435
Depozita		
Bankat dhe institucionet financiare rezidente	2,861,100	3,638,946
Interesi i përlogaritur	523	4,027
	2,861,623	3,642,973
Totali	4,502,268	4,329,408

Normat e interesit vjetor për fondet e marra hua nga institucionet financiare variojnë nga 0.02% në 1.2% gjatë vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2017 (2016 -0.9% në 0.2%).

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

17. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Llogari rrjedhëse	132,634,834	145,063,233
Depozita	64,546,500	77,767,742
Llogari të tjera	7,445,184	6,348,154
Totali	204,626,518	229,179,129

Normat vjetore të interesit të llogarive rrjedhëse dhe depozitave me afat të aplikuar gjatë periudhës nga 1 janar 2017 deri më 31 dhjetor 2017 për afate të ndryshme janë si më poshtë:

(in %)	LEK	USD	EUR
Llogari rrjedhëse	0.01-1.50	0.01-0.30	0.01-0.50
Depozita pa afat	0.05-1.50	0.01-0.50	0.05-0.50
Depozita me afat – 3 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 6 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 9 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 12 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 24 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 36 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 60 mujore	0.01	0.01	0.01

Normat vjetore të interesit të llogarive rrjedhëse dhe depozitave me afat të aplikuar gjatë periudhës nga 1 Janar 2016 deri më 31 dhjetor 2016 për afate të ndryshme janë si më poshtë:

(in %)	LEK	USD	EUR
Llogari rrjedhëse	0.01-1.50	0.01-0.30	0.01-0.50
Depozita pa afat	0.05-1.50	0.01-0.50	0.05-0.50
Depozita me afat – 3 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 6 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 9 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 12 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 24 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 36 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 60 mujore	0.01	0.01	0.01

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve kur specifikohet ndryshe)

17. DETYRIME NDAJ KLIJENTEVE (VAZHDIM)

Detyrimet ndaj klientëve sipas maturitetit dhe llojit të monedhës janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017		31 dhjetor 2016	
	Lek	Monedhë e huaj	Totali	Totali
Llogari rrjedhëse	63,532,281	69,102,553	132,634,834	78,786,937
Depozita				
Pa afat	5,591,926	3,665,434	9,257,360	5,020,140
1 mujore - 3 mujore	-	32,257	32,257	49,917
3 mujore - 6 mujore	2,833,899	2,938,993	5,772,892	4,112,349
6 mujore - 12 mujore	3,417,077	2,683,854	6,100,931	3,823,274
12 mujore - 24 mujore	25,732,640	16,731,919	42,464,559	23,803,319
24 mujore - 36 mujore	479,060	125,262	604,322	346,546
36 mujore	132,418	35,123	167,541	45,145
60 mujore	74,319	62,530	136,849	352,921
Interesi i përlogaritur	7,580	2,209	9,789	17,361
	38,268,919	26,277,581	64,546,500	37,570,972
Llogari të tjera				
Llogari për garanci	2,718,678	3,221,094	5,939,772	2,760,516
Llogari joaktive të klientit	10,117	102	10,219	109
Llogari çqesh	700	16,895	17,595	14,885
Të tjera	1,475,021	2,577	1,477,598	44,570
	4,204,516	3,240,668	7,445,184	2,820,080
Totali	106,005,716	98,620,802	204,626,518	119,177,989
			110,001,140	229,179,129
			66,276,296	145,063,233
			5,758,449	10,778,589
			-	49,917
			2,876,192	6,988,541
			3,789,957	7,613,231
			26,902,889	50,706,208
			622,228	968,774
			117,106	162,251
			109,921	462,842
			20,028	37,389
			40,196,770	77,767,742
			2,147,141	4,907,657
			10,280	10,389
			700	15,585
			1,369,953	1,414,523
			3,528,074	6,348,154

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

18. DETYRIME TË TJERA

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Kreditorë të tjerë	248,288	488,189
Shpenzime të përlllogaritura	201,125	223,783
Detyrime ndaj punonjësve	231,825	370,862
Tatim në burim i pagueshëm	42,273	38,875
Provigjoni për angazhime	21,140	42,573
Të ardhura të shtyra	62,089	160,686
Detyrime ndaj sigurimeve shoqërore	31,225	28,626
Provigjoni për çështje gjyqësore	33,256	63,148
Vlera e drejtë negative e instrumentit derivativ	-	13,576
Llogari të përkohshme në detyrime	1,276,825	1,001,551
TVSH e pagueshme	23,326	32,908
Totali	2,171,372	2,464,777

- Në “Kreditorë të tjerë” përfshihet një shumë prej 24,755 mijë Lek (2016: 34,017 mijë Lek), e cila përfaqëson furnitorë ende të papaguar.
- Llogaritë pezull përbëhen nga llogaritë e kleringut për kartat e debitit dhe të kreditit, pagesat dhe veprime të tjera.
- Provigjioni për angazhime paraqet dëmtim të angazhimeve të pakthyeshme dhe të paparashikuara. Lëvizjet në provigjonet për angazhime janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të vitit	42,573	25,602
Shpenzime provigjoni gjate vitit	925	37,137
Rimarrje provigjoni gjate vitit	(22,358)	(20,166)
Teprica në fund të periudhës	21,140	42,573

- Grupi është e përfshirë në pretendime të ndryshme dhe procedura ligjore të një natyre që konsiderohet normale për biznesin e saj më 31 dhjetor 2017. Detajimi i këtyre pretendimeve dhe proceseve gjyqësore është paraqitur në shënimin 28. Drejtimi i Grupit është i mendimit se nuk ka humbje materiale që mund të lindin në lidhje me kërkesat ligjore.

Lëvizjet në provigjonet për çështje gjyqësore janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të vitit	63,148	788,446
Shpenzime provigjoni për vitin	12,645	14,399
Kthim i provigjionit gjatë vitit	(30,297)	(101)
Përdorim	(12,240)	(739,596)
Teprica në fund të periudhës	33,256	63,148

19. BORXHI I VARUR

Gjatë 2013, Raiffeisen International AG i akordoi Bankës Borxh te varur prej 50,000 mijë Euro. Borxhi ka një normë interesi prej 5.43% në vit (2016: 5.43% në vit) dhe maturohet në 30 gusht 2018. Borxhi renditet pas gjithë kreditorëve të tjerë në rast likuidimi.

Gjatë 2015, Raiffeisen International AG i akordoi Bankës Borxh te varur prej 15,000 mijë Euro. Borxhi ka një normë interesi prej 4.8% në vit (2016: 4.8%) dhe maturohet në 28 qershor 2020. Borxhi renditet pas gjithë kreditorëve të tjerë në rast likuidimi.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

20. KAPITALI

Kapitali aksionar i Bankës është EUR 100,397,823 dhe përbëhet nga 7,000 aksione (2016: 7,000 aksione). I konvertuar në LEK kapitali aksionar i Bankës është LEK 14,178,593 mijë dhe vlera nominale e konvertuar në LEK e çdo aksioni është LEK 2,025,513 (2016: LEK 14,178,593 mijë i përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale LEK 2,025,513 secili).

Konvertimi i kapitalit nga LEK në EUR është bërë me miratimin e Asamblesë së Përgjithshme të Aksionerëve të Bankës të datës 25 janar 2016.

21. REZERVA TË TJERA

Rezerva e përgjithshme është krijuar nga fitimi pas tatimit, sipas ligjit Nr. 9901, më datë 14 Prill 2008, "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare" dhe vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë Nr. 51, më datë 22 Prill 1999.

22. INTERESI JO KONTROLLUES

Bazuar në vendimin e Aksionarit të vetëm të Grupit më datë 7 prill 2006, në bashkëpunim me Raiffeisen - Leasing International Gesellschaft m.b.H, Grupi themeloi një shoqëri të qiradhënies financiare në Republikën e Shqipërisë në formën e një shoqërie aksionare për ushtrimin e aktivitetit të qiradhënies financiare, ashtu si parashikohet në legjislacionin shqiptar të aplikueshëm mbi Qiradhënien Financiare. Aktiviteti kryesor i Raiffeisen Leasing sh.a. është të ofrojnë qira financiare për një gamë të gjerë të konsumatorëve.

Pjesëmarrja e Grupit është 100% e aksioneve (31 Dhjetor 2016: 100%). Vendi i biznesit i Raiffeisen Leasing International Gesellschaft mbH është Austria. Gjatë 2016, Banka bleu pjesën e mbetur 25% të kapitalit nga Raiffeisen Leasing International Gesellschaft m.b.H. Gjatë 2016, dividendi i paguar në Raiffeisen Leasing International Gesellschaft mbH nga Raiffeisen Leasing sh.a. ishte për një shumë prej 15,309 lekë mijë.

Përmbledhja e informacionit financiar për Raiffeisen Leasing sh.a. për fundin e vitit 31 dhjetor 2017 dhe 2016 është si më poshtë:

	Aktive afatshkurtra	Aktive afatgjata	Detyrime afat- shkurtra	Detyrime afatgjata	Kapitali	Të ardhura	Fitim	Të ardhura totale gjithpërfshirëse	Flukset e parasë
31 dhjetor 2017									
Raiffeisen Leasing sh.a.	136,470	3,281,012	1,779	2,941,731	473,972	223,127	71,109	71,109	219
	136,470	3,281,012	1,779	2,941,731	473,972	223,127	71,109	71,109	219
31 dhjetor 2016									
Raiffeisen Leasing sh.a.	1,493,277	2,242,921	42,388	3,290,948	402,863	275,074	56,223	56,223	1,426
Total	1,493,277	2,242,921	42,388	3,290,948	402,863	275,074	56,223	56,223	1,426

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

22. INTERESI JO KONTROLLUES (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme japin informacion në lidhje se vlera aktuale e pagesave minimale të qirasë të arkëtueshme qira financave të Raiffeisen Leasing sh.a.

	Pagesat minimale të qerasë		Vlera aktuale e pagesave minimale	
	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Jo më vonë se 1 vit	556,503	1,807,955	469,028	1,589,830
Më vonë se 1 po jo më shumë se 5 vjet	2,906,542	1,956,566	2,676,987	1,791,805
Më vonë se 5 vjet	38,396	8,583	33,029	8,431
(Minus – e ardhur financiare e pafituar)	(322,397)	(383,038)	-	-
Vlera aktuale e pagesave minimale të qerasë të arkëtueshme	3,501,441	3,773,104	3,179,044	3,390,066
Provizjon për pagesa qeraje jo të mbledhshme	(277,926)	(344,686)	(277,926)	(344,686)
Total	2,901,118	3,045,380	2,901,118	3,045,380

23. TË ARDHURA NGA INTERESAT

Të ardhurat nga interesat sipas kategorisë janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Hua dhe paradhënie klientëve	5,535,039	6,033,526
Investime në letra me vlerë	1,986,512	2,244,406
Depozita bankare	(92,852)	(143,976)
Totali	7,428,699	8,133,956

Përfshirë në të ardhurat nga interesat është vlera prej 78,654 mijë (2016: LEK 70,351 mijë) e njohur për kreditë e zhvlerësuara.

24. SHPENZIME INTERESI

Shpenzimet për interesa sipas kategorive janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Bankat	507,765	522,338
Klientët	(219,907)	(74,766)
Marrëveshje të anasjallta të riblerjes	-	339
Totali	287,858	447,911

25. TË ARDHURA NGA KOMISIONET

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Transfertat e fondeve	2,036,303	1,662,981
Aktiviteti huadhënës	171,137	239,466
Shërbime të tjera bankare	1,095,723	950,350
Totali	3,303,163	2,852,797

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

26. SHPENZIME KOMISIONI

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Transfertat e fondeve	494,015	430,223
Aktiviteti huadhënës dhe i garancive	28,235	46,448
Shërbime të tjera bankare	160,207	60,924
Totali	682,457	537,595

27. TË ARDHURA NETO NGA TREGTIMI

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Të ardhura nga veprimet me letrat me vlerë	33,551	1,577,013
Fitime nga kursi i këmbimit	116,682	58,687
Fitim nga instrumentat mbrojtës	13,576	-
Total	163,809	1,635,700

28. TË ARDHURA TË TJERA OPERATIVE

Të ardhura të tjera përfshijnë të ardhurat nga proceset gjyqësore të fituara ndaj autoritetit tatimor në shumën prej 725,464 mijë Lek. Më 31 dhjetor 2016, Banka është përfshirë në çështje gjyqësore me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve lidhur me një raport kontrolli tatimor kryer nga kjo e fundit gjatë vitit 2013. Totali i detyrimeve dhe gjobave për tu paguar nga Banka rezultoi në 673 mijë Lek. Gjatë shkurt 2016, Banka e ka shlyer të gjithë detyrimin. Taksat e tjera janë kundërshtuar nga Banka në Gjykatën e Shkallës së Parë të Tiranës bazuar në Ligjin nr. 9920 "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë". Çështja është dërguar në Gjykatën e Apelit dhe është fituar nga Banka përmes vendimit nr. 3561 (86-2017-3720) të datës 18 korrik 2017 i formës së ekzekutueshme.

Pjesa tjetër e të ardhurave të tjera përfshijnë rimarrjen e provigjoneve të debitorëve në shumën prej 128,056 mijë dhe të ardhura nga viti i kaluar në vlerën 16,108 mijë lekë (2016: 2,130 mijë Lek) dhe të ardhurat nga shitja e pronave të Bankës prej 97,363 mijë Lek (2016: 63,416 mijë Lek). Shpenzime të tjera përfshijnë tatimin në burim në shumën 11,299 mijë Lek (2016: 986 mijë Lek) dhe shpenzime në provigjionin e debitorëve të tjerë në vlerën 12,644 mijë Lek (2016: 135,768 mijë Lek).

29. PRIMI I SIGURIMIT TË DEPOZITAVE

Bazuar në ligjin 8873 mbi "Mbi sigurimin e depozitave" date 29 Mars 2002 bankat detyrohen të paguajnë prim për sigurimin e depozitave. Norma e primit të sigurimit të depozitave është 0.5% në vit dhe paguhet çdo tre muaj. Ai llogaritet si përqindje e gjendjes mesatare ditore të depozitave deri në shumën 2,500,000 Lek (2016: 2,500,000 Lek) për individët për periudhën tetor – dhjetor të vitit të mëparshëm kalendarik.

30. SHPENZIME PERSONELI

Shpenzimet për personelin përbëhen si më poshtë

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Pagat	2,082,503	2,280,234
Sigurimet shoqërore	220,985	230,949
Kostot e pensionit	51,702	60,234
Totali	2,355,190	2,571,417

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

31. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e përgjithshme administrative në vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 përmban shpenzimet e mëposhtme:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Shpenzime për IT	591,594	649,102
Shpenzime për hapësirën e zyrave	584,331	647,129
Shpenzime marketingu	300,731	381,116
Tarifa konsulence dhe ligjore	343,311	373,644
Shpenzime të ndryshme administrative	342,145	438,646
Shpenzime për makinat	46,752	61,457
Shpenzime për zyrat	27,508	49,564
Shpenzime për komunikim	26,276	35,512
Shpenzime udhëtimi	33,427	41,474
Shpenzime për trajnimin e personelit	38,517	36,290
Shpenzime sigurie	21,969	11,787
Totali	2,356,561	2,725,721

Në "Tarifa konsulence dhe ligjore" përfshihet edhe tarifa e manaxhimit, që arrin në shifrën 222,177 mijë Lek në 2017 (2016: 177,464 mijë Lek).

32. TATIMI MBI FITIMIN

Tatimi mbi fitimin në Shqipëri matet me 15% (2016: 15%) të fitimit të tatueshëm.

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Tatimi aktual	136,223	142,456
Tatim fitimi i shtyrë	7,900	5,232
Shpenzimi i vitit për tatim fitimin	144,123	147,688

Më poshtë paraqitet rakordimi i tatimit i llogaritur me normën e aplikueshme të tatimit me fitimin kontabël.

	Norma efektive e taksës	Viti i mbyllur më 31 dhjetor	
		2017	Norma efektive e taksës 2016
Fitimi/(Humbja) para tatimit		4,879,462	(4,056,059)
Tatimi mbi fitimi kontabël i llogaritur me 15%	1.26%	61,586	(608,409)
Shpenzime të pazbritshme	1.53%	74,637	(4,930)
Zbritje në normën e tatimit	0%	-	(41,242)
Tatimi mbi fitimin	2.79%	136,223	(654,581)

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

32. TATATIM MBI FITIMIN (VAZHDIM)

Tatimi i shpenzimeve / të ardhura për periudha të mëparshme për 2017 përfshin rimarrjen e shpenzimit tatimor të shtyrë të llogaritur si rrjedhojë e ndryshimeve në legjislacion.

Pozicionet e paqarta të aspektit tatimor të Grupit rivlerësohen nga drejtimi në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi të ardhurat që përcaktohen nga drejtimi si më të mundshme se nuk do të rezultojnë në tatime shtesë në qoftë se pozicionet do të sfidohen nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose priten të miratohen në fund të periudhës së raportimit, dhe në ndonjë vendim gjyqësor apo vendimeve të tjera për çështje të tilla. Detyrimet për penaltitetet, interesin dhe taksa të ndryshme nga tatimi mbi të ardhurat njihen në bazë të vlerësimit më të mirë të drejtimit për shpenzimin e kërkuar për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese.

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR

(a) Të përgjithshme

Funksioni i administrimit të riskut brenda Grupit zhvillohet në respekt të riskut financiar dhe operacional. Risku financiar përbëhet nga rreziku i tregut (duke përfshirë riskut e monedhës, rrezikun e normës së interesit dhe rrezikun e çmimeve të tjera), rrezikun e kreditimit dhe rrezikun e likuiditetit. Objektivat kryesorë të funksionit të drejtimit të riskut janë vendosja e kufijve të riskut dhe më pas sigurimi që një ekspozim ndaj risqeve është brenda këtyre kufijve. Risku operacional funksionet operative të menaxhimit të riskut kanë për qëllim për të siguruar funksionimin e duhur të politikave dhe procedurave të brendshme, për të minimizuar rreziqet operacionale.

Bordi Drejtues ka përgjegjësi për themelimin dhe vëzhgimin e strukturës së administrimit të rrezikut. Bordi ka themeluar Komitetin e Aktiveve dhe Detyrimeve (ALCO) dhe Komitetin e Kredisë së Grupit, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të rrezikut. Bordi i Komiteteve përbëhet nga anëtarë ekzekutiv dhe jo-ekzekutiv dhe raportojnë rregullisht tek Bordi Drejtues.

Politikat e administrimit të rrezikut janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e hasura nga Grupi, për të vendosur kufizime dhe kontrole dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontroleve. Politikat e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet, produktet dhe shërbimet e tregut. Grupi, nëpërmjet trajnimeve, standardeve dhe procedurave drejtuese, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin çdo punonjës do të kuptojë rolin dhe detyrimet përkatëse.

Komiteti i Kontrollit është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut dhe për të vlerësuar mjaftueshmërinë e strukturës së administrimit të rrezikut në lidhje me rreziqet e hasura nga Grupi. Komiteti i Kontrollit mbështetet nga Kontrolli i brendshëm i Grupit për të kryer funksionet e veta. Kontrolli i brendshëm vëzhgon në mënyrë të rregullt politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut dhe raporton rezultatet e vëzhgimeve tek Komiteti i Kontrollit.

(b) Rreziku i kreditimit

Grupi merr përsipër ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë i cili është rreziku i humbjes financiare nëse klienti, apo pala e instrumentit financiar, nuk arrin të përmbushë detyrimet kontraktuale që rrjedhin nga detyrimi. Ky rrezik vjen kryesisht si rezultat i kredidhënies apo transakcione të tjera me palë prej të cilave rrjedhin aktive financiare.

Për qëllime raportimi të administrimit të kredisë, Grupi konsideron të gjitha elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (si rreziku që rrjedh nga vetë klienti, pozicioni gjeografik dhe sektori).

Për qëllime të administrimit të rrezikut, rreziku i kredisë nga letrat me vlerë të tregtueshme trajtohet në mënyrë të pavarur, por raportohet si një komponent i ekspozimit të rrezikut të tregut.

Administrimi i rrezikut të kreditimit

Bordi i drejtuesve ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut tek Komiteti i Kreditimit të Grupit. Një divizion i veçantë i administrimit të rrezikut të kreditimit, i cili raporton te Komiteti i Kreditimit, është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë duke përfshirë:

- Formulimin e politikave të kreditimit duke u konsultuar me njësitë e biznesit, duke mbuluar kërkesat për kolateral, përcaktimin e rrezikut dhe raportimin, procedurat ligjore dhe të dokumentimit, si dhe përputhshmërinë me ligjet dhe rregulloret në fuqi.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Rrezik i kredisë (vazhdim)

- Themelimin e strukturës autorizuese për aprovimin dhe rinovimin e faciliteteve të kredisë. Komiteti i Kreditimit ose Bordi Drejtues i Grupit ka në dorë kufizimet për sa i përket autorizimeve të ndryshme.
- Mbikëqyrjen dhe vlerësimin e rrezikut të kreditimit. Komiteti i Kreditimit të Grupit vlerëson të gjitha ekspozimet ndaj rrezikut të kreditimit të cilat e kalojnë kufirin e vendosur, përpara se facilitetet të jenë të angazhuara ndaj klientëve nga njësitë përkatëse të biznesit. Rinovimet dhe rishikimet e faciliteteve janë subjekt i të njëjtit proces rishikimi.
- Të kufizojë ekspozimin ndaj palëve, zonave gjeografike dhe industrive (për huatë dhe parapagimet) dhe sipas, bandën e klasifikimit të kredive dhe nivelin e kreditimit të institucionit financiar, likuiditetin e tregut dhe ndaj shteteve të ndryshme (për investimet në letra me vlerë).
- Zhvillimin dhe përdorimin e sistemit të vlerësimit të rrezikut të Grupit në mënyrë që të kategorizojë ekspozimin në bazë të shkallës së rrezikut të humbjeve financiare, dhe të fokusojë Drejtimin në rreziqet aktuale të Grupit. Sistemi i kategorizimit të rrezikut përdoret për të përcaktuar se kur duhet të krijohen fonde për zhvlerësime të mundshme kundrejt ekspozimeve specifike ndaj rrezikut të kreditimit. Sistemi aktual i kategorizimit të rrezikut konsiston prej dhjetë kategorish, të cilat reflektojnë shkallën e rrezikut të mospagimit dhe disponibilitetin e kolateraleve, ose lehtësime të tjera të rrezikut të kreditimit. Përgjegjësia për të caktuar nivelet e rrezikut është e niveleve që aprovojnë kredinë. Kategoritë e rrezikut janë subjekt i vëzhgimeve nga Divizioni i Administrimit të Rrezikut të Kreditimit të Grupit.
- Monitorimin e zbatimit të kufijve të aprovuar të ekspozimit nga njësitë e biznesit, duke përfshirë dhe ato për industrinë e zgjedhura, rrezikut të vendit dhe llojeve të produkteve. Divizioni i Administrimit të Rrezikut të Kredisë merr dhe shqyrton rregullisht raporte mbi cilësinë e kreditimit dhe ndërmerr veprime përkatëse korrigjuese.
- Sigurimin e këshillave, udhëzimeve dhe aftësi të specializuara njësisive të biznesit për të zhvilluar praktikat më të mira për administrimin e rrezikut të kreditimit në të gjithë Grupin.

Çdo njësi biznesi duhet të zbatojë politikat dhe procedurat e Grupit për administrimin e rrezikut të kreditimit. Kontrolli i brendshëm kryen në mënyrë të rregullt kontrole ndaj njësisive të biznesit dhe Divizionit të Administrimit të Rrezikut të Kredisë.

Ekspozimi maksimal i Grupit ndaj rrezikut të kredisë është reflektuar në vlerat kontabël të aktiveve financiare në pasqyrë e pozicionit financiar. Për garancitë dhe angazhimet për të zgjeruar kredinë, ekspozimi maksimal ndaj riskut të kredisë është shuma e angazhimit. Referojuni shënimit 10. Rreziku i kreditit zbutet nga kolateralit dhe përmirësime të tjera të kredisë siç paraqitet në shënimin 10.

Grupi strukturon nivelet e riskut të kredisë që ai ndërmerr duke vendosur limite në shumën e rrezikut të pranuar në lidhje me një huamarrës, apo grupe huamarrësish, dhe për segmentet gjeografike dhe të industrisë. Kufijtë në nivelin e rrezikut të kredisë nga produkti dhe të sektorit të industrisë janë miratuar rregullisht nga drejtimi. Rreziqet të tilla monitorohen mbi baza të përtëritshme dhe janë subjekt i një rishikimi vjetor, apo më të shpeshtë.

Kërkesat për kredi të ngritura nga menaxherët përkatës të marrëdhënieve me klientët i kalohen në të komisionit përkatës të kredisë për miratimin e kufirit të kredisë. Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë administrohet, pjesërisht me marrjen e kolateraleve dhe garancive të korporatave dhe personale. Për të monitoruar ekspozimet e rrezikut të kreditit, raportet e rregullta janë të prodhuara nga zyrtarët e departamentit të kredisë në bazë të një analize të strukturuar duke u fokusuar në biznesin e konsumatorit dhe performancën financiare. Çdo ekspozimi i rëndësishëm për klientët me përkeqësimin kreditore i raportohen dhe rishikohen nga Bordi i Drejtorëve dhe Komiteti i Kredisë së Grupit. Grupi përdor vlerësime të brendshme të formalizuara të kredisë për të monitoruar ekspozimin ndaj riskut të kreditor. Drejtimi i monitoron dhe ndjek balancat në vonesë. Departamenti i kredisë së Grupit rishikon analizën e maturitetit të së tepricës së kredisë dhe ndjek balancat në vonesë. Menaxhimi e konsideron të përshtatshëm paraqitjen e maturitetit dhe informacione të tjera në lidhje me rrezikun e kredisë të paraqitura në shënimet shpjeguese 8,9,10.

Rreziku i kredisë për zërat jashtë bilancit përcaktohet si mundësia për mbajtjen e një humbje si rezultat i dështimit i një pale tjetër për një instrument financiar për të kryer në përputhje me kontratën. Grupi përdor politikat e njëjta të kredisë në marrjen e detyrimeve të kushtëzuara siç bën për instrumenteve financiare në bilanc, të krijuara përmes miratimeve të kreditit, kufijve të kontrollit të riskut dhe procedurave të monitorimit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut

Grupi merr përsipër ekspozime të rrezikut të tregut. Rreziqet e tregut lindin nga pozicionet e hapura në : (a) monedha, (b) normat e interesit dhe (c) produktet e të kapitalit të gjithë të cilat janë të ekspozuar ndaj lëvizjeve të përgjithshme dhe specifike të tregut. Drejtimi vendos limite në vlerën e rrezikut që mund të jenë të pranueshme. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. Megjithatë, përdorimi i kësaj qasjeje nuk i ndalon humbjet jashtë këtyre kufijve në rast të lëvizjeve të mëdha të tregut. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të manaxhojë dhe kontrollojë që ekspozimi ndaj rrezikut të tregut të jetë brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Administrimi i rrezikut të tregut

Grupi e ndan ekspozimin ndaj rrezikut të tregut në portofole të tregtueshme dhe jo të tregtueshme. Portofolet e tregtueshme përfshijnë pozicione që lindin nga lëvizjet e tregut bashkë me aktivet dhe detyrimet financiare që drejtohen mbi bazën e vlerës së drejtë.

Autoriteti i përgjithshëm për rrezikun e tregut i është dhënë ALCO-s. Departamenti i Rrezikut të Grupit është përgjegjës për zhvillimin e politikave të detajuara të manaxhimit të rrezikut (subjekt ndaj rishikimit dhe aprovimit nga ALCO) dhe për mbikqyrjen ditore të implementimit të tyre. Grupi është i ekspozuar ndaj ndikimeve të ndryshimeve në kurset e këmbimit në pozicionin financiar dhe flukseve të parave. Mjeti parësor i përdorur për matjen dhe kontrollin e rrezikut të tregut brenda portofolit të tregtueshëm të Grupit është vlera me rrezik (VaR). VaR i rrezikut një portofoli të tregtueshëm është humbja e vlerësuar që do të shfaqet në një portofol gjatë një periudhe të caktuar kohe (periudha e mbajtjes) si rrjedhojë e lëvizjeve të pafavorshme të tregut me një probabilitet të specifikuar (niveli i besueshmërisë).

Ekspozimi ndaj rrezikut të kursit të këmbimit

Grupi është e ekspozuar ndaj rrezikut të kursit të këmbimit për shkak të transaksioneve në monedhë të huaj. Duke qënë se Grupi i prezanton pasqyrat e tij financiare të konsoliduara në Lek, pasqyrat e konsoliduara financiare të Grupit ndikohen nga lëvizjet e kursit të këmbimit ndërmjet Lek-ut dhe monedhave të tjera. Bordi i Drejtorëve vendos limitet e niveleve të ekspozimit për të dyja pozicionet; brenda ditës dhe gjatë natës “overnight”, të cilat monitorohen çdo ditë nga Thesari dhe Zyra e ndërmjetme.

Tabela e mëposhtme përmbledh ekspozimin e Grupit ndaj riskut të kursit të këmbimit për periudhën e raportimit:

	31 dhjetor 2017			31 dhjetor 2016		
	Aktive financiare monetare	Pasive financiare monetare	Pozicioni neto	Aktive financiare monetare	Pasive financiare monetare	Pozicioni neto
LEK	118,605,621	108,336,416	10,269,205	119,537,347	113,211,407	6,325,940
US Dollars	14,463,880	14,569,075	(105,195)	20,368,136	15,431,666	4,936,470
Euro	102,126,952	87,596,472	14,530,481	116,358,145	106,314,125	10,044,020
Të tjera	7,984,953	7,831,966	152,987	7,610,378	7,522,966	87,412
Totali	243,181,406	218,333,929	24,847,477	263,874,006	242,480,164	21,393,842

Grupi gjithashtu përgatit rregullisht teste stresi për të matur ndikimin e ekspozimit ndaj rrezikut të kursit të këmbimit të monedhës së huaj. Tabela e mëposhtme paraqet ndjeshmërinë e fitimit ose humbjes për ndryshime të arsyeshme të mundshme në kurset e këmbimit të aplikuara në fund të periudhës raportuese në krahasim me monedhën e paraqitjes, me variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar:

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUR FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Në mijë lekë	31 dhjetor 2017		31 dhjetor 2016	
	Ndikimi në fitim - humbje	Ndikimi në kapital	Ndikimi në fitim - humbje	Ndikimi në kapital
Dollari amerikan fuqizohet me 10% (2016: fuqizohet me 10%)	(9,934)	(9,934)	(2,531)	(2,531)
Dollari amerikan dobësohet me 10% (2016: dobësohet me 10%)	9,934	9,934	2,531	2,531
Euro fuqizohet me 10% (2016: fuqizohet me 10%)	1,442,943	1,442,943	1,358,478	1,358,478
Euro dobësohet me 10% (2016: dobësohet me 10%)	(1,442,943)	(1,442,943)	(1,358,478)	(1,358,478)
Të tjera fuqizohen me 10% (2016: fuqizohen me 10%)	22,046	22,046	6,415	6,415
Të tjera dobësohen me 10% (2016: dobësohen me 10%)	(22,046)	(22,046)	(6,415)	(6,415)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit

Grupi merr përsipër ekspozimin ndaj efekteve të luhatjeve në nivelet ekzistuese të normave të interesit të tregut në pozicionin e saj financiar dhe flukseve të parasë. Marzhet e interesit mund të rritet si rezultat i ndryshimeve të tilla, por mund të zvogëlojë ose të krijojë humbje në rast se lëvizje të papritura të lindin. Rreziku i normës së interesit menaxhohet kryesisht nëpërmjet diferencat midis normave të interesit të monitorimit dhe duke pasur limite paraprakisht të miratuara për grupe “reprising”. ALCO është organi që monitoron zbatimin eith këtyre kufijve dhe ndihmohet nga administrimin e rrezikut në veprimtarinë e saj e ditë-për-ditë e monitorimit. Administrimi i rrezikut të normave të interesit mbështetet edhe nga monitorimi i ndjeshmërisë së aktiveve dhe detyrimeve të Grupit ndaj skenarëve të ndryshëm të interesave standard dhe jo standard. Skenarët standard, të cilët merren në konsideratë në mënyrë të rregullt, përfshijnë 200 pika bazë (pb) rënie ose ngritje paralele në të gjitha normat e brendshme të kthimit. Më poshtë është paraqitur analiza e ndjeshmërisë ndaj rënies dhe ngritjes së normës së interesit (duke marrë parasysh që nuk ka lëvizje asimetrike në normën e kthimit dhe një pozicion financiar konstant).

Nëse normat e interesit të rriten me 200 pikë bazë, me të gjithë variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar, të ardhurat në rrezik për vitin 2017 janë llogaritur në shumën e (107,612) mijë lekë.

Nëse normat e interesit të ulen me 200 pikë bazë, me të gjithë variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar, të ardhurat në rrezik për vitin 2017 janë llogaritur në shumën e (1,979,189) mijë lekë.

2017

	Skenari deri në një vit	
	200 bp Rritje	200 bp Rënie
Ndikimi në fitim/(humbje)	(107,612)	(1,979,189)

2016

	Skenari deri në një vit	
	200 bp Rritje	200 bp Rënie
Ndikimi në fitim/(humbje)	1,753,661	(2,223,248)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit manaxhohet nga departamenti i Thesarit, i cili përdor investimet në letra me vlerë, huatë dhe depozitat ndaj bankave për të manaxhuar ekspozimin total të Grupit nga aktivitetet e tij tregtuese dhe jo-tregtuese.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**(c) Rreziku i tregut (vazhdim)**

Më poshtë paraqitet një përmbledhje e analizës së riçimitit të normave të interesit të Grupit:

Aktivet	Deri në 1 muaj					6 muaj deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Pa specifikuar	Totali
	1 deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	Pa specifikuar				
Paraja dhe ekuivalentët e saj	51,071,193	-	-	-	-	-	-	-	51,071,193
Shuma të kushtëzuara	19,467,731	-	-	-	-	-	-	-	19,467,731
Investime të tregtueshme	-	941,392	208	432	6,884,062	-	-	-	7,826,094
Investime të mbajtura deri në maturim	1,294,490	1,613,412	14,106,342	13,629,886	42,124,697	-	-	-	72,768,827
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	-	2,485,514	-	-	-	2,485,514
Hua dhe paradhënie për klientët	12,250,060	11,972,898	18,838,265	47,296,608	5,222,595	(5,498,877)	-	-	90,081,549
Totali	84,083,474	14,527,702	32,944,815	60,926,926	56,716,868	(5,498,877)	-	-	243,700,908
Detyrimet									
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,502,268	-	-	-	-	-	-	-	4,502,268
Detyrime ndaj klientëve	155,881,624	9,747,842	8,193,432	30,209,834	593,786	-	-	-	204,626,518
Detyrime të tjera	2,155,846	8,519	7,007	-	-	-	-	-	2,171,372
Borxhi i varur	-	-	-	6,774,542	2,046,310	-	-	-	8,820,852
Total	162,539,738	9,756,361	8,200,439	36,984,375	2,640,096	-	-	-	220,121,010
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2017	(78,456,264)	4,771,341	24,744,376	23,942,550	54,076,772	(5,498,877)	-	-	23,579,898

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I REZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**(c) Rreziku i tregut (vazhdim)**

Aktivet	Deri në 1 muaj					1 deri në 3 muaj		3 deri në 6 muaj		6 muaj deri në 12 muaj		Mbi 1 vit		Totali
	1 deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	Pa specifikuar	Pa specifikuar	Pa specifikuar	Pa specifikuar	Pa specifikuar	Pa specifikuar	Pa specifikuar	Pa specifikuar	
Paraja dhe ekuivalentët e saj	57,046,334	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57,046,334
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,628,345
Investime të tregtueshme	30	1,729,254	1,641,805	746,283	746,283	10,081,603	10,081,603	28,469,412	28,469,412	-	-	-	-	14,198,975
Investime të mbajtura deri në maturim	16,152,996	4,574,205	11,376,216	17,260,653	17,260,653	2,528,780	2,528,780	-	-	-	-	-	-	77,833,482
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,528,780
Hua dhe paradhënie për klientët	17,059,529	16,602,245	19,429,815	39,028,182	39,028,182	5,740,753	5,740,753	(7,268,592)	(7,268,592)	-	-	-	-	90,591,932
Totali	111,887,234	22,905,704	32,447,836	57,035,118	57,035,118	46,820,548	46,820,548	(7,268,592)	(7,268,592)	-	-	-	-	263,827,848
Detyrimet														
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,329,408	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,329,408
Detyrime ndaj klientëve	170,107,106	12,200,230	8,942,118	37,002,521	37,002,521	927,154	927,154	-	-	-	-	-	-	229,179,129
Detyrime të tjera	2,416,337	10,232	38,208	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,464,777
Borxhi i varur	-	-	-	-	-	8,965,577	8,965,577	-	-	-	-	-	-	8,965,577
Total	176,852,851	12,210,462	8,980,326	37,002,521	37,002,521	9,892,731	9,892,731	-	-	-	-	-	-	244,938,891
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2016	(64,965,617)	10,695,242	23,467,510	20,032,597	20,032,597	36,927,817	36,927,817	(7,268,592)	(7,268,592)	-	-	-	-	18,888,957

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUR FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Grupi nuk do të jetë në gjendje të shlyejë detyrimet e saj financiare në kohën e duhur. Grupi është e ekspozuar në kërkesa ditore nga burimet e sa j të disponueshme të parasë nga depozitat një ditore, llogaritë rrjedhëse, depozitat e maturuara, shtesat e kredive, garancitë dhe kërkesa të tjera për shlyerje në para të instrumentave derivateve.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit.

Qëndrimi i Grupit në administrimin e likuiditetit është të sigurojë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet si në kushte normale ashtu edhe në kushte të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo të rrezikojë të dëmtojë emrin e saj.

Departamenti i Thesarit merr informacion nga njësitë e tjera për sa i përket rrezikut të aktiveve dhe detyrimeve financiare dhe flukseve të ardhshme të parave, që rezultojnë nga aktivitetet e ardhshme të projektuara. Në bazë të këtij informacioni, Departamenti i Thesarit mban një portofol me aktive afatshkurtra likuide, i përbërë kryesisht nga letra me vlerë me afat të shkurtër, hua dhe paradhënie ndaj Grupeve të tjera, dhe facilitete të tjera midis grupeve, për të siguruar një nivel të mjaftueshëm likuiditeti të Grupit. Kërkesat e njësisve të biznesit për likuiditet plotësohen nga Departamenti i Thesarit, i cili jep hua afat-shkurtra dhe afat-gjata për të mbuluar ndryshimet afat-shkurtra dhe për financimet afat-gjata.

Pozicioni ditor i likuiditetit monitorohet dhe testohet në mënyrë të rregullt nëpërmjet skenarëve të ndryshëm që mbulojnë kushte normale dhe të pafavorshme të tregut. Të gjitha politikat dhe procedurat janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve nga ALCO.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**(d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

Tabela e mëposhtme paraqet flukset e paaktualizuara të parave të detyrimeve financiare të Grupit dhe angazhimeve të panjohura të huave në bazë të maturitetit më të hershëm kontraktual. Flukset e pritshme të parave nga këto instrumenta variojnë shumë nga kjo analizë. Për shembull, depozitat pa afat të klientëve priten të kenë një gjendje të qëndrueshme ose në rritje dhe angazhimet e panjohura të huave nuk priten të përdoren menjëherë.

Maturitetet kontraktuale të aktiveve dhe detyrimeve financiar.

Aktive	31 dhjetor 2017					Totali
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri 12 muaj	Mbi 1 vit	
Paraja dhe ekuivalentët e saj	51,071,193	-	-	-	-	51,071,193
Shuma të kushtëzuara	19,467,731	-	-	-	-	19,467,731
Investime të tregtueshme	-	941,392	208	432	6,884,062	7,826,094
Investime të mbajtura deri në maturim	1,294,490	1,613,412	14,106,342	13,629,886	42,124,697	72,768,827
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	-	2,485,514	2,485,514
Hua dhe paradhënie klientëve, neto	50,523,189	2,381,634	3,145,276	5,793,162	50,193,513	98,743,462
Totali	122,356,603	4,936,438	17,251,826	19,423,480	101,687,786	252,362,821
Detyrime						
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,502,268	-	-	-	-	4,502,268
Detyrime ndaj klientëve	155,710,048	9,919,598	8,193,898	30,212,378	595,817	204,631,739
Detyrime të tjera	2,155,846	8,519	7,007	-	-	2,171,372
Borxhi i varur	-	-	-	6,895,437	2,249,234	9,144,671
Totali	162,368,162	9,928,117	8,200,905	37,107,815	2,845,051	220,450,050
Garanci edhe angazhime	1,347,689	5,130,064	2,575,023	3,928,035	8,243,771	-
Rreziku i likuiditetit në 31 dhjetor 2017	(41,359,248)	(10,121,743)	6,475,898	(21,612,370)	90,598,964	10,688,189
Kumulative	(41,359,248)	(51,480,991)	(45,005,093)	(66,617,463)	23,981,501	10,688,189

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**(d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

Aktive	31 dhjetor 2016					Totali
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri 12 muaj	Mbi 1 vit	
Paraja dhe ekuivalentët e saj	57,046,334	-	-	-	-	57,046,334
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	-	21,628,345
Investime të tregtueshme	30	1,729,254	1,641,805	746,283	10,081,603	14,198,975
Investime të mbajtura deri në maturim	16,152,996	4,574,205	11,376,216	17,260,653	28,469,412	77,833,482
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	-	-	-	2,528,780	2,528,780
Hua dhe paradhënie klientëve, neto	58,242,269	2,088,886	3,372,212	5,752,750	49,929,588	99,594,921
Totali	153,069,974	8,392,345	16,390,233	23,759,686	91,009,383	(19,790,784)
Detyrime						
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,329,408	-	-	-	-	-
Detyrime ndaj klientëve	170,154,752	12,200,230	8,942,118	37,002,521	927,154	4,329,408
Detyrime të tjera	2,416,337	10,232	38,208	-	-	229,226,775
Borxhi i varur	-	-	-	-	-	2,464,777
Totali	176,900,497	12,210,462	8,980,326	37,463,723	9,287,323	9,748,525
Garanci edhe angazhime	533,087	3,705,018	2,599,321	5,456,213	8,728,289	-
Rreziku i likuiditetit në 31 dhjetor 2016	(24,363,610)	(7,523,135)	4,810,586	(19,160,250)	72,066,617	(19,790,784)
Kumulative	(24,363,610)	(31,886,745)	(27,076,159)	(46,236,409)	25,830,208	6,039,424
						-

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

33. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(e) Rreziku Operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjes së drejtpërdrejtë apo të tërthortë, që vjen si rezultat i nje sërë shkaqesh të lidhura me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Grupit, dhe nga faktorë të jashtëm të ndryshëm nga rreziqet e kreditimit, tregut dhe likuiditetit, të tilla si ato që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregulluese si edhe nga standardet përgjithësisht të pranuar të sjelljes korporative. Rreziqet operative lindin si pasojë e të gjithë operacioneve të Grupit dhe shqyrtohen nga të gjitha njësitë e biznesit.

Objektivi i Grupit është të manaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Grupit me kosto efektive, si edhe të shmangë procedurat e kontrollit të cilat kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin.

Përgjegjësia parësore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional i caktohet Drejtimit të Lartë për çdo njësi biznesi. Kjo përgjegjësi mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme të Grupit për manaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesa për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë dhe autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesa për bashkërendimin dhe monitorimin e transaksioneve
- përputhja me kërkesat ligjore dhe rregullative
- dokumentim i kontrolleve dhe i procedurave
- kërkesa për vlerësimin periodik të rreziqeve operationale të analizuara dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuar
- kërkesa për raportimin e humbjeve operationale dhe veprimit rregullues të propozuar
- zhvillimi i planeve rastësore
- trajnim dhe zhvillim profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zvogëlim i rrezikut, duke përfshirë sigurim në rastet kur është efektiv.

Pajtimi me standardet e Grupit mbështetet nga një program kontrollesh periodike të ndërmarra nga Kontrolli i Brendshëm. Rezultatet e kontrolleve të bëra nga Kontrolli i Brendshëm diskutohen së bashku me Manaxhimin e njësisë së biznesit me të cilën lidhen, me përmbledhjet e dorëzuara Komitetit të Kontrollit dhe Drejtimit të Lartë të Grupit.

34. ADMINISTRIMI I KAPITALIT

Objektivat e Grupit për menaxhimin e kapitalit janë (i) të jetë në përputhje me kërkesat e kapitalit të vendosura nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) për të ruaj aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi.

Kapitali rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, përveç masave të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori Shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSh"), e cila përfundimisht përcakton kapitalin ligjor që kërkohet për përforcimin e biznesit të saj. Rregullorja "Mbi mjaftueshmërinë e kapitalit" është nxjerrë në vijim të Ligjit No. 8269 datë 23 dhjetor 1997 "Mbi Bankën e Shqipërisë" dhe "Ligji Bankar i Republikës së Shqipërisë".

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator me aktivet me rrezik dhe zërat jashtë bilancit, të shprehur në përqindje. Minimumi i kërkuar nga Banka e Shqipërisë për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit është 12%. Raporti i modifikuar i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit bazë mbi aktivet me rrezik të ponderuar dhe zërat jashtë bilancit, të shprehur në përqindje. Norma minimale e modifikuar e mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I KAPITALIT (VAZHDIM)

Aktivet e Ponderuara për Rrezik

Aktivet ponderohen në përputhje me kategoritë e gjera të rrezikut kombëtar, të cilave i caktohet një peshë rreziku në përputhje me sasinë e kapitalit të pashlyer që është i nevojshëm për mbështetjen e tyre. Aplikohen pesë kategori të ponderimit të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%, 150%); për shembull instrumentat e tregut të parasë kanë një peshë zero në rrezik që do të thotë që për mbajtjen e këtyre aktiveve nuk nevojitet kapital. Aktivet afatgjata materiale mbajnë një peshë 100% të rrezikut, që do të thotë se duhet të mbështeten nga një kapital i njëjtë me 12% të vlerës kontabël. Kreditë jashtë bilancit, që lidhet me angazhimet, gjithashtu merret në konsideratë. Me pas, sasisë peshohen me rrezikun duke përdorur të njëjtën përqindje si për aktivet në bilanc.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	114,853,776	132,853,009
Kapitali rregullator	23,668,639	22,570,748
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	20.61 %	16.99%

Politika e Bankës është që të mbajë një bazë të fortë kapitali të tillë që të mbajë besueshmërinë e investitorit, kreditorit dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Impakti i nivelit të kapitalit në kthimet për aksion njihet gjithashtu dhe Banka njih nevojën për të mbajtur një balancë ndërmjet kthimeve më të larta të mundshme nëpërmjet levave financiare dhe avantazheve të sigurisë që vijnë nga një pozicion më i qëndrueshëm dhe i favorshëm i kapitalit. Banka dhe operacionet e saj rregullative kanë qenë në përputhje me të gjitha kërkesat e kapitalit të vendosura nga jashtë gjatë të gjithë periudhës.

Kapitali rregullator i Shoqërive Administruese të fondeve të pensioneve vullnetare dhe fondeve investuese (filiali i Bankës)

Shoqëritë Administruese të fondeve të pensioneve vullnetare dhe fondeve investuese, bazuar në ligjin 10197 dhe 10198 datë 10 dhjetor 2009, në çdo kohë duhet të kenë një kapital të paktën 15,625 mijë Lek, i cili llogaritet duke zbritur detyrimet nga aktivet në pozicionin financiar të Fondit. Kur vlera neto e aktiveve në fondet e pensionit, të administruara nga shoqëria administruese, e kalon vlerën 31,250 milion Lek, shoqëria administruese duhet ta rrisë kapitalin, në mënyrë që shtesa e kapitalit të jetë të paktën e barabartë me 0,02% të vlerës me të cilën vlera neto e aktiveve të fondeve të administruara kalon pragun e përmendur. Megjithatë nuk është e nevojshme që kapitali të kalojë vlerën 1,250,000 mijë Lek. Më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 Raiffeisen INVEST është në përputhje me kërkesat ligjore për kapital rregullator.

Kapitali rregullator i shoqërive të qiradhënies financiare (filiali i Bankës)

Bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Për liçencimin e subjekteve jobanka" aktiviteti i qirasë financiare përfshihet në aktivitetet që kryejnë subjektet jobanka dhe përveç të tjerave, kërkesa për kapitalin minimal për fillimin e aktivitetit është 100,000 mijë Lek. Më 31 dhjetor 2017 dhe 2016, Raiffeisen Leasing sh.a. është në përputhje me kërkesat ligjore për kapital rregullator.

Politika e Grupit është që të mbajë një bazë të fortë kapitali të tillë që të mbajë besueshmërinë e investitorit, kreditorit dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Impakti i nivelit të kapitalit në kthimet për aksion njihet gjithashtu, dhe Grupi njih nevojën për të mbajtur një balancë ndërmjet kthimeve më të larta të mundshme nëpërmjet levave financiare dhe avantazheve të sigurisë që vijnë nga një pozicion më i qëndrueshëm dhe i favorshëm i kapitalit.

Grupi dhe operacionet e tij rregullative individuale kanë qenë në përputhje me të gjitha kërkesat e kapitalit të vendosura nga jashtë, gjatë gjithë vitit.

Nuk ka pasur ndryshime të rëndësishme në administrimin e kapitalit të Grupit gjatë vitit.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

35. ENTITETET E STRUKTURUARA TË PAKONSOLIDUARA

Bazuar në kërkesat e SNRF 10, ekspozimi ndaj kthimeve të ndryshueshme duhet të jetë shumë më lart se ekspozimi nga tarifat e menaxhimit të nivelit të tregut të aktiveve, në mënyrë që të merret në konsideratë konsolidim i fondeve që menaxhohen nga subjekti, në pasqyrat financiare. Ky nuk është rasti për Grupin, i cili ka të drejtë të 1,5% të vlerës neto të aktiveve të fondeve të investimit. Më tej, Grupi nuk ka në pronësi ndonjë njësi të investimeve në fondin e pensione apo në fondet e investimeve. Aktivitetet e Fondit menaxhohen në formë unazë nga Shoqëria Administruese (filial i grupit). Sipas legjislacionit Shqiptar për fondet e pensione dhe fondet e investimeve, titulli ligjor mbi aktivitetet e Fondit mbetet me kontribuesit. Si pasojë, Grupi nuk ka konsoliduar ndonjë prej fondeve të administruara nga një prej filialeve të tij në pasqyrat financiare të konsoliduara 2017. Informacioni në lidhje me subjektet e pakonsoliduara të strukturuar është si vijon:

	Per vitin e mbyllur deri më 31 dhjetor 2017		31 dhjetor 2017	
	Të ardhura për vitin	Vlera e mbartur e aktiveve të njohura për ekspozim ndaj entitetit	Vlera e mbartur e detyrimeve të njohura për ekspozim ndaj entitetit	Ekspozimi maksimal ndaj humbjes nga interesi të entitetit
<i>Në mijë lekë</i>				
Fondi Prestigj	2,136,313	57,259,184	170,943	57,088,241
Fondi i pensionit	25,874	509,190	2,215	506,975
Fondi Euro	229,298	14,745,379	31,937	14,713,442
TOTAL	2,391,485	72,513,753	205,095	72,308,658

36. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME

	31 dhjetor 2017		31 dhjetor 2016	
	Lek	Monedhë e huaj	Totali	Totali
<i>Detyrime të mundshme</i>				
Garanci bankare të lëshuara	1,614,960	6,533,217	8,148,177	8,043,303
Letër kredi	-	1,576,604	1,576,604	1,906,145
Linja të papërdorura krediti	4,148,703	7,351,098	11,499,801	11,072,480
Totali	5,763,663	15,460,919	21,224,582	21,021,928

Pjesa më e madhe e garancive bankare dhe letër kredive të mësipërme janë për periudha kohore më pak se një vit dhe kanë si kolateral depozitat e bllokuara të klientëve.

Angazhimet për qiratë e zakonshme operative

Grupi ka hyrë në angazhime të pakthyeshme qiraje të zakonshme operative për Drejtorinë e Përgjithshme dhe degët. Angazhime të tilla më 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016 janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Jo më vonë se 1 vit	205,282	336,286
Më vonë se 1 vit dhe jo më vonë se 5 vjet	622,532	769,681
Totali	827,814	1,105,967

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

37. VLERË E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE

Matjet e vlerës së drejtë analizohen nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë si më poshtë: (i) niveli parë janë një matje me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregje aktive për aktive ose detyrime të njëjta, (ii) matjet e nivelit të dytë janë teknika të vlerësimit me të gjitha inputet materiale të vëzhgueshme për aktivin ose pasivin në mënyrë të drejtpërdrejtë (që është, si çmimet) ose indirekt (domethënë, rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) të nivelit të tre matjet janë vlerësimet jo të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme në treg (pra, jo të inputeve vëzhgueshme). Drejtimi aplikon gjykimin në kategorizimin e instrumenteve financiare duke përdorur hierarkinë e vlerës së drejtë. Nëse matja e një vlere të drejtë përdor të dhëna të vëzhgueshme që kërkojnë rregullim të rëndësishëm, ajo matje është matje e Niveli 3. Rëndësia e një inputi vlerësimi vlerësohet kundrejt matjen e vlerës së drejtë në tërësinë e tij. Matjet e përsëritura të vlerës së drejtë janë ata që standarde të kontabilitetit kërkojnë ose lejojnë në pasqyrën e pozicionit financiar në fund të çdo periudhe raportuese. Vlerat e drejta të analizuara nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë dhe vlerat kontabël të aktiveve jo të matura me vlerën e drejtë janë si më poshtë:

31 dhjetor 2017

	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	Totali
Hua dhe paradhenie me bankat	-	28,699,610	7,922,807	36,622,417
Hua dhe paradhenie për klientët	-	-	90,081,549	90,081,549
Letrat me vlerë të tregëtueshme	-	7,826,094	-	7,826,094
Investime të mbajtura në maturim	-	73,085,558	-	73,085,558
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	2,485,514	-	2,485,514
Detyrime nga bankat	-	6,167	4,496,101	4,502,268
Depozita nga klientët	-	-	204,610,355	204,610,355
Borxhi i varur	-	8,820,852	-	8,820,852
Garanci dhe angazhime	-	2,676,015	18,548,567	21,224,582

31 dhjetor 2016

	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	Totali
Hua dhe paradhenie me bankat	-	15,298,756	18,195,896	33,494,652
Hua dhe paradhenie për klientët	-	-	90,591,932	90,591,932
Letrat me vlerë të tregëtueshme	-	14,198,975	-	14,198,975
Investime të mbajtura në maturim	-	78,111,054	-	78,111,054
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	-	2,528,780	-	2,528,780
Detyrime nga bankat	-	22,616	4,306,792	4,329,408
Depozita nga klientët	-	-	229,165,584	229,165,584
Borxhi i varur	-	8,965,577	-	8,965,577
Garanci dhe angazhime	-	131,824	20,890,104	21,021,928

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

37. VLERE E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshin depozita ndërmjet bankave dhe mjete të tjera në procesin e arkëtimit. Duke qënë se këto balanca kanë afat të shkurtër dhe janë me norma interesi të ndryshueshme, vlera e drejtë e tyre është pothuajse e barabartë me vlerën kontabël.

Investimet në letrat me vlerë

Investimet në letrat me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e flukseve të aktualizuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur. Instrumentat e mbajtur deri në maturim klasifikohen në nivelin 2 sepse tregu për këta instrumente është më pak aktiv.

Hua dhe paradhënie klientëve

Huatë dhe paradhëniet mbarten me vlerën e mbetur pakësuar nga provigjonet. Portofoli i huave të Grupit ka një vlerë të drejtë të barabartë me vlerën e tyre kontabël për shkak të afatit të shkurtër ose normave të interesit të afërta me normat e tregut. Pjesa më e madhe e portofolit të huave është subjekt i rënimëve brenda një viti.

Detyrime nga/ ndaj bankave dhe institucioneve financiare

Vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve ndaj bankave dhe institucioneve financiare është pothuajse e barabartë me vlerën e tyre të mbartur për shkak të afatit të shkurtër ose normave të interesit të përafërta me normat e tregut

Depozita nga klientët

Vlera e drejtë e depozitave pa afat, që përfshin dhe depozitat pa interes, është vlera që i paguhet klientit sipas kërkesës.

Borxhi i varur

Vlera e drejtë e borxhit të varur ka një vlerë të drejtë që i afrohet vlerës së tij kontabël për shkak të normës së tij të interesit që i përafrohet normave të tregut.

Garancitë dhe angazhimet

Vlera e drejtë e garancive dhe angazhimeve, kryesisht përbëhen nga primet e paamortizuara dhe të pranuar për lëshimin e garancive.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

37. VLERË E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)**Sensitiviteti i vlerës së drejtë**

Përshkrimi i teknikës së vlerësimit dhe përshkrimi i inputeve të përdorura në matjen e vlerës së drejtë për të nivelit 2 matjet në 31 dhjetor 2017 ishte si më poshtë:

Në mijë LEK

Aktivitet financiar me vlerën e drejtë	Vlera e drejtë	Teknika e vlerësimit	Inputet e përdorura
Letra me vlerë të tregtueshme			
Bono thesari shqiptare	918	Flukset e parasë e aktualizuar (FPA)	Kurba e bonove qeveritare
Obligacione qeveritare	7,825,176	FPA	Kurba e bondeve qeveritare
Të tjera letra me vlerë të vlerësuar nëpërmjet fitimit ose humbjes			
Obligacione qeveritare	2,485,514	FPA	Kurba e bondeve qeveritare

Përshkrimi i teknikës së vlerësimit dhe përshkrimi i inputeve të përdorura në matjen e vlerës së drejtë për të nivelit 2 matjet në 31 dhjetor 2016 ishte si më poshtë:

Në mijë LEK

Aktivitet financiar me vlerën e drejtë	Vlera e drejtë	Teknika e vlerësimit	Inputet e përdorura
Letra me vlerë të tregtueshme			
Bono thesari shqiptare	89,718	Flukset e parasë e aktualizuar (RPS)	Kurba e bonove qeveritare
Obligacione qeveritare	14,106,796	FPA	Kurba e bondeve qeveritare
Të tjera letra me vlerë të vlerësuar nëpërmjet fitimit ose humbjes			
Obligacione qeveritare	2,528,780	FPA	Kurba e bondeve qeveritare

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

38. PARAQITJA E INSTRUMENTAVE FINANCIARË SIPAS KATEGORISË SË MATJES

Për qëllime matjeje, SNK 39 “Instrumentat financiare: Njohja dhe Matja”, i klasifikon aktivet financiare në kategoritë e mëposhtme: (a) hua dhe paradhënie; (b) aktive financiare të mbajtura për shitje; (c) aktive financiare të mbajtura në maturim dhe (d) aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet llogarive të fitim humbjes (“FVTPL”). Aktivet financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet llogarive të fitim humbjes ndahen në dy kategori: (i) aktive të destinuara si të tilla që në njohje dhe (ii) ato të klasifikuara të mbajtura për tregtim. Qeraja financiare është një kategori më vete. Tabela e mëposhtme paraqet aktivet financiare sipas këtyre kategorive të matjes në 31 dhjetor 2017:

	Hua dhe paradhënie	Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimi ose humbjes	Investime të mbajtura per tregtim	Investime të mbajtura në maturim	Totali
Aktivët					
Paraja dhe ekuivalentët e saj	51,071,193	-	-	-	51,071,193
Shuma të kushtëzuara	19,467,731	-	-	-	19,467,731
Investime të mbajtura për tregtim	-	-	7,826,094	-	7,826,094
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitim/humbjes	-	2,485,514	-	-	2,485,514
Investime të mbajtura deri në maturim	-	-	-	72,768,827	72,768,827
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	90,081,549	-	-	-	90,081,549
Total Aktive financiare	160,620,473	2,485,514	7,826,094	72,768,827	243,700,908

Tabela e mëposhtme paraqet aktivet financiare sipas këtyre kategorive të matjes në 31 dhjetor 2016:

	Hua dhe paradhënie	Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimi ose humbjes	Investime të mbajtura per tregtim	Investime të mbajtura në maturim	Totali
Aktivët					
Paraja dhe ekuivalentët e saj	57,046,334	-	-	-	57,046,334
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	21,628,345
Investime të mbajtura për tregtim	-	-	14,198,975	-	14,198,975
Investime të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitim/humbjes	-	2,528,780	-	-	2,528,780
Investime të mbajtura deri në maturim	-	-	-	77,833,482	77,833,482
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	90,591,932	-	-	-	90,591,932
Total Aktive financiare	169,266,611	2,528,780	14,198,975	77,833,482	263,827,848

Në 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016, të gjitha detyrimet financiare të Grupit përveç derivativeve mbahen me vlerë të mbetur.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

39. PALËT E LIDHURA

Palët konsiderohen në përgjithësi të jenë të lidhura në qoftë se palët janë nën kontroll të përbashkët, ose njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose mund të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale. Kur konsiderohet çdo marrëdhënie ndërmjet palëve, vëmendje i kushtohet përmbajtjes së marrëdhënies dhe jo thjesht formës ligjore.

Banka ka marrëdhënie me palë të lidhura me Raiffeisen International AG, Raiffeisen Zentralbank Osterreich Aktiengesellschaft, me filialet dhe filialeve e tze Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffesien Invest sh.a., dhe me drejtorët e tij dhe zyrtarët ekzekutiv.

Grupi i jep hua për të dhe ka marrë depozita nga subjektet e tjera të ngjashme. Kreditë dhe depozitat e tilla janë individualisht të parëndësishme dhe janë futur në përgjithësi në kushte të lira tregu.

Vlera totale e transaksioneve dhe bilanceve të papaguara lidhen me këto palët e lidhura ishin si vijon:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Kërkesa nga		
Shoqëria mëmë e drejtpërdrejtë	6,561,087	6,756,474
Të tjera shoqëri të lidhura	11,468,932	13,698,919
Totali i aktiveve	18,030,019	20,455,393
Detyrimet ndaj		
Shoqëria mëmë e drejtpërdrejtë	(8,884,123)	(9,059,028)
Të tjera shoqëri të lidhura	(26)	-
Totali i detyrimeve	(8,884,149)	(9,059,028)
	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Të ardhurat nga interesi, neto		
Shoqëria mëmë e drejtpërdrejtë	(456,859)	(531,564)
Të tjera shoqëri të lidhura	42,499	10,930
Totali të ardhurat nga interesi, neto	(414,360)	(520,634)
Shpenzime komisioni, neto		
Shoqëria mëmë e drejtpërdrejtë	(40,101)	(52,718)
Të tjera shoqëri të lidhura	(117,650)	(128,520)
Totali shpenzime komisioni, neto	(157,751)	(181,238)
Shpenzime administrative		
Shoqëria mëmë e drejtpërdrejtë	(428,725)	(469,300)
Të tjera shoqëri të lidhura	(307)	(3,349)
Totali shpenzime administrative	(429,032)	(472,649)
Totali	(1,001,143)	(1,174,521)

Të përfshira në shumat e detyrueshme ndaj prindit të drejtpërdrejtë është borxhi i varur, i cili është detajuar në shënimin 19.

Vlera agregate e detyrimeve të mundshme të Grupit ndaj shoqërive të lidhura është 2,676,015 mijë Lek më 31 dhjetor 2017 (31 dhjetor 2016: 2,003,508 mijë Lek) dhe përfaqëson garanci bankare, letra të kredisë dhe angazhime të lëshuara.

GRUPI RAIFFEISEN

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000, përveç rasteve që specifikohet ndryshe)

39. PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Personeli kyç i manaxhimit

Vlera totale e transaksioneve dhe bilanceve të papaguara që lidhen me personelin drejtues kryesor ishin si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Pasqyra e pozicionit financiar		
Detyrimet nga	156,079	158,415
Detyrimet ndaj	(117,010)	(112,043)
Tepricat neto	39,069	46,372
Shpenzime	Viti i mbyllur më	Viti i mbyllur më 31
Pagat dhe shpërblimet	31 dhjetor 2017	dhjetor 2016
Totali	(271,325)	(262,512)
	(271,325)	(262,512)

40. NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Nuk ka ngjarje të tjera të rëndësishme pas datës së raportimit, të cilat kërkojnë rregullim apo paraqitje në pasqyrat financiare të konsoliduara.